

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Égész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadósért felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. Igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Buday Barna**.
Társaszerkesztő: **Konkolj Thege Sándor dr.**

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Köztelek-utca 8.
Kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”

Igazgató-választmányának

1914. évi június hó 4-én, csütörtökön d. e. 10 órakor a Köztelek székházának nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám, II. emelet) tartandó rendes gyűlésére.

(Tárgysorozatot l. a Köztelek 42. számában.)

Meghívó

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” igazgató-választmányának ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” végrehajtó-bizottságának

1914. évi június hó 4-én, csütörtökön d. u. 10^{1/2} órakor a Köztelek székházának nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. sz., II. emelet) tartandó

II. gyűlésére.

(Tárgysorozatot l. a Köztelek 42. számában.)

XXX. budapesti tenyészállatvásár és gépkiallítás.

A folyó év tavaszán nagymértékben elterjedt száj- és körömfájás miatt elhalasztott budapesti országos tenyészállatvásárt és mezőgazdasági gépkiallítást

f. évi szeptember hó 5-8-ig

fognak megtartani a fővárosi Tattersall-telepen.

A vásár tervezetét és bejelentési lapjait július hó közepe táján fogjuk a nálunk nyilvántartott címekre szétküldeni, de szükségesnek tartottuk a vásárra már most felhívni újból a figyelmet, hogy a résztvevni szándékozók előkészületeiket időben megtéhesék. A rendező-bizottság.

Egyről-másról.

(Gabonapiaci szemle. — Gazdasági kérdések a delegációban. — „Gazdasági expanzió.” — Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf, Károlyi Mihály gróf és Rakovszky Béla delegációs beszédei. — Mailáth József gróf a német kereskedelmi szerződésről. — Német sertések Ausztriában. — A városi középiskola.)

A májusi határidőzlet forgalma e hét közepén zárult és pedig a buza 27'70, a rozs 21'20, a zab 16, a tengeri 15'40 koronán. A zárlatnál tehát a tengeri kivételével némi áreszkkenés mutatkozott, de oly jelentéktelen, ami alig jöhet számba. Letűnően a májusban való spekuláció lehetősége, most már az októberi határidőzlet fogja a hegyzetet uralni, amelyben eddig is élénk forgalom fejlődött ki. A spekuláció a helyzetet igen súlyosan itéli meg, erre kell következtetnünk abból, hogy az októberi buza métermázsánként a lefolyt héten közel egy koronával javult, úgy hogy ma a 26 koronát is meghaladta. A rozsda felől terjesztett hírekről ma már nem beszéltek annyit, mert eddig csak levélrozsdáról lehet szó, amely még nem oly veszedelmes. E tekintetben különben a földművelésügyi miniszter szombati hivatalos vetés-jelentése lesz hivatva világosságot deríteni. Románia buzavetési állítólag az utóbbi hetekben nem fejlődtek eléggé, sőt a tőzsdén arról is tudtak, hogy olyan mértékű rozsdakárok léptek ott fel, amelyek komoly aggodalmakra adnak okot. Valószínűleg ezeknek a híreszteléseknek van része abban leginkább, hogy az októberi buza ára megszilárdult. De amíg a hivatalos jelentések a hírek valóságáról nem számolnak be, addig azokat nagy óvatossággal kell fogadnunk, mert bár a tőzsde szabályzata a hamis hírek terjesztését szigorúan tiltja, nagyon jól tudjuk, hogy hangulateltetés céljából nem egy oly hír kerül éppen ebben az időben forgalomba, amely a valóságnak meg nem felel.

Szigoru közjogi felfogásunk szerint a külkereskedelem és vámpolitika kérdései, mint nem közösjegyek, nem tartoznak a delegációk elé s noha a közösjegyek tárgyalására kiküldött országos

bizottságnak tényleg nincs is ily ügyekben semmi féle intézkedési joga: mégis csak természetes hogy a külpolitikába erősen belejátszó gazdasági szempontok nem hagyhatók az egész rendszer irányelvének elbírálásánál figyelmen kívül. Annál kevésbbé, mert hiszen a magyar mezőgazdaságnak nem egyszer volt már alkalma a maga kárán keservesen tapasztalnia következményeit annak az imperialisztikus ábrándok után szaladó „borravalópolitikának”, amely csupa gazdasági áldozat és érdekeladás árán keresett diplomáciai sikereket Kelet felé, de viszont diplomáciai uton kivívott gazdasági eredményekre alig-alig mutathat. Berehtold gróf külügyminiszter legutóbbi expozéjába azután a többi szóvirág között szerény iholya módjára meghuzódott a „gazdasági expanzió” ködös jelszava is.

Mikor a két delegáció ennek a rejtelmesen hangzó eszmének a gyakorlati tartalmát és határait kezdte firtatni, alig kapott kielégítő magyarázatot. Ma sem tudjuk pontosan, Albánia sziklái és mocsarai, vagy éppen a kisázsiai Kilikia felé akarnak-e a Ballhausplatzról kacsingatni. Teljesen igazat kell adnunk a magyar érdekek szempontjából Apponyi Albert gróf ama megjegyzésének, hogy kifelé való gazdasági expanziókról az Ausztria és Magyarország gazdasági viszonyai között fennálló érdekellentétnél fogva nem lehet szó, mert minden ilyen kísérlet csak újabb áldozatokat róna hazánkra a megfelelő ellenérték nélkül. Magyarországnak ma még ugyszólván kizárólag mezőgazdasági érdekei sürgetnek védelmet kifelé, míg különben is kétes értékű ipari piacok drága áron való megszerzésének gyümölesét jóformán kizárólag Ausztria tarolná le. Osztrák részről már most is évről-évre nagyobb terheket rónak reánk tőlünk merőben idegen célok kedvéért: e tekintetben egy lépéssel sem szabad — mondotta Apponyi — mindaddig tovább mennünk, míg Magyarország közzgazdasága is meg nem erősödik annyira, hogy a kifelé irányuló terveknek aránylagos hasznát láthassa. De nem kérünk a „gazdasági expanzió”-ból, míg ez csak annyit jelent, hogy Ausztriának természetes kiviteli piacainkon a versenyben lemaradt nagyipara velünk kívánja számlája egy

Ajánlunk jutányos áron:

Aratáshoz: belföldi eredeti amerikai és iriandi manillát, kévekötelet, aratógépeket.
Csépléshez: gépolaj, gépkenőcs, gépszij, zsák, ponyva és különféle szenekeket.
Peronospora ellen: rézgálicot, pulvazurót, provinót, dr. Aschenbrandt bordói port, továbbá saját „MEZŐGAZDÁK” védjegyű és eredeti Vermorel-permetezőt és rajnavideki háti porozót. **Szőlőkötözéshez:** prima és extra majunga raffia háncsot.

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. Külön ajánlatokkal és árjegyzékekkel készségesen szolgálunk.

rozódása és az
ésárak rendkívül
téseknél erősen
ra. Ezt mutatja
s hō folyamán
küldtek Bécsbe
s végett.

való megjele-
gáda az anti-
nyésztésünk ki-
latáraink magas-
t állítani, hogy
dezni a fogyaszt-
t, hogy sertés-
tunk már sertés-
désére, amely
eredményeket
oros értelmében
z. Éppen ilyen
üli esőkkenése
gy ma a sertés-
ben volt, sőt a
jával az 1905.
maradt. Ilyen
lehet szó arról,
sarak.

en való meg-
ja, hogy Német-
és hogy egyes
a kínálat még
nál is olcsóbb
z minekünk. S
at behozatalával
e arra, hogy a
obúlése feléri-e
milliók fő jöve-
válságba jusson!

ság f. hó 28-iki
rül érdekes elő-
bebe alig vett
ly helyzetéről.
yes fejlődésre
a is, hogy az
de a liszt és
meg a közép-
István azt a
sleges volt-e a
s olyan tüne-
városi közép-

gel elment, este
n megjött. Néha
n került haza.
k nincs nyugta.
laki, az semmit
n érdeklődő
csak ha éppen
iatalnak mond-
kedhetett, hogy
lgatag teremtés
lelt, ha kérdez-
t; ha tehetne,
ek hitték. Pedig
e utol majd a
lázs, amikor a
duchoz hason-
esztett a nem
szemök és a
mágát. Balázs
tét. Nem volt
lakja emlékez-
éra, a haja
az éjszaka, a
dereka karcsu,
az arca nap-
agát s eközben
bl. Az erdész
közben megint
kilőtt tőltény-
s az ő gyakor-
hogy a puská-

esztály megerősödésére, de inkább gyengülésére
vállanak. Az iránt nincs kétség, hogy a vagy-
nosodás erősen fejlődik, de a vagyon meg-
oszlásának kérdését komolyan alig tanulmányoz-
ták. A hitelintézetek fényes palotáival szemben,
amelyek nemesak vagyont, haladást, hanem
politikai hatalmat is jelentenek, ott áll a prole-
tariátus szaporodására vonatkozó, folyton meg-
újuló, sőt erősülő panasz. S megannyi jelek,
amelyek arra mutatnak, hogy a két irányzat
közé ékelődött középosztály fejlődése nem kielé-
gítő. S alaposabb tanulmányozás révén minden
valószínűség szerint oda fogunk jutni, hogy
nemesak a középbirtokosság málik el, hanem
a városi középosztály sorsa sem olyan, mint
aminőnek lenni kellene. Bernát azt indítvá-
nyozza, hogy a Magyar Közgazdasági Társaság
hasonló célú egyesületekkel s a főváros ható-
ságával karöltve indítson meg ebben az irány-
ban mélyreható és részletes kutatásokat s
azok eredményéhez képest foglalja össze a
teendőket, amelyek minden valószínűség szerint
az eddig követett politika kibővítését és módos-
ítását fogják maguk után vonni.

A kérdés, melyet Bernát felvetett, nemesak
fontos, de nálunk újszerű is, mert szociális
politikánk kutatásait és intézkedéseit csupán a
fizikai munkások helyzetére terjeszté s mivel
a vélt feladat a rongyos ruháknál kezdődik, a
jól öltözködő középosztály küszöbénél meg-
figyeléseit is megszünteti.

TALAJJAVÍTÁS.

Rovatvezető: Kvassay Jenő.

Kisebb vízfolyásaink rendezéséről szóló törvényjavaslat.

Mértőföldjelző Magyarország vízügyeinek fejlődésében az a törvényjavaslat, melyet *Ghillány* úrnak báró m. kir. földművelésügyi miniszter május 1-én a törvényhozásnak, az állami szabályozás alá nem eső folyók kártételei ellen teljesítendő munkákról és e munkákra nyújtandó segélyekről beadott. Hazánkban a főbb folyók völgyeinek ármentesítésével vették a vízimunkálatok kezdetüket. E célt szolgálta az 1895. évi XLVIII. t.-c. által az állami kezelésbe vett folyók szabályozására engedélyezett 102 millió korona. Ennek elfogyta után, az 1908. XLIX. t.-c.

már további célokat is követ, újabb 192 millió koronát engedélyezett nemcsak az árvédelmi szempontból szükséges folyószabályozásokra, hanem azokon felül a hajózás előmozdítására is. Sőt ez összegnek 5%-a állami kezelés alatt nem álló folyók vagy patakok szabályozására, nemkülönben vízmások megkötésére lett szána. E 192.000.000 koronából évenként folyósítatik 9.500.000 K., abból tehát évenként keressen 500.000 K. fordítható az állami kezelés alatt nem álló folyókra és patakokra, valamint a vízmások kötésére. Igaz, hogy e célokra az állami költségvetésben sürgős munkálatok és segélyezés címén is évenként 150.000 K., vízmások megkötése címén pedig 40.000 K. van rendszerint engedélyezve de mi ez az évi 690.000 K. ahhoz, ami hazánk összes ilyenmű bajainak rendszeres orvoslásához szükséges lenne?

Az 1913. év nyarán az ország északi és keleti részeiben lezajlott árvizek pusztításai voltak indító okai azoknak a tárgyalásoknak, amelyek eredménye e törvényjavaslat. Az indoklás igen helyesen rámutat arra, hogy a tavalyi pusztítás helyenként olyan elemi eseményeknek volt ugyan okozata, melyek ellen védelmi berendezést nem is lehet létesíteni, mégis minden kétségen felül áll az, hogy ezek a csapásos árvizek sem okoztak volna olyan nagy rombolást, ha az illető vízfolyások kellőképpen szabályozva lettek volna.

Megközelítő számítások azt mutatták ki, hogy a rendezendő összes hazai vízfolyások hossza 4850 km., 120 millió K.-ra tehető pedig az az összeg, amelyet e vízfolyásokon az ártérbe eső belső- és partbiztosítás, a legszükségesebb mederrendezések, partbiztosítások, malomgátrendezések, hidatalkatások és mellékágak igényelnek. Ebből az összegből a belső- és partbiztosításra 16.612.000; mederrendezésre 34.571.500; partbiztosításra 40.997.500; malomgátak rendezésére 3.339.000; hidakra 5.552.500; mellékfolyásokra 18.957.500 K. esik.

A bemutatott törvényjavaslat fontosabb intézkedései a következők:

Az állami kezelés alatt nem álló és az 1908. évi XLIX. t.-c. 1. § első bekezdésének rendelkezései alá nem tartozó folyók, folyórészek és patakok kártételei ellen teljesítendő és köztelentől is szükséges szabályozási, partvédelmi vagy másnemű vízimunkálatok végzésében az érdekelteknek megfelelő segélyekkel vagy kamatmentes állami kölcsönökkel való támogatása céljára az 1914/15. költségvetési évtől az 1933/34-ig évenként

3—3 millió, összesen tehát 60 millió korona engedélyeztetik.

Tehát a törvényjavaslat alapfelfogása az, hogy 20 év alatt a kimutatott 120 millió szükségletnek felét az állam, felét pedig a közvetlen érdekeltek viseljék. Természetesen egyes esetekben a költségek 20—25%-ig terjedő, vagy még annál is csekélyebb támogatással lehetséges lesz már biztosítani a munkálatok végrehajtását, viszont más esetekben 50—70%, sőt kivételesen még nagyobb segélyre is szükség lesz.

Ez intézkedéssel kapcsolatban az indoklás azt hangoztatja, hogy a folyók felső völgyeiben mellőzni kell minden oly munkálatot, amely a vizek lefolyását még inkább gyorsítaná és ezzel a síkvidéki részekben a helyzetet rosszabbítaná. Természetesen nemesak a felsorolt vízfolyásokra, de azok mellékágaira is kiterjedne a munka.

A *vízberuházásokról* szóló 1908. évi XLIX. t.-c.-kel engedélyezett 192.000.000 hiteltől az állami kezelés alatt nem álló folyók vagy patakok szabályozására engedélyezett évi 500.000 K. e javasolt törvény folytán az állami kezelés alatt álló folyók javára felszabadulna. De az állami vízügyi költségvetésnek sürgős munkálatokra és vízmások kötésére eddig megállapított 150.000, illetve 40.000 K. összege e célokra tovább is rendelkezésre fog állni. *Vízfolyások* rendezésére vagy partok biztosítására segély vagy kamatmentes állami kölcsön csak az egész folyó egységes szabályozása keretében beillő oly munkára adható, amely magábanvéve műszakilag önálló egész.

Az indoklás magyarázatképpen ehhez azt fűzi, hogy e munkák közül önálló műszaki eszközként csakis azok minősülhetnek, amelyek a medernek mind a két oldalára kiterjednek és úgy felső, mint alsó végükön valamely természetes, állandó parthoz vagy műépítményhez csatlakoznak. Egy-egy község belterületének védelmét műszakilag is önálló egész gyanánt kell elismerni.

Az egyes munkákra nyújtandó segélyek összegét a földművelésügyi miniszter esetről-esetre fogja a munkálatok fontosságához s az érdekeltek vagyoni viszonyaihoz mérten megállapítani. A költségviselés 70%-át meghaladó segély azonban csakis a törvényhozás külön felhatalmazása alapján lesz engedélyezhető.

Segély helyett a szükséglet egész összegéig is terjedhető, kamatmentes állami kölcsönt is

szoktakal, — csapott át birtelen más témára — szívesebben jönnék ide, minthogy azokkal a bitangokkal vesződjem. A vadöreim is mind azzal bajlódnak.

A leány hallgatott. Az erdész hirtelen megkérdezte, vagy eljőjtek, mond? Eszter hosszasán, kérdően nézett a szemé közé és mintha ez lett volna a szemében: mit akarsz te tőlem? Arra meg az erdész nem tudott egykönnyen felelni. És másnap ott hagyott csapat-papot, fécánost, vadórt és vadorzót és amint alkonyodott, lelkenedezve indult a gátórházhoz. Még akkor is oda ment volna, ha fergeteges jégeső állta volna útját.

Amikor féluton a bordási vágásba ért, lövést hallott a fűzes sűrűjéből. Arra egyszerre elefejtett minden egyébét, csak a vadorzót érezte; halálos gyűlölete afelel hajította, kergette. Azzal a nagytájékozással, aminő csak az ilyen szabadban élő emberben fejlődhetik ki annyira, rögtön tudta, melyik ponton történt a lövés. A vadörök most a fécánost őrizték, itt hát csak vadorzó járhat. Azzal a könnyedséggel, amelyet még a saját emberei is csudáltak benne, surrant a bokrok közé, hogy toronyíránt jusson minél előbb a *gaztett* színhelyére. Mert abban nem kételkedett, hogy az a lövés nem volt hiába. A legnagyobb biztossággal csuszott át olyan helyeken is, ahol más emberfia százszor öltévedt volna. Tíz perc alatt megtett így annyi utat, amennyit az ösvényen csak felóra alatt járhatott volna meg.

Egy magasles volt a sűrűség közt; arra akart azt nem mondotta. Hanem a gátbakter ezzel fogadta a késő este hazavetődött leányt: — Hallod-e, ma is itt volt az erdész, ne szökdössél előle annyira, mert amilyen hirtelen indulat ember, még az én fejem bánhatja. Eszter elgondolkodott. Kiült a padra a viskó elé és nézte az erdőt meg a csilagos eget. Valahol messze egy róka vakogott; bent a sűrűségben, baköz riasztott; megijedhetett valamitől. Az öreg gátör régen aludt a vackán, amikor a leánya még folyást a csillagjártást leste.

Másnap azután egész nap sem mozdult el hazulról. Az erdész urat várta titokban. Az bizony meg is jött, sőt jóval korábban, mint rendszeren. Azon kezdte, hogy megszidta Esztert, hogy hol csavarog mindig. De mintha még a szidásával is simogatta volna. Talán van valakid? kérdezte féltékenyen.

A leány csak ennyit mondott: *nekem?* és abban annyi csodálkozás volt, hogy Balázs felélekedett. Amikor elváltak, ráparancsolt: oszl nekem ne ténferegj örökké; nem szeretem; még bajod eshetnék. Tele van a környék koborló cigányokkal.

Eszter újra csak tünődve nézett rá, mintha sehogysem értene, mit törődnek annyit övele; nem volt ő ahhoz szokva; nem fél ő senkitől sem. Az erdész pipára gyújtott s elindult az útjára, hazafelé. De az erdő széléről visszajött.

— Te, mondá, holnap aligha eljöhettek. Vadorzót lesünk. A fécánosban tett kárt tegnap is. Csak az én kezem közé kerüljön egyszer! csak egyetlen egyszer!... Pedig már meg-

szoktakal, — csapott át birtelen más témára — szívesebben jönnék ide, minthogy azokkal a bitangokkal vesződjem. A vadöreim is mind azzal bajlódnak.

A leány hallgatott. Az erdész hirtelen megkérdezte, vagy eljőjtek, mond? Eszter hosszasán, kérdően nézett a szemé közé és mintha ez lett volna a szemében: mit akarsz te tőlem? Arra meg az erdész nem tudott egykönnyen felelni. És másnap ott hagyott csapat-papot, fécánost, vadórt és vadorzót és amint alkonyodott, lelkenedezve indult a gátórházhoz. Még akkor is oda ment volna, ha fergeteges jégeső állta volna útját.

Amikor féluton a bordási vágásba ért, lövést hallott a fűzes sűrűjéből. Arra egyszerre elefejtett minden egyébét, csak a vadorzót érezte; halálos gyűlölete afelel hajította, kergette. Azzal a nagytájékozással, aminő csak az ilyen szabadban élő emberben fejlődhetik ki annyira, rögtön tudta, melyik ponton történt a lövés. A vadörök most a fécánost őrizték, itt hát csak vadorzó járhat. Azzal a könnyedséggel, amelyet még a saját emberei is csudáltak benne, surrant a bokrok közé, hogy toronyíránt jusson minél előbb a *gaztett* színhelyére. Mert abban nem kételkedett, hogy az a lövés nem volt hiába. A legnagyobb biztossággal csuszott át olyan helyeken is, ahol más emberfia százszor öltévedt volna. Tíz perc alatt megtett így annyi utat, amennyit az ösvényen csak felóra alatt járhatott volna meg.

Egy magasles volt a sűrűség közt; arra akart

engedélyezhet a földművelésügyi miniszter, de az az első részlet folyósításától számított legfeljebb 10 év alatt visszafizetendő. E törvény alapján engedélyezett segélyvel vagy kölcsönrel végrehajtandó munkákat fogantatói lehetnek egyesek, érdekeltségek, községek mint jogi személyek, vagy vízrendező-társulatok. Az engedélyező határozat jogerőre emelkedésével a munkákat fogantatója kötelezővé válik azokra, kik a munkálatnak a kiállításba helyezett segélyvel vagy kölcsönrel való végrehajtására vállalkoztak és mint ilyenek arra a hatósági engedély megadását kérték. Ha a munkálat fogantatójára társulat nem alakul, a tényleges végrehajtást, ugyancsak a fenntartás tennivalóit is a kulturmérnöki hivatalok (kirendeltségek) teljesítik, melyek hivatalok mellé a földművelésügyi miniszter az érdekeltek köréből véleményező-bizottságot alkot. Ezt a földművelésügyi miniszter társulatoknál is elrendelheti. A *kellő* szakszerűséggel való végrehajtás és fenntartás — mondja az indoklás — egyaránt érlekegy a segélynyújtó államnak, mint az érdekelteknek. A múltból számos példa mutatja, mennyi az állam és az érdekeltek nagy áldozatával létesült mű pusztult el amiatt, mert a fenntartást azoknak, kiknek az a feladatuk lett volna, vagy egyáltalán nem, vagy pedig nem a kellő szakértelemmel teljesítették.

Azok a járulékok, amelyek az egyeseket az érdekelteket vagy társulati tagokat a jelen törvény alapján nyújtott segélyvel végrehajtott munkálatok létesítésének és fenntartásának költségei, valamint a folyósított állami kölcsön törlesztésére fizetendő összegek fejében terhelik, az 1885. XXIII. t. c. 121. §-ának rendelkezései szerint minősülnek. Vagyis azok az illető birtokon fekvő oly terhet képeznek, mely az elsőbbséggel bíró egyenesadók természetével bír és minden, még a telekkönyvileg is bejegyzett követelés előtt elégitendő ki.

A társulati köteleken kívül álló érdekelteket terhelő követéseket a hatóságilag megállapított kulcs alapján az illetékes kulturmérnöki hivatalok (kirendeltségek) készítik el. A kulturmérnöki hivatalok (kirendeltségek) mind e munkálatokat díjtalanul teljesítik s csak az alsóbbrendű személyzet (vizmesterek, felügyelők stb.) és kisegítő személyzet (napidíjasok) illetményei és a felmerülő összes dologi kiadások fognak az érdekeltek terhére esni. Ez az

államnak egy újabb és pedig éppen nem kiesinylendő támogatását jelenti. Ha valamely munkálat végrehajtásának közgazdasági vagy közbiztonsági szempontból különösebb fontossága van és ha a segély, amelyet a földművelésügyi miniszter arra kiállításba helyezett, a költségvetés 50%-át eléri, ily munkálat fogantatóját a földművelésügyi miniszter az érdekeltek vonakodása esetén elrendelheti és a végrehajtás iránt intézkedhetik. Eddigelő társulati alakulással is csak a kisebbség vonakodása volt legyőzhető. Csakis a medrek jókarbantartásához szükséges munkák voltak az 1885. évi XXIII. t. c. 40 §-a az érdekeltek vonakodásával szemben is elrendelhetők. A megindított akciót végtelenül megbénítaná az, ha a törvényhozás nem nyújtana módot arra, hogy szükséges vagy üdvös egyéb munkákra is lehessen bizonyos körülmények közt kényszerű alkalmazni.

Az előbb említett esetekben a földművelésügyi miniszter a munkálat érdekességét hivatalból vízrendező-társulattá is alakíthatja, ha a társulat szervezése akár a munkálat kellő végrehajtása, akár a fenntartásnak biztosítása, akár pedig avégett szükséges, hogy az érdekesség a munkálat költségvetéséből öt terhelő rész fedezésére kölcsönt szerezhessen.

Kiegészíti e hatalmas akciót az, hogy a földművelésügyi minisztérium 1914/1915-iki költségvetésébe kopárterületek befásításának előmozdítására 1.400.000 K. van felvéve.

Mind e rövid személyes élelken mutatják azt, hogy itt hazánk egyik eddig mostohán maradt közszükségletének leghatározottabb és leghasznosabb kielégítésének alapjairól van szó.

Kétségtelen, hogy 120 millió K.-val Magyarország összes állami kezelésben nem álló vízfolyásait teljesen megfelelő állapotba hozni nem lehet és más államok erre a célra már régóta sokkal tetemesebb összegeket áldoznak, mégis örömmel üdvözöljük ezt a tervet e terjedelmében is.

A javaslatba hozott törvény hasznos nemzeti munkálkodásnak veti meg alapját, teljesen a magyar föld és szokások szükségleteihez simul, semmiféle külföldi palántát nem rejt magában és minden elméletől távol maradva, egész terjedelmében a gyakorlati élet határain belül mozog. Különösen értékes e javaslatban az, hogy a *szükségletet az érdekeltek bevonásával*

szándékozik kielégíteni s nem hárítja e gondot teljesen az állam nyakába, melynek hátrányos voltát hazánk nem egy kérdésében annyira tapasztalhatjuk.

E javaslat törvénynyé válásával előreláthatólag a leggyorsabban meg lesz oldható a legégetőbb része a mai vízajóknak, melyek eddig, a most javasolt törvényes intézkedések és állami segélyek hiányában káros voltak mellett sem voltak megoldhatók.

(Budapest.)

Péck Béla.

MEZŐGAZDASÁGI ÜZEM ÉS SZÁMTARTÁS.

Rovatvezető: Ormándy János.

Több kerület együttes főkönyvelése rácsos összegezéssel.

A számtartás terén is az újítók ma arra törekednek, hogy rendszerük a gyakorlati élet céljainak minél jobban megfeleljen. Ha szembe állítjuk a közelmúlt számtartását a jelenével, látjuk, hogy ezen igyekezet nem volt egészen meddő részben már sikerült a gyakran érthetelenséggé menő terjengősséget egyszerű és világos módszerekkel megdönteni. Bár a gazdai maradiság kínai fala gyakran áthidalhatatlan akadály a nem egy életre való eszmének, kivált az ügyvezetés terén, mely sajnos az ügyvezetett külső gazdálkodás mellett még ma is csak mostohagyermek a mezőgazdaságnak, noha kétségtelen, hogy a jövendőmező gazdálkodásnak feltétlen a számvitel a legfőbb eszköze.

A gazdákkal szemben az ipari és kereskedelmi világ minden oly sikeres törekvést nagy elszáratottal karol fel, amely az ügyvezetés egyszerűsítését, vagy tökéletesítését célozza. Példá erre Széll budapesti kereskedelmi iskolai tanár ügyvezetett rácsos főkönyve, mely alig hogy napvilágot látott, máris szelvében használatossá vált.

Ezen módszert szerintem kis változtatással a gazdasági számtartás terén sokkal jobban lehetne használni, mint az ipari és kereskedelmi könyvvitelnél, azonban csakis oly uradalmakban, ahol 3—4 kerület főkönyvelése a központ által végeztetik.

— Ejnye — mondta és lekapta a kalapját — és megfuttatott a tekintetes ur! Legalább két kilométert szaladtam egy szuszra.

— No, majd kijár érte egy pohár jó bor, most csak kapd fel ezt az özet és vidd a gőrházhoz, onnan majd elvitetem holtap.

A vadőr katona volt; fegyelmhez szokott, szó nélkül engedelmességet. Csak feloldalt pisztolyt a leányra és azt gondolta magában, az neki tetszett. Éppen csak az igazat nem gondolta. A gyepre dobott vadőrpuskát és sem vette eközben.

Amikor eltűnt és *ők ketten* megint egyedül maradtak, Balázs rá mordult a leányra: — No most megölelhetsz. És szinte felbőgült vesztett gyönyörűségében, amikor a leány szót fogadott neki.

— Gyere, hazaviszlek! — mondta szenvedélyes akarattal, alkat nem tűrő hangon.

— *Asszonyom*ak visz? — kérdezte a leány, követeve.

Az erdésznek már vérben forgott a szemé, lüktetett az agya, dobolva dobogott a szíve.

— *Annak* vislek: — felelte elszántan.

— Ha megcsal, megölöm; tudja ugy-e, hogy a kezemből volt az élete?!

Balázs elképedt. Felkacagott. — Ó te! te! — egyebet nem tudott mondani; csak újra kacagott.

És magához rántotta a leányt. — Gyere!

Igy lett „veszedelme” a vadőrző.

fellépni óvatosan, hogy onnan özéjjelnezzon. De már elkészt. A bokrok közt erre tartott valaki. A zörgéstről tudta, hogy az nem vadállat, hanem kétlábú ragadozó, könnyen, puhán lépdelt a „vadorzó” (csakis ő lehetett), meg-megállott; és neszelt, figyelt, hallgatódzott, azután újra indult. Már itt zörgött a magasleshez vezető cserkészüton; az eléje hajló galyakat félretolta. Czipelhetett valamit, mert hallani lehetett, hogy a lélekzete zihál.

Még egy pár másodperc és — ott állottak szemközt egymással, három lépésnyire egymástól; — az erdész a puskáját lövésre készen tartotta, de a hang, amikor „megállj”-t akart kiáltani, mégis a torkán akadt.

Ott volt előtte megtorpanva, ijedten eltorzult arccal a fekete párdue és mintha ugrásra készült volna, hirtelen megörnyedt, ledobta a terhét, villámgyorsan kapta fel ő is a puskáját, amelynek csöve rámeredt Balázusra.

Az erdésznek átvillant az agyán a cigányasszony jóslata: „vadorzó lesz a veszedelmed!” Egy másodperc századrészen mulhatott minden, mégsem lött. Egyszerre eresztették le a puskájukat. Balázs némán közeledett a „vadorzóhoz”, aki megvillantotta hófehér fogsorát. Mosolygott. A puskáját maga kínálta oda; az erdész elvette, megnézte. Jó daplpuska — mondta —, hol dugdosod?

— Itt, a nagy fűzfa odvában — felelte a leány nyájasan, mintha arra válaszolt volna, hogy hol árulnak olyan kalárist, aminő az ő meztelen nyakán diszlett.

— Mit löttél? — kérdezte tovább az erdész

szelid hangon s a földre dobott zsákra fordult a tekintete.

— Özet! — vallott a „vadorzó” nyugodtan és már nem sötötte le a szemét, sőt most Balázson volt a sor, hogy megzavarodjék a rácsodálkozó tekintettől.

— Hátha valamelyik erdőőrrel találkoztál volna? — szólott szemrehányó hangon. — Elfogott volna...

— Engem ugyan soha!... — kiáltotta a leány fennhéjázva.

— Hisz látod, én is elfogtalak.

— Az más!...

Az egész nagy erdő minden bokra az suttopta: „az más!” Balázs megrészegetett a szótól is, a hangtól is, de az értelmétől mégis a legjobban.

— Meggondolatlan vagy — dörmögte.

Eszter kiegyenesedett, megragadta az erdész karját, keze még a kaláton át is sötötte a nagy darab ember testét, lelkét. — Ne haragudjon rám — csicseregte hízogó simulással.

— Én? Terád?! — kiáltotta az erdész. És csak resteite folytatni — amit gondolt —, hogy akár valamennyiöket leöletné miatta.

A következő pillanathan ott esüngött a leány a nyakán. Ölelte, hogy majdnem megfojtotta. Balázs alig bírta kinyögni: vigyáz, jön valaki! Csakugyan jött. A bokrok megint megzörrentek és egy kutya esüholt.

— Ez Tamás! — mormolta az erdész — a legjobb vadőröm. Bizonyosan ő is hallotta a lövést. Egy szót sem! bizz rám mindent. — Azzal elkezdett kiabálni — erre-erre Tamás!

A vadőr líhegve furakodott át a bokrokon.

ritja e gondot nek hátrányos annyira tapaszt

előreláthatólag a legelőtöbb eddig, a most s állami segé- ett sem voltak

Pécs Béla.

ÜZEM

főkönyve- zéssel.

arra töreked- élet céljainak embe állítjuk nével, látjuk, éssen meddő, thetelenségig világos mód- ai maradiság akadályá nem az ügyvezetés külső gazdál- toshagyemeke len, hogy a tlen a szám-

kereskedelmi ést nagy elő- yvezetés egy- élozza. Példa iskolai tanár ly alig hogy használatosá

alappját — de ább két kilo- har jó bor; s vidd a gát- olnap.

hez szokott, éoldalt pislo- agában, ami nem gon- puskat észre

gint egyedül anyra: — No dült vezett szót fogadott

szenvedélyes

leány, köve-

itt a szeme, t a szive. zintan.

gy-e, hogy

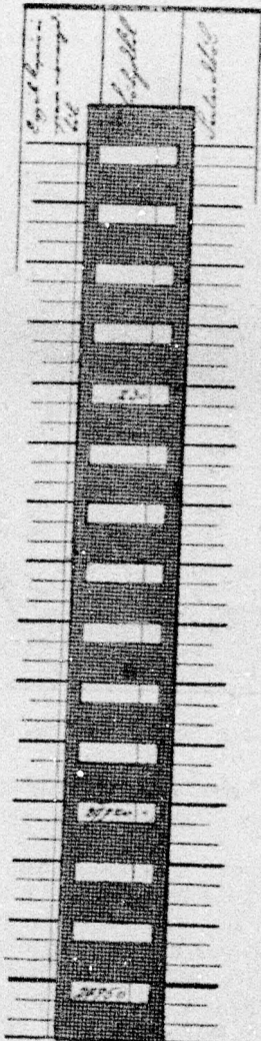
te! te!! — x ujra kaca-

Gyere!...

Tételek száma	Pénztári naplószám	Dátum	Tárgy	Sz.	F.	B.	Gabona- nemekből	Cukor- répából	Egyéb kapás- és ipari növé- nyekből	Göbolyéből	Sertésből
1	4	I/7.	Gizella gőzmalomtól 500 q búzáért a 22 K.	Sz.			11,000				
2	7	I/9.	Franck Lajostól 1000 q zabért a 13.50 K.	Sz.			13,500				
3	12	I/12.	Jónás Bertalantól 1000 q búzá- ért a 22.50 K.	Sz.			22,500				
4	16	I/15.	A kaposvári cukorgyártól le- számolás szerint	Sz.				12,300			
5	16	I/15.		F.				9,500			
6	16	I/15.		B.				6,020			
7	19	I/15.	Hamburgertől 1 darab beteg göbolyért	Sz.						230	
8	23	I/17.	Vas Jánostól 500 q tengeriért a 12.30 K.	Sz.							
				F.							
				B.							
9	29	I/19.	Vas Jánostól 300 p burgonyá- ért a 5 K.	Sz.					1,500		
10	31	I/21.	Hamburgertől 39 drb göbolyért 21,000 kg., 10%, a 1.10 korona	Sz.							20,790
11	37	I/22.	Kovács Antaltól 120 drb süldő- ért a 50 K.	Sz.							6,000
12	42	I/24.	Hungária banktól 500 q rozsért a 18 K.	Sz.			9,000				
13	43	I/27.	Vas Jánostól 200 q burgonyáért a 5 K.	Sz.					1,000		
14	49	I/27.	Hamburgertől 40 drb göbolyért 28,000 kg., 10%, a 1.10 kor.	Sz.							27,720
15	54	I/29.	Kovács Antaltól 80 drb süldő- ért a 60 K.	Sz.							4,800
16	55	I/31.	Hungária banktól 200 q árpáért a 15 K.	Sz.			3,000				
				Sz.	36,500		12,300	1,000	27,950		
				F.	22,500		9,500	1,500			4,800
				B*)	6,400		6,020		20,790		6,000
				Átvitel							

Szell ujtása abban áll, hogy a táblázatos könyvelés keretében 4 rokonszámlát, illetve fő- könyvi címet könyvel el bizonyos rendszer szerint egy főkönyvi címhátsámban. Az elkönyvelt tételek címenkénti elkülönítését a bejegyzés sorrendjében domborítja ki és ennek megfelelően az összeadást, vagyis az egyneműek sommás különválasztását ráccsal végzi. Persze ő ezt a kettős könyvvitelnél alkalmazza, azonban ép úgy használható az egyszerű könyvvitelnél is. Azt hiszem Szell ezen módszerével a táblázatos könyvelésnek, a sok számla, illetve főkönyvi cím miatt, a keze- lés rovására alkalmazott lepedőnagyságu iverit igyekszik kicsinyíteni, mely alaki terjedelmesség nagyobb vállalatoknál a táblázatos könyvelés létkérdését már-már veszélyeztette.

A mezőgazdasági egyszerű könyvvitelnél azon- ban legtöbbszörre mincsen annyi főkönyvi cím, mint amennyi a táblázatos főkönyv keretébe minden nehézség nélkül beilleszthető ne lenne. Bennün- ket gazdákat tehát ezen Szell-féle módszer

163. ábra. A rács, melyivel az egyes kerületek tételei- nek sommás különválasztása történik.

eredeti állapotában csak távolról érdekelhet, ha azonban némi átalakítást végzünk rajta, akkor jelentős szerepre tarthat számot a központi könyvelésnél.

Ezen átalakított rácsos táblázatos főkönyvet a mellékelt mintában mutatom be. Főkönyvi beosztása, amint látható, tetszés szerinti. Az eredeti módszerrel szemben egy-egy rovat- hátsámba nem 3—4 rokonszámla, illetve főkönyvi cím, hanem csak egy bizonyos főkönyvi cím alá tartozó tételek jegyeztetnek be, azonban nem egy, hanem 3—4 kerület egynemű tételei. Az összeadás, vagyis az egyes kerületek tételeinek sommás különválasztása itt is a rács segítségével történik, amiért is a tételzáró vonalak közötti hátsábnál, a tárgyhasáb kivételével, a kerületek száma szerint vékonyabb vonalakkal 3—4 részre osztjuk fel, mely beosztások szabályosan ismét- lődő sorrendben egyenkint egy-egy kerület rova- tának felelnek meg. Tévedések elkerülése végett kétoldalt, vagyis a tárgyhasáb jobb oldalán és

* A valóságban természetesen több hasáb van, s a kimutatás jobb szélén is jelölve vannak így a kerü- letek kezdőbetűi.

az utolsó címhasáb mellett, tanácsos egy-egy kisebb hasábot is nyitni a kerületek kezdőbetűjének bejegyzésére; a mintában ezt Sz., F., B. betűkkel mutatom be. Ugyanezen célból színeltérésekkel is lehet az egyes kerületek rovatait kidomborítani, mint a hogy Széll az ő módszerében a négy számlát egymástól elkülöníti, ez esetben minden egyes kerület más és más színű rovatbeosztást kapna, de természetesen szabályosan ismétlődő sorrendben.

A rács, mellyel az egyes kerületek tételeinek sommás különválasztása, vagyis az összeadás történik, nem egyéb, mint egy főkönyvi címhasáb hosszának és szélességének megfelelő méretű vastagabb papírlap, melyen a kerületek rovatbeosztására illő kivágások oly rendszer szerint vannak elhelyezve, hogy azzal bármely címhasábot lefedve, mindig a tetszés szerinti kerület összes tételeit mutatja. Az alábbi mintán, a

már bemutattam és azt az ő felszólítása folytán ismertetni is fogom e lap hasábjain.

(Fonyód-Bélatelep.)

Hess Elemér.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

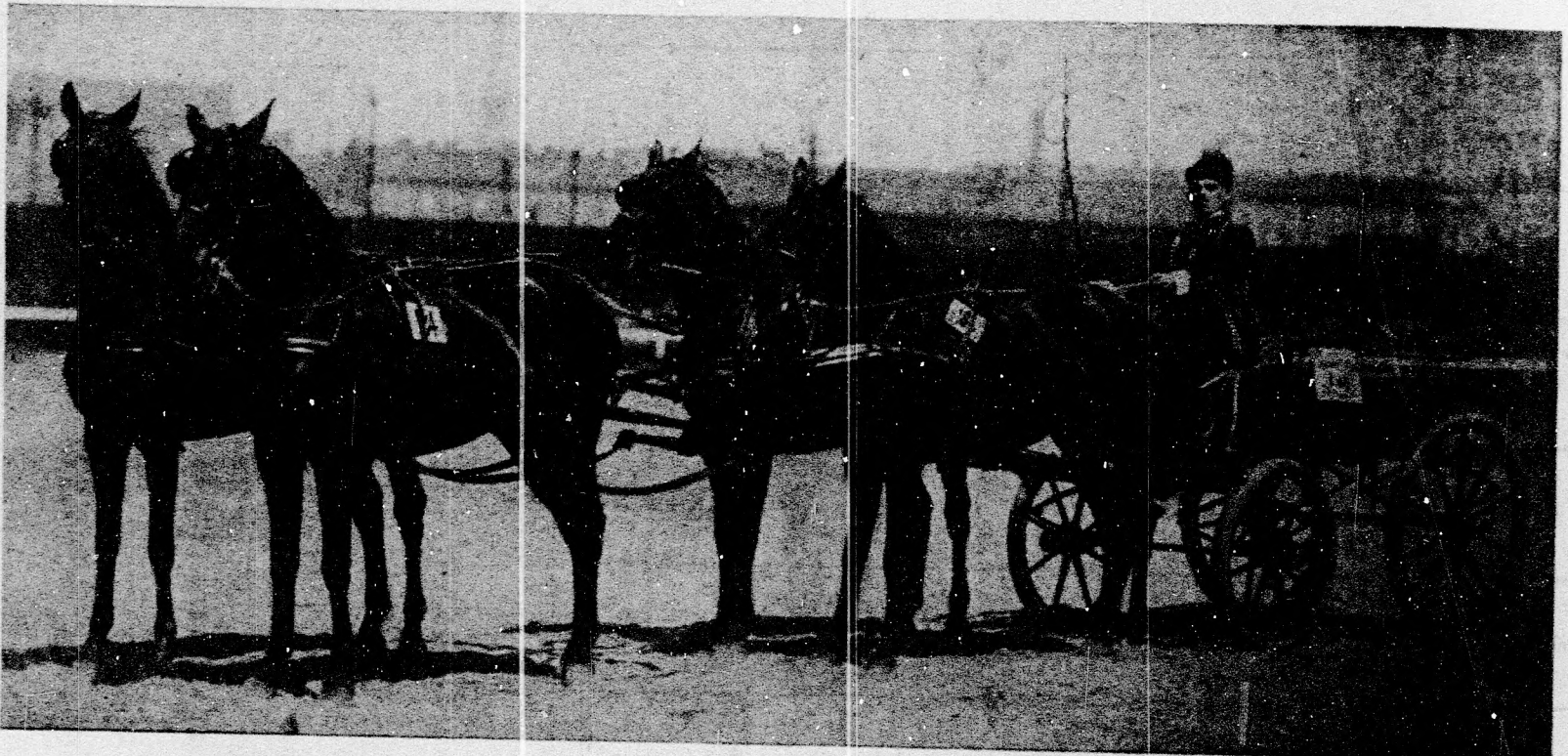
Rovatvezető: Hegyi Dezső.

Különböző vadrepceirtó-szerek összehasonlítására vonatkozó kísérletek.

E címmel közlik dr. L. Hiltner és F. Riedl asszisztens a „Wochenblatt des landwirtschaftlichen Vereins in Bayern“ című lapban a müncheni kir. gazdasági növénytani intézet vadrepce irtására vonatkozó kísérleteit. Mivel ez a kér-

200 kg. mésznitrogénnel érték el: 109 drb 161 gr. sulyu vadrepce és 176 drb 231 gr. sulyu zabot találtak a vele való védekezés után. Ugyanezek az eredmények azt is mutatták, hogy a leghatásosabb, a vasgáliccal való védekezés egyszersmind a legolcsóbb is. Mivel más kísérletek is ugyanilyen eredményre vezettek, az intézet ezek alapján elsősorban a vasgáliccal való permetezést ajánlotta a gazdáknak a vadrepce ellen való védekezés gyanánt, hangsúlyozta azonban mindenkor, hogy ott, ahol a terepviszonyok kedvezőtlenek, vagy ahol a talaj nitrogénben szegény, ott — legalább is zabvetéseknél — a mésznitrogén is sikeresen alkalmazható.

A mésznitrogént a kísérleteknél abban a formában alkalmazták, amint az műtárgyázás céljaira forgalomba kerül. Mivel azonban többen azt állították, hogy az a mésznitrogén

164. ábra. Enyingi Wertlein Imre angol félvér sötétfej kanca négyesfogata, amely az LVII. budapesti luxusióvásáron a négyesfogatok I. díját nyerte.

„Göbolyökből“ című főkönyvi hasábon van a rács úgy elhelyezve, hogy csakis Sz. kerület tételei láthatók.

Akik a központi könyvelést ismerik és több kerület közös pénztári naplójából már főkönyveltek, azok előtt feleslegesnek tartom ezen módszer előnyét, a régivel szemben hangsúlyozni, csupán azt említem fel, hogy ily főkönyvelés mellett mindig látható, hogy az egyes címeknél külön-külön, vagyis kerületenként és együttesen mi az eredmény.

Ezen újszerű beosztást és összegezési módot, megfelelő érzékkel a gazdasági számtartás különféle számláinál és kimutatásainál igen jól lehet felhasználni, többek között a táblázatos állatszámadási napló-főkönyvet is sikerült e módszer, illetve beosztás figyelembevételével megszerkeszteni, mely napló-főkönyvet e rovat vezetőjének

dés nálunk is általános érdeklődésre tarthat számot, röviden közlöm kísérletezésük eredményeit:

1911-ben már beszámolt az intézet előbbi vadrepceirtó kísérleteiről, amelyek szerint a 22%-os vasgálicoldattal helyesen végzett permetezés a legökölteesebb közvetlen vadrepceirtás, aminek hatását meg sem közelíthetjük a poralakban forgalomban levő különböző szerek alkalmazásával. Az egyik kísérletnél pl. a kezelés nélkül hagyott 1 m² területen 276 drb 396 gr. sulyu vadrepce és 118 drb 95 gr. sulyu zab volt, míg a permetezett területen csak 8 drb 16 gr. sulyu gyomot, ellenben 444 drb 607 gr. zabot találtak. A poralakban forgalomban levő vedőanyagok közül is a mésznitrogénen kívül még több szert is kipróbáltak. Ezek közül a legkedvezőbb eredményt ha-ként alkalmazott

amelyet a porozás csökkentése végett kevés olajjal kezeltek, a vadrepce irtására kevésbé alkalmas, az elmúlt évben az intézet újabb kísérleteket állított be, amelyek erre a kérdésre is felvilágosítást adnak. A mésznitrogént haramatos vetésre, sőt egynehány esetben közvetlenül eső után szórták ki, hogy hatása minél jobb lehessen. A kísérletnél a vasgálicoldaton és mésznitrogénen kívül L. Meyer mainzi kémiai gyárából forgalomba hozott cuproazonin, a magdeburgi mész- és műtrágya kereskedelmi társaság által forgalomba hozott Höfer-féle vadrepceirtószert és a finomra őrölt kaimit hatását próbálták ki. A kísérletezést erősen vadrepce zabtáblán 1913. május 15-én kezdték meg. Minden egyes kísérleti parcella 1/2 ha nagyságú volt. Junius 2-án azután mindenik parcellán pontosan megolvasták 2—2 m² átlá-

KEMNA FORRÓGŐZEKÉI SCHMIDT

szabadalmazott

mérnökdoktor hírneves
füstcső-tulhevitőjével

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszert úgy teljesítő tartósság tekintetében messze felülmúlnak és lényegesen kevesebb szert fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel készséggel szolgálunk.

KEMNA J. BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 51.
Sürgőnycim: KEMNA, BUDAPEST. Telefon 91-21.

gos minőségének látszó területen a vadrepceket s az eredmény a következő volt:

1. A kezelés nélkül maradt parcellán	194	222
2. A 22%-os vasgáliccal permeterzett parcellán	23	24
3. A cuproazotinnal permeterzett parcellán	29	20
4. Höfer-féle vadrepceirtóval való porozás után	75	94.5
5. Kainit kiszórása után	55	98.5
6. Olajozatlan mésznitrogén (35 kg. 1/3 hektárra)	135	118
7. Olajozott mésznitrogén (35 kg. 1/3 ha-ra)	130	141
8. Olajozatlan mésznitrogén (50 kg. 1/3 hektárra)	64	103.5
9. Olajozott mésznitrogén (50 kg. 1/3 ha-ra)	78	86.5
10. Olajozatlan mésznitrogén (35 kg. + 15 kg. kainit) harmat mellett szórva ki	132	119.5
11. Olajozott mésznitrogén, egyébként mint az előbbi	97	137
12. Olajozatlan mésznitrogén (35 kg. + 15 kg. kainit) eső után szórva ki	264	254.5
13. Olajozott mésznitrogén (35 kg. + 15 kg. kainit) eső után szórva ki	177	198.5
14. Olajozatlan mésznitrogén (35 kg. + 15 kg. kainit) harmatnál szórva ki	130	155
15. Olajozott mésznitrogén (35 kg. + 15 kg. kainit) harmatnál szórva ki	136	176.5

A 12—15. számú parcellákon a védekezést csak május 20-án hajtották végre, amikor a vadrepce már csaknem virágzott.

Ezek a kísérletek is tehát a vasgálic mellett szólnak: annál is inkább, mert a megmaradt vadrepceket is azért erősen megpörkölte, míg a zabnak semmi baja sem volt tőle. A cuproazotin legalább is ugyanolyan jó hatást mutatott, mint a vasgálic, a többi szer azonban a két előbbivel szemben nagyon gyengén hatott. Mivel a repce nem egészen egyenletesen volt az összes parcellákon, megessett, hogy a kezelt területen még több volt belőle, mint a kezelés nélkül maradt parcellán. Az olajozott és olajozatlan mésznitrogén hatása közt alig mutatkozott különbség.

A cuproazotin jelentőségének végleges megítélésénél a fölmerülő költségeket is figyelembe kell vennünk. A 22%-os vasgáliccal való permeterzés költsége hektáronként 700 l. oldat alkalmazása mellett 13.75 M, amiből 1 M a permeterzőgép elhasználására és javítására, a többi a g-ként 6 M-ba kerülő vasgálic árára, szállítási költségeire és munkaköltségre jut. Ezzel szemben a cuproazotin alkalmazásánál 1 hektárra 17.48 M költség esett. A cuproazotin ára ebben 60 M-ba van számítva. Mivel 700 l. oldathoz 14 l. = 20.3 kg. cuproazotin szükséges, magának az anyagnak ára hektáronként 12.18 M. Ehhez számítandó még 0.80 M szállítási költség, amihez még, ugymint a vasgáliccal való permeterzésnél is, munkaköltség és a géphasználat címén 4.50 M költség kerül. Igaz ugyan, hogy a cuproazotin nitrogéntartalma miatt némi trágyahatással is bír, másrésztől azonban kérdéses,

hogy réztartalmánál fogva nem lesz-e káros évről-évre való alkalmazása.

Nem kevésbé fontos, hogy viszont a vasgáliccal való permeterzés az intézet legújabb kísérleti eredményei szerint („Praktische Blätter“ 1914.) a mésztartalmu vagy a nemrég meszelt talajokon a zabra olyan kedvező hatással van, amit eddig a vasgáliccal való permeterzés megítélésénél teljesen figyelmen kívül hagytak. Mindezekre való tekintettel az összes vadrepce ellen ajánlott permeterző-anyagok és porok közül az intézet a legalább 20%-os vasgálicoldattal való permeterzést tartja a legjobbnak. A leginkább mészszegény talajokon gyakori gazi fehérvirágú vadrepce ellen ajánlatos 25—28%-os vasgálicoldatot alkalmazni. —ch —ch.

A kir. növényélet- és kórtani állomás összehasonlító kísérletei szintén amellett szólnak, hogy a 20%-os vasgálicoldat teljesen megbízható szer a vadrepce egyik fajtájának, az u. n. mezei mustárnak (*Senapis arvensis* L.) irtására. Van azonban a vadrepceinek egy másik fajtája is, az u. n. *repcényretek* (*Raphanus Rapi-*

sege)be ütközik. A Duve-féle por (nevezik Hoffmann-pornak is) nem azonos az újabban hirdetett sinapinnal. *Rovatvezető.*

LÓTENYÉSZTÉS.

A bábolnai angol-arab tenyésztés.

I.

A bábolnai állami ménes tenyészirányában nagyfontosságú változás következett be a folyó évben. Az ottani arab telivér és arabfajta tenyésztés keretén belül a nem teljesen tiszta arabvérű törzsekből egy angol-arab ménest létesítettek; e kancaállományhoz 3 megfelelő külsejű angol telivér mént osztottak be törzsmén gyanánt. E nagy horderejű rendelkezéseket a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési osztályának főnöke Podmaniczky Gyula báró miniszteri osztálytanácsos kezdeményezte. Tekintettel e tenyésztés által Franciaországban elért nagy sikerekre, jogos a reménység, hogy egy rendszeresen vezetett angol-arab tenyésztés jó hatásai úgy az

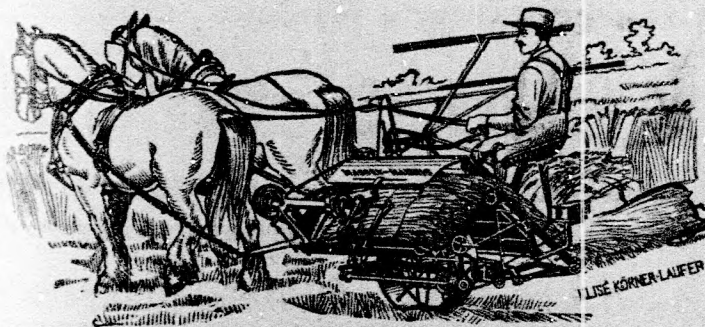
165. ábra. Jobaházi Döry Béla orosz-amerikai ügő fekete mén jukker fogata, amely az LVII. budapesti luxuslővásáron a földművelésügyi minisztérium nagy díját nyerte.

strum L.), amely a 20%-os vasgálicoldattól nem pusztul el. Cikkirő ez ellen 25—28%-os oldat alkalmazását ajánlja. Megemlítjük e helyen, hogy mi a sok mindenféle szer közt egy poralaku készítményt, az u. n. Duve-féle port, igen jóhatásúnak találtunk. A vele való porozás ugy a mezei mustárt, mint a repcsényretek, ugyszintén az aszatot és egyéb gyomokat is elpusztítja. E por G. F. Duve Sohn vegyiszerek gyárában kaphatók Österwiechban (Harz). Ára 75 kg.-os zsákban 15 korona. 100 m² területre 2—3 kg. kell belőle. Különösen olyan gazdaságoknak ajánljuk, amelyekben a vasgálicoldattal való permeterzéshez szükséges viz fuvarozása nehéz-

országos lótenyésztésben, mint ennek folytán a hadsereg loállományában minél előbb jelentkezni fognak.

A magyarországi lótenyésztésre vonatkozó régi feljegyzésekből kétségen kívül megállapíthatjuk, hogy az állam méneseiben a múlt század közepe előtt egy szoros értelemben vett rendszerrel bíró, maradandó tenyészelvek szerint vezetett lótenyésztés nem létezett. Az állami anyakancaanyag leszármazásában a legkülönbözőbb fajtákra akadunk úgy, hogy egy kialakult, megállapodott típusról hosszú ideig egyáltalában nem lehetett szó. A háboruktól és politikai zavaroktól eltekintve, tartós irányzat már csak

MASSEY-HARRIS Co. R.-T., északamerikai (kanadai) aratógépgyár. A legnagyobb független és kartellen kívül álló gyár.

A „Massey-Harris“ kéveköötőgép

kiváló tulajdonságai, u. m. igen könnyű vontathatósága, egyszerű szerkezete, tartóssága stb. folytán mint mindenféle a világon, úgy Magyarországon is kitűnően bevált.

KÉRJEN KATALÓGUST ÉS REFERENCIAKAT.

Massey-Harris Co. R.-T., Budapest, V., Klotild-utca 22.

azért sem fejlődhetett ki, mert a méneselek vezetőségében beállott változások az esetek legtöbbségében a tenyészelvelek változását vonták maguk után. A heterogen párosítások eredményei természetesen akként jelentkeztek, hogy az állam ménesnél hiányzott az egyöntetű fajta-jelleg, a konszolidaltság, aminek következtében azok szintén többé-kevésbé heterogen népies kancaanyaggal nem állíthattak elő egyöntetű leszármazókat. E rendszer nélküli párosításoknak némelyek szerint mégis meg voltak a maguk előnyei, hogy t. i. a különböző fajtájú ősök különleges jó tulajdonságai az utódokban nem ritkán egyesítve voltak feltalálhatók. Így magyarázzák meg egyesek a magyar ló patáját (erdélyi vér), száraz inát (arab háttér), jó mozgását (spanyol fajta). Az állami méneselek között kiváltképpen Mezőhegyes volt az, mely e jó tulajdonságokhoz megadta a megfelelő mechanizmust; Mezőhegyesnek kitünő éghajlati, talaj- és takarmányviszonyai a ménes lovaiban min-

tetett és 1855-ben kiszemeltettek e ménesből a tiszta gidran-leszármazású kancaék, melyek ezen túl tisztán gidrán, vagy arab leszármazású ménesekkel lettek volna fedezendőek.

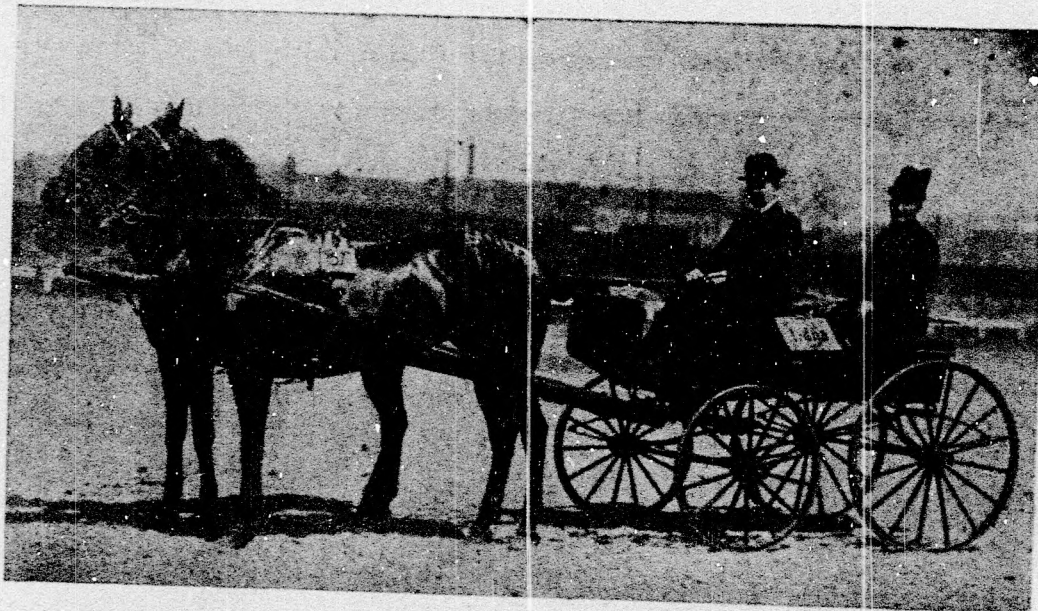
Ennek az elvnek ellenére már 1858-ban kezdtek angol telivérmenekkel fedeztetni. Ami az akkori anyakancák leszármazását illeti, ugyerre vonatkozólag egy, a hetvenes években készült leszármazási táblázatból megállapíthatjuk, hogy azok a „tiszta gidrán” leszármazásra tulajdonképpen nem tartottak igényt, amennyiben a legtöbbször a 4-dik nemzedéktől kezdődőleg a háttérben nonius, erdélyi, moldovai, spanyol, holsteini és egyéb vért találunk. A gidránoknál az akkori nézetek szerint mutatkozó degenerálás ellensúlyozására arab-avagy angol vérrrel való párosítás vált kívánatosná. Az arabvéru ménesekkel való keresztezés azonban — ugylátszik — nem hozta meg a várt eredményeket; olyan angol-arab ménesek, melyek az igényeket minden tekintetben kielégítették volna, nem voltak

közé tartozik a kellő mélység és szélesség; az arab jelleg a vér csekély volta mellett is azonnal szembe ötlük. Járásuk nem magas, de területi magasságuk 164—168 cm. A gidránok igen gyors lovak; a fiatal mezőhegyesi kancaék döntő házi versenyében a múlt évben egy gidrankanca győzött 3000 m-t 3:47 perc alatt téve meg, mi mindenestre igen szép eredmény.

Hogy egy okszerűen vezetett angol-arab tenyésztéssel milyen eredmények érhetőek el, ezt úgy hiszem, Franciaország bizonyítja a legjobban. Itt tudvalevőleg a déli vidékek az arabfajta mellett majdnem kizárólag angol-arabot tenyésztik és évente kb. 13.000 kanca szolgál e fajta anyag előállítására. Az első angol-arab 1792-ben került Rosiers-be, a francia állami ménesbe és pedig, mint hadizsákmány a németországi zweihückeni ménesből. A tenyésztést némelyek szerint M. de Bonneval, a le Pin-i ménesparancsnok, mások szerint Gayot, a híres hippologus és a Pompadour-i ménes parancsnoka honosította volna meg. Messoud és Aslan eredeti arab telivérmenekkel és 3 angol telivérkancával. Az okszerű beltenyésztés az idők folyamán egy kialakult lófajtát eredményezett, mely fajta kiválóbb képviselői a tenyésztésre messzemenő hatást gyakoroltak.

1830. után nagyobb arányokat ölt a tenyésztés, mindig támogatva a szakszerűen vezetett állami tenyésztés által. 1861-ben az állami angol-arab ménest feloszlatták, hogy 1874-ben újból létesüljön, az anyag jósága tekintetében azonban a régi mögött maradt. A régi jó vér eszébe ekkor már felszívódtak a népies lótenyésztésben és áldásos hatásukat mindenhol éreztették. A híresebb angol-arab ménes vére az angol-arab tenyésztésben kívül pl. az angol-normann jobb egyedek leszármazásában is előfordul. Az erősen megszilárdult alapnak köszönhető a tenyésztésnek mai kiválósága. Egyes jó ménesek, mint Xénocrate, Eylau, Marengo, Don Quichotte, Prisma, Elis, Sauteur, Encore stb. nagy átörökítő képességgel az egész tekintetbe jövő országrész lóanyagát egyöntetűvé tették, a fajta híret az egész világon megalapították.

A pompadouri állami ménesben jelenleg 9 angol telivér, 18 arab fajta és 33 angol-arab kanca áll; a rendszeres tenyésztés a déli vidékeken azonban már annyira meghonosodott, hogy az állami ménes fenntartása nem feltétlenül szükséges. A tenyésztési körvonalozása véget 1900. január hó 15-én kötött francia földművelésügyi miniszteri rendelet az „angol-arab” elnevezést csakis olyan egyedekre engedélyezi, melyeknek leszármazásában legalább 25% arab vér kimutatható. A párosítások egyébiránt különbözőképpen történnek és a kétféle vérnek mindenféle arányban való keverése előfordul. Aránylag az angol telivérnek arab telivérrel való keresztezése mondható legritkábbnak; az 50% arab vérről bíró angol-arabok jó anyakancákat, a 25%-osak jó használati lovakat szolgáltatnak; az utóbbiak olykor heves vérmérsékletet mutatnak, de ezzel szemben igen kitartók és szerény igényűek. Ami a franciaországi angol-arabok külsejét illeti, azok legtöbbször igen szép angol telivér benyomását keltik a szemelőben; szembeötlők a pomes fej, nagy, kifejezésteljes szemek, tág orrlyukok

166. ábra. Uimer Tibor orosz üggető sötétpej kanca fogata, amely az LVII. budapesti luxusszűrésen a jukker-fogatok I. díját nyerte.

denkor meghozták áldásos hatásukat, sőt a csontfejlődésre való előnyös befolyásukon kívül a lóanyagra a Mezőhegyesi jelleg sajátos bélyegét is rányomták. Az egységesebb tenyésztési mód beálltával azután mindinkább kialakult a típus is, mely napjainkban a magyar állam méneseiben épp úgy megtalálható, mint akármilyen más államéiban.

E kitérés után forduljunk ismét az állami angol-arab tenyésztéséhez. Mindenek előtt szükségesnek mutatkozik a mezőhegyesi gidránokkal kissé bővebben foglalkozni, valamint Franciaország híres angol-arab tenyésztéséről is meg kell emlékeznünk.

A Mezőhegyesi gidran-tenyésztés történetén végighaladva látjuk, hogy a fajta tulajdonképeni megalapítója: „Gidran senior” maga már nem volt tisztavérű arab, amennyiben anyja egy magyar kanca volt. Az első gidran-ménés, a „sárga ménés” 1826-ban megalapítva, 1833-ban feloszlattatott, 1838-ban ellenben újból létesít-

előteremthetők és így az ország lótenyésztésének irányát, mely elsősorban a könnyebb háts- és kocsiló tenyésztését tűzte, szem előtt tartva, angol telivérmenekkel párosították a gidránkancákat. A 60-as évektől egészen napjainkig számos ilyen fajtamén fedezett gidranménesben, közülük Amati, Deutscher Michel, Bibor, Kengyel, Czimer, Algy, Granat, Botrány, Hűség, Bakony, Erős, Carrasco stb. Mérvadó nézetek szerint az akkori gidránoknak annyiféle hibájuk volt (fordított nyak, hajlott, hosszú hát, alacsony mar, puha csüd, lapos térdek), hogy ezeknek kitenyésztésére az angol telivérmenekkel való keresztezés okvetlenül szükségesnek mutatkozott.

A gidranménés anyakancái jelenleg legnagyobb részben Algy Gidrant és Gidran XL.-et vallják apjuknak. A ménesben 3 gidrán és egy angol telivérmen teljesít apaméni szolgálatot. A mai gidránoknak még mindig észrevehető hibái: a kissé alacsony mar, hosszú hát és kardállás, a térdek még gyakran laposak. Jó tulajdonságaik

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb

eredeti „Kalmár”-rostát

szíveskedjék árjegyzéket kérni, amelyvel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérképviselő: A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST, V., VÁGZI-KORUT 32.

mozgásuk ügétésben jobb, vágatában rosszabb az angol telivérnél. Nagyságuk 160 cm. körül van.

A franciaországi angol-arab tenyésztés egy külön egyesülésben: a „Société d'encouragement du cheval de guerre anglo-arabe”-ban találja hatékony támaszát. A fiatal ménnek kipróbálására nyilvános versenyek tartatnak, melyeknek díjazására az állam a versenydíjakra adott összegnek 3/4-ét fordítja; a nagy versenyek győztesét az állam legtöbbször megvásárolja. Az állam által vásárolt fiatal ménnek átlagára 7000—8000 frank között váltakozik, számuk ellenben igen csekély; a tenyésztés ugyanis napjainkban ugyiszólván teljesen magánműködés tárgya és az állami támogatásra mindig kevesebb a szükség. A lovatató-bizottságok 4, 5 és 6 éves lovakért 1000 frank körül fizetnek, mely átlagárhoz különféle, sokszor jelentékeny nagyságu tenyészdíjak járulnak, úgy, hogy az értékesítés igen jónak mondható. A délen fekvő remonta-telepek közül a tarbesi részére 1498 darabot, a mernignaci részére 595 darabot vásároltak 1909-ben.

N. O.

(Vége köv.)

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Hozzászólás a hussertéstenyésztés kérdéséhez.

XII.*)

Érdekes és magas színvonalon álló vita folyt le a *Köztelek* hasábjain a hussertéstenyésztés kérdéséről, amely vitát érdemes talán a következőkben összefoglalni.

Kétségtelen, hogy a hussertések iránt a kereslet fokozódik s ennek következtében a hussertés ára ma magasabb, mint a zsirsertésé. Különösen nagy a kereslet Csehország, illetőleg Prága részére s Budapesten is nem egy sertés-kereskedő van, aki hetenként ezer és ezer 6—8 hónapos malacot szállít Prágába, de szállíthatná ennek többszörösét is, ha a szükségletet össze tudná szedni.

A cikkirők legnagyobb része még sem tartaná célszerűnek a hussertés tenyésztését a Nagy-Alföldön is ráerőszakolni a magyar gazdaközönségre, nem pedig azért, mert hazánk zsirszükelete is kétségen kívül igen jelentékeny s a hussertés kevésbé alkalmas zsirtermelésre, mint a mangolica. A legtöbb író elismeri, hogy a hussertéseket nagyobb haszonnal lehet tenyészteni, mint a mangolicát, ami természetes is, tekintve, hogy a hussertések évente kétszer malacoztathatók, szaporák és gyorsabban fejlődnek a mangolicánál. Ezért azokon a vidékeken, ahol a hussertés tenyésztése már elterjedt, további terjedésük elé gátat vetni nem volna célszerű, annyiival is kevésbé, mert az

*) Rovatvezetőnknek ezzel a közleményével a hussertéstenyésztés kérdésében kifejlődött érdekes vitát bezárult.

Szerk.

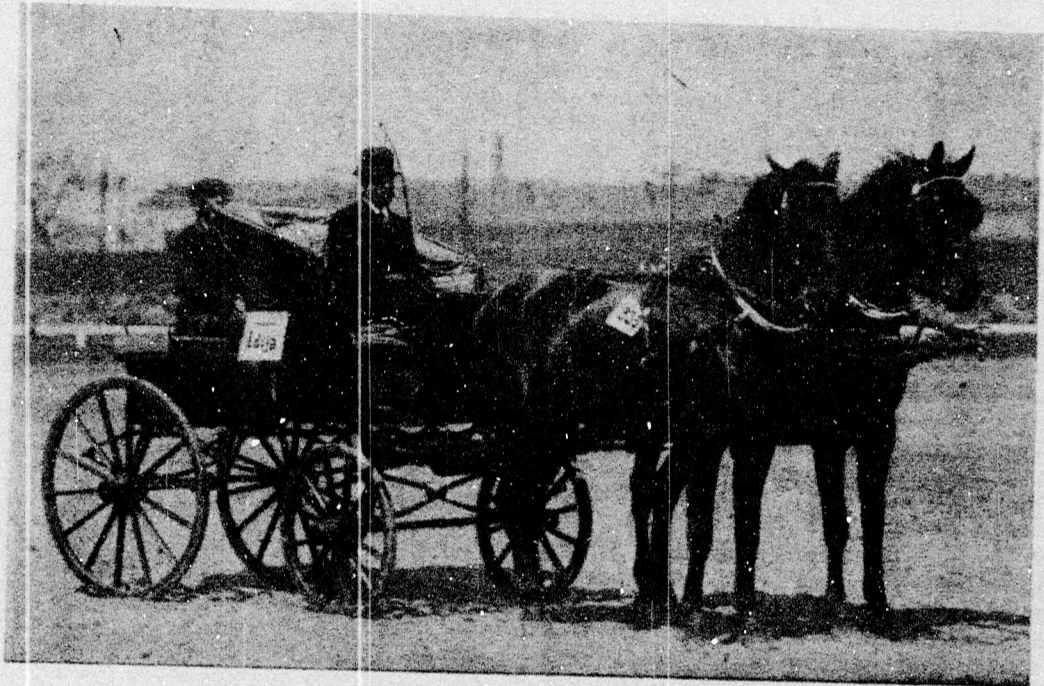
ország e területein már a kiscsuda is hozzászokott ahhoz, hogy a hussertéseket belterjesebben kell kezelni és jobban kell tartani.

Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy a hussertés tenyésztése jövedelmezőbb, mint a mangolica tenyésztése, csak úgy lehet az Alföldön is megakadályozni a hussertések terjedését, ha módot találunk arra, hogy a mangolica sertések is szaporábbá és gyorsabban fejlődővé tétessenek. Egyesek ezt beltenyésztés útján, a tenyészanyag helyes megválasztásával vélik elérhetőnek, mások azonban arra hivatkoznak, hogy ezen a téren már évtizedes kísérletek sem vezettek szembeötlő eredményre s azt bizonyítják, hogy a mangolicát csak rendkívül hosszú idő munkájával lehet gyorsan fejlődővé és szaporábbá tenni. Ugyan ezek azt ajánlják, hogy a cél gyorsabb elérése végett a mangolica linkolnshirei kanokkal volna javítandó, amely sertésfajta kitűnően honosult hazánkban

mangolicával szemben, hogy a kereslethez mértén, akár mint hussertés, akárt mint zsirsertés értékesíthető. Gyorsan fejlődő malacai 6—8 hónapos korban 60—80 kg. élősúlyal, mint sonkának való legkitűnőbb anyag már is nagyon keresettek Prága részére. Ellenben egy-éves korukon túl éppen olyan jó zsirsertések, mint a mangolica s így módjában van tenyésztojének mint hussertést eladni, ha annak az ára magasabb, avagy mint zsirsertést, ha ez keresettebb.

Ez volna a rövid foglalata azoknak a közleményeknek, amelyek e tárggyal foglalkoztak. Végeredményben tehát azt a következtetést lehet levonni, hogy a nagyalföldi medencén kívül kívánatos a hussertések terjedése, a nagyalföldi medencében pedig maradjunk meg a mangolica sertésnél, amelynek szaporaságát és fejlődésének gyorsaságát linkolnshireivel javítsuk meg.

Kovácsy Béla.

167. ábra. Tunbász Lázár angol félvér sötétpej herélt hintőfogata, amely az LVII. budapesti luxustlovásáron a hintőfogatok I. díját nyerte.

s színezeténél, testformájánál és dus szőrözöttségénél fogva annyival is alkalmasabb a mangolicát szaporábbá tételére, mert maga is zsirsertés s kifejlődött állapotban, kihizottan éppen olyan mennyiségű zsirt szolgáltat, mint a mangolica, husa ellenben fehérebb, izletesebb, megfelelőbb. Különösen *Blascok* Gyula adatai rendkívül érdekesek, amelyek azt bizonyítják, hogy a Linkolnshirei-mangolica keresztezésből származó magasvérű egyedek elveszítik ugyan bőrük pigmentirozottságát, tehát bár göndör, de fehér szőrzettel bírnak, emellett azonban szaporák s gyorsabban fejlődés tekintetében is felette állnak a tisztavérű mangolicáknak, azonban a legelőt éppen olyan jól értékesítik. A magasvérű linkolnshirei-mangolica keresztezésnek (három-nyelvérvű linkolnshirei) az az előnye is van a

GAZDASÁGI ÉPÍTÉSZET.

Rovatvezető: Groffits Gábor.

Az önműködő marhahatások haszna.

Nem szokásom a tollforgatás, de talán nem lesz teljesen felesleges és érdektelen, ha e kérdésről szerzett tapasztalataimat pár sorban közreadom.

Midőn 1912. őszén birtokomat, amely évtizedekig bérbé volt adva és így az épületek nem a legjobb karban voltak, házi kezelésbe vettem, istállóm belseje nem a legbiztosabb képet nyújtotta. A falak vakolása, meszelése hiányos volt, a fajaszlakat használhatatlan állapotban találtam, a padló csupasz föld, mindenütt hepehupás, itt-

CASE 40 HP szántótraktor

nem gyorsjáratu automobil-motorral, hanem lassujáratu, tehát tartós fekvő motorral bir. Ennélfogva

olcsó motorbenzint és olcsó motorolajat

használ. A galántai bemutató legolcsóbb üzemű és legolcsóbb áru motorja volt.

Vasárköpvi.: HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest, Üllői-ut 52 K.

ott a legveszélyesebb helyeken kövekkel, — de hogyan — kirakva. Hozzájárult, hogy a jószág-állomány fertőzve volt gümőkórral, járványos elvetéléssel s több efféle jökkal.

Első és legfontosabb dolgomnak tartottam, hogy ezeken az állapotokon változtassak. A régi vakolatot, ahol még megmaradt, lekapartattam a tégláig, a földet egy ásónyomnyira kihordattam s a régi faszlakat kidobattam s végül mindent alaposan fertőtlenítettem. Ezután betonoztattam az egész istállót, még a falakat is 2 méter magasságban, vízvezetékekkel és csatornázzattam. Láttam azt el úgy, hogy az bármikor lemosható és teljesen fertőtleníthető is. Természetesen az új faszlak is betonból készült.

Bár a vízvezeték a jászlakba be lett vezetve, mégis fontosnak tartottam, hogy istállóimat, amelyekben a hizómarhák és a tehének állottak, azonkívül önműködő marhaitatókkal is lássam el. Hogy az állattenyésztésnél, különösen tehenészetekben és hizlalásnál az itatás elsőrangú szerepet játszik, az kétségtelen, de épp úgy az is, hogy az itatásnak nálunk divó jelenlegi módja sehogysen mondható célszerűnek és helyesnek, különösen a mai megbízhatatlan cselédség miatt. Hiszen megbízható, rendes itatás mai napság csak ott érhető el, ahol az a cselédségtől ugyszólván független. Amint a földművelés sem fejlődhetett volna hazánkban olyan rövid idő alatt a mai magaslatra a modern gazdasági gépek s egyéb berendezések nélkül, éppén úgy sokat mulasztanánk és egyenesen kárunkra szolgálna a mai drága és értékes állományunknak, ha az idevágó modern, célszerű technikai berendezéseket igénybe nem vennők. Piszkos, sötét, bűzös, nem jól, vagy sehogysen szellőzthető istállóknak milyen sok értékes állomány van elhelyezve még ma is hazánkban. S hogy ilyen istállóknak fertőtlenítéséről szó sem lehet, az természetes.

A modern önműködő marhaitatók is alig néhány helyen vannak csak alkalmazásban hazánkban. Pedig külföldön s hazánkban is ennek célszerűségéről, sőt szükségéről már régen meggyőződtek. Nem is kell messze mennünk, nézzünk csak széjjel Ausztriában, Csehországban: akiknek ott 8—10 marhája van, az már nem itat vederből, vagy más ehhez hasonló módon, az uradalmi istállóik pedig el sem képzelhetők önitató nélkül.

De az is igaz, hogy szaktudásuk nagyobb, tőkeerősebbek és számítottabbak is és nem irtóznak hasznos beruházásoktól, a melyeknek célszerűsége kézzelfogható. Mert vajjon képzelhető-e, hogy pl. a hizómarha gyarapodása kifogástalan legyen, ha annak a szükséges ivóvíz nem áll folytonosan rendelkezésére? Pedig mennyi szomjúságot kell egy ilyen istállóban a marháknak elviseelni.

Az itatás, ahol önitató nincs, rendszerint minden etetés után, naponta háromszor történik. Ahol a vizet a jászolba beereszthetik már ez is haladásnak tekinthető, de egészségi szempontból ez sok kifogás alá esik. Az etetés után ugyanis a jászolt alaposan ki kell tisztítani, ami rendkívüli gondot és fáradságot igényel és vajmi ritkán, talán soha sem érjük el azt, hogy az állat feltétlenül tiszta vizet kapjon, mert egyrészt a jászolban mindig visszamarad valami

szemét vagy takarmánymaradék, másrészt a jászol nyitott léven, a vízbe rengeteg por és piszok hull.

Ugyanígy van ez a kut melletti vályuból történő itatásnál is, azzal a különbséggel, hogy az állat vagy teljesen hideg vizet kap, ami ismét az egészség rovására megy, vagy ha a vizet előre elkészítik, úgy az nyáron megmelegszik és rengeteg porral és ártalmas piszokkal telik meg, ami azután megint számtalan betegségnek veszedelmes kuforrása, télen viszont a kilocsolt víz megfagy és ilyenkor nem egyszer történik szerencsétlenség is. Ilyen itatás alkalmával bárki is megfigyelheti, hogy sok állat éppén csak megízleli a vizet, mert egyrészt még nem fogyasztotta el teljesen a takarmányát, másrészt — ha szomjas is volna —, mire az istállótól a kut melletti vályuhoz kerül, addigra elmúlik minden kedve az ivástól, különösen nagy hidegben, erős szélben, esős időben, ha a marha meg van nyírva. Ha ilyenkor egy felóra múlva próbaitatást végeznénk, kiderülne,

168. Ábra. Domokos Géza angol félvér sárga herélt hátsólova, amely a f. évi LVII. budapesti luxuslovasáron a hátsólovak I. díját nyerte.

hogy mindazok az állatok, melyek előbb nem ittak, most mőhon és sokat innának. Miután azonban ilyen utóitatás sehol sincs bevezetve, elképzelhetjük, hogy milyen rosszul emészt az a marha, amelyiknek a legközelebbi itatásig szomjaznia kell. Ha még tekintetbe vesszük, hogy ez mindegyik más és más állatnál van így s egyszer az egyik, másszor a másik nem iszik, akkor egyáltalán nem csodálkozhatunk, hogy az állatok tekintélyes hányada mindig szomjan marad.

Talán e téren is örvendetes változás fog beállani a jövőben. Ezt sejteni engedi az is, hogy az utóbbi időben egyre több gazdaságban rendeznek be önműködő marhaitatókat, amelyekről gazdátársaink véleménye határozottan kedvező és így népszerűségük nőtton nő. Én például 88 drb. tehen részére azonnal a birto-

kom átvétele után felszereltem az istállót a Chvojka-féle szab. önműködő itatókkal, s az eredményvel minden tekintetben nagyon meg vagyok elégedve, ugyannyira, hogy már az első évben meg egy 72 drb. állatot beígadó istállót szereltem fel ilyen önitatókkal.

A berendezés szerkezete roppant egyszerű, kezelése szakértelmet nem igényel. A víz a csővezetékben át egy igen élmés szabályozó-medencén keresztül jut az állat elé az u. n. itatótálakba. E szabályozómedencék révén — melyek helyet alig foglalnak el — az itatótálakban mindig egyenlő magasságban marad a víz s ha egy vagy több marha az itatótálakból iszik, a szabályozómedence útján mindig csak annyi víz folyik az itatótálba, amennyit az állatok kiittak. Az ivóvíz az önitatókban állandóan kellő hőmérsékletű marad, az önitatókba ferdefekvésű fedőlapja miatt semmiféle szemét nem juthat. A berendezés javítást nem igényel s az itatótálakban, miután cementanyagból készülnek, rozsdá nem képződik s rendkívül tartósak, a szemnek rendkívül tetszősek. Az önműködő itatókat vasból is készítik, ezeknek azonban nagy jövőt nem jósolok, mert az istállóban képződő gőzök hatása alatt, ha nincsenek jól zománcozva, gyorsan pusztulnak, erősen rozsdásodnak és csak nehezen tisztíthatók. Az általam választott Chvojka-féle önitatók cementanyagból készülvén, mindig tisztán maradnak és nem rozsdásodnak.

Az önitatók kétféleképpen kerülnek alkalmazásra, vagy a jászol előlő falánál, alacsonyabban felszerelve, vagy a hátsó jászolfal fölött. Én az első módot választottam, mert természetesebbnek találom belőle az itatást.

Hogy az önitatók mindenféle szarvasmarhánál, de különösen tehenészetnél és hizóállatoknál milyen előnyösek, az csak természetes, mert hiszen az ilyen istállóknak az állat akkor és annyit ihat, amennyit akar, mindig tiszta és egyforma hőmérsékletű vizet. Ez a körülmény ugy a hizlalásnál, mint a tehenészetben elsőrendű szerepet játszik. Ha ilyen istállóban csak rövid ideig is tartózkodunk a napnak bármely szakában, mindig találunk olyan állatot, amely iszik, ami szintén bizonyítja, hogy önitatók hiányában az állatoknak sokszor kell szomjazniok.

Szerény nézetem szerint az önműködő itatókat jobban fel kellene karolni, nem volna szabad azoknak hiányozni egyetlen egy istállóból sem. Amely állat tetszése és szükséglete szerint a napnak bármely szakában ihat és olthatja szomjúságát, az a takarmányt is hasznosabban emészt meg, a hizlalás jobb eredményt nyújt, a tejelésre pedig a legkedvezőbben hat. A munkamegtakarításról nem is beszélek, pedig ez is fontos szerepet játszik manapság, mert a mindinkább megbízhatatlan és felette drága cselédséget bizonyos mértékben nélkülözhetővé teszi és így a munkaerőhiányt is, akár a modern gépek, lényegesen csökkentti.

(Nagyszécsény.)

Gross Jenő dr.

Jeles lótenyésztők jegyzéke.

A hadügyi kormány abban a reményben, hogy lótenyésztőinket érdekelní fogja, felkért ama jeles lótenyésztők névsorának közlésére, akik az

HEUCKE A.

GŐZEKEGYÁR.

Budapesti műszaki irodájai

V., Csáky-utca 45/47. szám.

Telefon: 106—08. szám.

Saját pénzének ellensége,
ha mást használ, mint

Heucke-féle gőzeket tulhevitővel!

1913-ban vásárolt loanyag kipróbálása alapján a csapatjelentések szerint a legnagyobb sikert érte el. Alább közöljük ezt a névsort a loavatóbizottságok területi szerint; a felsorolt jeles terjesztőknek a hadügyi vezetőség ezen az uton is köszönetét és elismerését fejezi ki.

A hadügyi kormánytól azonkívül — mint már a múlt évben, úgy most is — minden tenyésztő kimutatást kapott, amely a tőle vásárolt és már 3 évi csapatszolgálatot teljesített lovak szolgálati képességét, szívósságát, természetét stb. ismerteti a tenyésztők okulása végett.

IRODALOM.

Uj méhészeti szakkönyv. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület a m. kir. földművelésügyi miniszter megbízásából Ambrózy Béla báró, elhunyt jeles méhésznak már két kiadást ért „A méh” című szakkönyvét teljesen átdolgozva és kibővítve, *harmadik* kiadásban most bocsátotta közre. Méhészeti szakirodalmunk termékei között Ambrózy báró könyve eddig is kiemelkedett, még inkább mondható azonban ez a most megjelent harmadik kiadásról, amely 51^{1/2} íven tárgyalja a méhészetet és az ezzel összefüggő kérdéseket gyakorlati és elméleti szempontból. A könyvről jellemzőbbet nem mondhatunk, mint-hogy belső tartalmánál és csinos külső formájánál fogva egyaránt disze a *napyon is felett* magyar méhészeti irodalomnak. A könyv lapozgatása közben okvetlenül eszünkbe jut, hogy miért is nincs a magyar mezőgazdaság minden ágának ilyen értékes és gazdag irodalma, mint épp a méhészetnek. Ennek okát a méhészet, a méhész lélektanában találjuk meg. A méhészkedés egyike azoknak a foglalkozásoknak, amelyek átalakítják a velük foglalkozó embert. A méhészetnek nemesítő hatása közmondásos. Bizonyára ennek az eredménye az is, hogy méhészeink olvasnak, tanulnak és haladnak. Csak így magyarázható meg, hogy ugyszólván évről-évre egy-egy értékes méhészeti szakkönyvet kapnak és hogy aránylag rövid idő alatt „A méh” vas-kos kötete harmadik kiadásban jelenik meg. Meggyőződésünk, hogy ez a kor színvonalán álló új kiadás számos új hívőt és sok sikert szerez a magyar méhészetnek. A sok gondot és nagy munkát igénylő átdolgozást Szilassy Zoltán orsz. képviselő, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület ügyvezető alelnökének elnöklété alatt Erdős Lajos, Krenedits Ferenc és Valló János tagokból álló szerkesztő-bizottság végezte, amely tulajdonképpen nemcsak a szerkesztést, hanem különösen az elméleti rész kibővítését, a méhészetünk fejlődésének történetét, a méhésztársadalmi mozgalmakra, a méhészet fejlesztése érdekében tett állami intézkedésekre, a méhészeti szakoktatás intézményeire vonatkozó részek új alapon való feldolgozását és megírását végezte. Jellemzi a könyvet, hogy abban a méhészkedés teljesen természettudományi alapokon áll, továbbá, hogy úgy a kezdő, mint a gyakorlott méhész a saját viszonyainak megfelelő méhészkedésre egyaránt megtalálja a szükséges utasítást. Felöleli a munka a méh természetrajzát, a méhészet gyakorlatát, e részben kiterjeszkedve hazai nevesebb méhészeinkre, a méhészeti kezelő- és segítőeszközök ismertetését, a méhészeti kalendáriumot, a méz feldolgozását, a méhlegelők ismertetését, amely teljesen új része a munkának és amely 291 mézelő növény ismertetését tárgyalja ábrák kíséretében. Ambrózy Béla báróval a munka két külön szakasza foglalkozik. A gondosan szerkesztett munka gazdag tartalmának megfelel az izléses kiállítás is. A több száz ábra legújabb méhészteink nevesebbe-jeit is sorra bemutatja. A 822 oldalas, 628 ábrát tartalmazó könyv a „Patria” irodalmi és nyomdai vállalat munkája és úgy ott, mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesületnél (Budapest IX.,

A tenyésztő neve	Beművelt lovak száma	Tiszai szék	Tiszai szék	Tiszai szék	Tiszai szék	Tiszai szék	Tiszai szék	Ménes helye
I. számú lovató-bizottság (Budapest) területén.								
Geist Gáspár	17	8	—	2	—	—	2	Gáspártelek
Geist Gyula	7	2	—	2	1	—	1	Kiscsákó
Gyorey Richárd	6	1	1	1	—	—	2	Ózora
Györgyey Illés	15	5	1	1	6	—	—	Tápiógyörgye
Pálffy József gróf	9	1	2	—	4	—	—	Szomolány
Károlyi Lajos gróf	12	2	1	2	2	1	2	Tótmegyer
Coburg-Gotha herceg	16	3	1	4	—	—	2	Pusztavaas
II. számú lovató-bizottság (Cegléd) területén.								
József főherceg	17	3	3	4	2	1	1	Kisjenő
Horthy Szabolcs	9	4	—	2	3	—	—	Kenderes
Szilassy István	6	3	1	1	1	—	—	Tiszaderzs
Nákó Sándor gróf	17	2	3	5	4	—	2	Nagyszentmiklós
San Marco hercegnő	11	2	3	—	3	2	1	Nagykomlós
Wenckheim Dénes gróf	9	2	2	1	3	—	—	Doboz
Harkányi Andor báró	20	2	—	2	9	1	—	Pusztakengyel
Berchtold Lipótné grófné	19	3	—	2	8	2	1	Árpádhalom
Nemes János gróf	18	1	3	—	6	2	—	Bánhalma
Vojnich Simon	7	2	1	—	1	—	—	Pusztazobnatica
Tisza Kálmán gróf	5	—	2	2	1	—	—	Csegöd
V. számú lovató-bizottság (Nagykanizsa) területén.								
Apponyi Géza gróf	13	1	3	1	6	—	2	Páfa
Bathányi Ernő gróf	6	2	—	1	2	—	1	Kustyán
Festetich Tasziló herceg	6	1	3	—	2	—	—	Berzence
Festetich Vilmos gróf	5	2	—	—	3	—	—	Toponár
Festetich Kálmán gróf	10	3	3	1	2	—	1	Gyulán
Esztergomi káptalan	19	1	3	5	8	—	2	Kápolnapuszta
Benedekrend	12	2	2	4	4	—	—	Szántód
Benedekrend	12	2	1	3	6	—	—	Zalavár
Hunyady Kálmán gróf	7	—	2	3	1	—	1	Sornogyszill
Jankovich-Besán Gyula	14	2	1	3	6	—	2	Netec
Schaumburg-Lippe herceg	7	3	2	—	2	—	—	Dárda
Somssich Béla gróf	4	1	2	1	—	—	—	Bahácsa
Szallaesy özvegye	5	1	1	—	2	1	—	Ventepuszta
Tallian Gyula	5	—	1	2	2	—	—	Kutas
VI. számú lovató-bizottság (Kölközvár) területén.								
Mikes Armin gróf	10	3	3	1	3	—	—	Zabola
Tisza István gróf	20	1	2	6	8	—	—	Geszt
Kemény Kálmán báró	9	3	—	—	3	—	—	Marosvécs
Béldi Kálmán gróf	8	1	—	2	4	—	—	Báld
Haller Jenő gróf	8	3	1	2	2	—	—	Küküllővár
VII. számú lovató-bizottság (Miskolc) területén.								
Zoltán Sándor	5	1	4	—	—	—	—	Székely
Lipthay Béla	5	4	—	—	—	—	—	Jeko
Sztáray Sándor gróf	7	2	1	1	3	—	—	Nagymihály
Dessewffy Aurél gróf	7	1	2	1	2	—	—	Büdszentmihály
Prónay Endre	5	1	—	2	1	—	—	Borsodivánka
Gröber József	19	4	2	2	8	—	—	Tövényeshát
Szatmári püspökség	9	—	2	3	4	—	—	Pusztahidvég
Fáy József	5	1	—	1	2	—	—	Ecséd
Grall Jenő	7	1	1	—	4	1	—	Poroszló
Klár Gusztáv	13	—	2	2	8	—	—	Nyiregyháza

„GNOM” a legjobb motor!
DIESEL-MOTOROK.
 Stabi-benzinmotorok. Motorcséplőkészletek. Magán-járó és szívógázmotorok. Kétütemű nyersolajmotorok.

A beálló repa-
 idényre ajánlunk **benzin-mozdonyokat**, melyek cséplésre is alkalmasak. »

Referenciákkal kívánatra készséggel szolgálunk. »

ÖBERURSELI MOTORTÁRSASÁG k. f., WIEN, VI./I., Gumpendorferstrasse 72/K.

Üllői-ut 25. sz.) füzve 8 K., kötve 10 K. árban megszerezhető.

Virágtenyésztés, I. rész. 79 sikerült ábrával. Irta: *Czapáry Bertalan*, m. kir. főkertész, a mezőhegyesi állami kertészet vezetője. Megjelent a „Köztelek Olcsó Könyvtár”-ban, a „Patria” irod. vállalat és nyomdai részv. társ. kiadásában. Budapest, IX., Üllői-ut 25. Ára 1 korona.

A szerző szakavatottsággal ismerteti a virágok szaporítását és mindazon általános gyakorlati teendőket, amelyekkel a virágkedvelő kedvelt virágait gondozza, ellátja, hogy azok igazi gyönyört nyújtsanak. Megismerteti az eltérő természetű növények célszerű csoportokba osztását s azok igényeit az ápolásra, valamint a talaj-igényükre vonatkozólag. Különös gonddal ad utmutatást a virágágyak elkészítésére, a talaj, a kiültetés és a szabadban való ápolásra, valamint a virágos kertek berendezésére.

Nagyon érdekes része a könyvnek, amely a *cserepes szobai virágok tenyésztésére*, a növények teleltetésére, a *virágos ablakok elkészítésére*, valamint szobáinknak virággal való ékítésére s a virágok téli virágoztatására vonatkozik. A beteg növények gyógyítására nézve is ügyes és hasznos gyakorlati utasítással szolgál. E mű nemcsak a virágkedvelő közönség részére nélkülözhetetlen, hanem rendkívül célszerű *tankönyvül szolgál* a szakiskolák részére, valamint polgári iskolák, leánynevelő intézetek, tanítóképzők, gazdasági iskolák stb. részére is.

A népesedés problémája. Irta: *Bernát István* az Országos Gazdaszövetség igazgatója, felolvasta a Magyar Tudományos Akadémiában. Ára: 50 fillér. A szerző rámutat munkájában arra a szomorú tényre, hogy a születések apadása nemzetközi jelenség. Ha kutatjuk az okot, mely a születések számának aránylagos csökkenését előidézi, azt látjuk, hogy sem az anyagi jólét emelkedésével, sem a tudással nem jár együtt a népesedés szaporodása is. Neves férfiak (mint Wolf Gyula, Paul Leroy-Beaulieu, Hubbard, Kidd) kutatásainak eredményeivel s egyéb adatokkal bizonyítja, hogy a tudás terjedésével s a gazdasági jólét emelkedésével arányosan csökken a népesség szaporodása. Találó példa gyanánt a zsidóságot hozza fel, mely az utóbbi időben a művelődés terén és anyagi javakban sokra vitte, de ugyanekkor nagymértékben elveszti azt, ami előbb ereje és büszkesége volt: a termékenységet. Amely mértékben emelkedett a múlt században a zsidóság vagyonszerzése, épp oly arányban csökkent a születések száma. Ezen tények megállapítása után méltán tör ki a hazafiai elkeseredés hangja a szerzőből, midőn kérde: „Haladás vagy civilizáció-e az, ami a pusztuláshoz, megsemmisüléshez vezet?” Hol van az orvosság e fenyegető bajjal szemben, hol a menekülés a mindinkább tornyosuló veszedelmek elől? A kérdés megoldását abban találja, hogy ott, ahol az egyének mai értelemben vett boldogsága összeütközik a közérdekkel, a utóbbinak biztosítsuk a diadalt. Azonban ezt nem lehet törvényes intézkedésekkel elérni, ezt csak az egyén felelősségérzetétől várja, melyhez azonban nem elég az altruizmus halvány eszménye. Reá kell bírni valamiképp az

egyént, hogy a közte és a köz érdeke közt kifejlődött ellentét kiegyenlítése kérdésében biztossítsa a fajnak a jövőjét lemondás és áldozatok árán és akkor is, ha ebben maga már nem is részesül s az a hatalom, mely rábírja az egyént, hogy kényelmét feláldozza önként, feltűnés és külső jutalom nélkül a társadalomnak és az emberiség jövőjének: a vallás. A faj érdekei tehát csak úgy győzhetnek az önérdéken, ha utóbbinak helyébe lép a felelősségérzet kötelessége a vallás által szentesítve. *Bernát Istvánnak* sokkal nagyobb a neve a közgazdasági irodalomban, semhoggy őt ez alkalommal kellene fölfedeznünk. Nagy olvasottság, széleskörű tudás és kiváló ítéloképesség jellemzik *Bernát Istvánnak* ezt a legújabb munkáját is.

Vallás és üzlet.

Kifogyhatatlan az a találékonyság, amellyel a tisztességtelen verseny a szövetkezetek életére tör s ha még magyar intézmények versenyéről volna szó, ott talán még szemet is hunyhatnánk, habár a tisztességtelen verseny mindig tisztességtelen foglalkozás marad. De ha azután osztrák intézményről van szó, amelynek nálunk semmi létjogosultsága sincs, akkor az igazán felháborító s igazán rut visszafelé azzal a türelemmel, amelyet a magyar társadalom és állam ezen külföldi intézetek garázdálkodásával szemben tanusít.

Most a Triesti Általános Biztosító — röviden „*Generali*” ténykedéséről szól az ének. Ez az intézet hogy-hogy nem, hálójába kerítette a Katholikus Népszövetség vezetőségét s most nem elég, hogy a vallás jelszava alatt egybetoborzott hívek táborában üzleti kufarkodást visznek véghez, de arra vefemedtek, hogy a mi intézményünket, a „*Gazdák Biztosító Szövetkezetét*” támadják, illetve olyan színben tüntessék fel, melytől a híveknek tartózkodni kell, sőt ami a legtisztességtelenebb verseny fogalma alá esik, a szövetkezet ügynökeit még vallási presszióval is a szövetkezettől elhódítani igyekeznek.

Szomorú dolog, hogy Magyarországon nincs törvény, ugy mint a külföldön, amely védelmet nyújtana az ilyen alacsony üzleti áradások ellen, ámde ha nincs törvény, így van már szövetkezeti és különösen magyar nemzeti közérzés, amely visszatartja a vallás tiszta köntösébe bújtatott osztrák üzleti fogásokat s felfedi a báránypőr alól kikandikáló kapzsi farkaskörmeiket. Ennek egy fényes és követendő példáját adjuk itt közre.

Bajóton íj. *Füle István*, a katholikus népszövetség helyi igazgatója, aki egyuttal

a Gazdák Biztosító Szövetkezte helyi képviselője is. Ennek írja többi között a Katholikus Népszövetség biztosítási irodája a következőket: „Reméljük, hogy ön, mint ottani szervezetünk mélyen tisztelt helyi igazgató ura, nem fog ellenünk dolgozni s nem tér le arról az egyedüli helyes útról, amelyet kormányzó-tanácsunk jelölt ki kövételére minden katholikus testvérünknek.”

Íj. *Füle István* ezen arcpirító sorokra így válaszolt, minden katholikus megelégedésére:

„*Bajót*, 1914. május 25. A Katholikus Népszövetségi Biztosítási Iroda tekintetes vezetőségének Budapest. Mult hó 8-án kelt 8306. számú b. levelükre válaszatot igen rövidre szabom, mert az abban felhozott érvelések a helyet nemcsak részben, de egyáltalán meg nem állják. Hogy a t. Cim a Gazdák Biztosító Szövetkezetével szövetségre nem szándékozik lépni, ez az Önök dolga, azonban szomorú bizonyítvány az, hogy mint Katholikus Népszövetség a szövetkezeti eszme és tettele ellen foglalnak állást s a báránypőrbe bújtatott farkas leple alatt egy osztrák intézetet, a Triestit nyakra-főre tukmálják a vallás szerető római katholikus hívek nyakába. S hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél a biztosítási díjakat eshetőség folytán meggyeyszer meg kell a tagoknak fizetni, az sem állja meg a helyét, mert a 14 évi fennállása óta a tűzpróbat kiállotta s ha eddig elő nem fordult, most már mitől sem tartunk s bennünket ezzel ijesztgetni nem lehet. Tehát vengyek tudomásul, hogy én nem a Katholikus Népszövetség, hanem az osztrák biztosító társaságot ellen harcolok s ettől engem senki el nem tántorit. Ellenben ha nem hagynak nyugtomat, inkább lemondok a helyi igazgatóságról s akkor azt nyerek, hogy ebben is megapadhat az általam összehozott tagok száma. Azonban én azt ajánlom Önöknek, ha biztosítással akarnak foglalkozni, akkor tiszta magyar intézetet válasszanak, mert nincs kedvünk az osztrák szekerét tovább tolni s nekik a milliókat külföldre szállítani. Tisztelettel: íj. *Füle István* s. k.”

Ennek az egyszerű, de józan, becsületes és hazafias s bizonynyal legalább olyan hithű, mind a tisztelt kormányzó tanács bármely illusztris tagja — egyének a fel fogása és álláspontja rokonszenves visszhangot fog kelteni mindenütt ott, ahol a vallás iránti tisztelet és a nemzeti érzés a szívekből ki nem vezett. Az osztrák áramok illetén módon való becsempészése ellen határozottan tiltakoznunk kell. Hiszen megesezt már az is, hogy a népszövetség a pápa megszentelt személyét is kiaknázta a „*Generali*” és a maga üzleti érdekében.

Nem hiszszük, hogy a Népszövetség

SVÁJCI TENYÉSZÁLLATKIVITELI TÁRSASÁG

Sürgőnycim:
REPRODUCTOR
BUDAPEST

VAS LAJOS ÉS BLOCH CHARLES

Telefon:

József 33-36.

BUDAPEST—COSSONAY (SVÁJC).

Központi iroda: BUDAPEST, IX., BORÁROS-TÉR 2.

Tenyésztők és exportőrök:

Cossonayi kiviteli telepünkön állandó bő készlet legelsőrendű tejelő leszármazású tenyészlovakban és tehenekben. Állandó behozatal; bármely vasutállomásra bérmentes szállítással. A szükséges tenyészanyag a helyszínen is kiválasztható!! Angol hussértés és kosimpontunkra előjegyzéseket elfogadunk.

Mérsékelt árak!

Legelsőrendű referenciák!

kormányzó-tanácsának minden tagja tudjon erről a szoros baráti viszonyról, amely a „Generali” és a Népszövetség vezetősége között fennáll s ha tud, hogy az a vallás nagyobb dicsőségére olyan módon aknáztatik ki, mint arra épp az előzőkben reámutattunk.

Mindkét esetben joggal elvárjuk a kormányzó-tanács igazán katolikusan gondolkodó és hazafiasan érző tagjaitól, hogy a vallásos érzésnek üzleti érdekek szolgálatából való kiaknázása ellen tiltakozzanak s ha pedig a Népszövetségnek pénzre van szüksége költségei fedezésére, akkor ne ilyen eszközökkel s ne osztrák dugáru becsempészésével igyekezék azt megszerezni.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Az OMGE. közleményei	1489
Egyről-másról	1489
Jales lótenyésztők jegyzéke	1498
Vallás és üzlet	1500
Tárca.	
Veszedelem az erdőn	1490
Talajjavítás.	
Kisebb vízfolyásaink rendezéséről szóló törvényjavaslat	1491
Mezőgazdasági üzem és számtartás.	
Több kerület együttes főkönyvelése rácsos összegezzel	1492
Lótenyésztés.	
A hábolnai angol-arab tenyésztés	1495
Gazdasági építéset.	
Az önműködő marhahatások haszna	1497
Irodalom	1499
Vegyések	1501
Lapunk legközelebbi száma. — Mellékletünk. — Házasság. — Halálozás. — A magyar termelők sérelme. — Mánások a közgazdaságban. — Józan beszéd. — Nemzetközi méhésznapiak Pozsonyban. — 1913. évi magyar buza. — Szőlészeti tanulmányt az osztrák borvidékre. — Szövetkezeti ünnep Gödöllőn. — Ifjúsági kukoricatenyésztő versenyek. — Szociális tanfolyam Erdélyben. — Egysoros kapálógépek és acélgereblyék beszerzése. — Allatdíjazások Temes vármegyében. — Ló-díjazás Bakóváron. — Új népies mintagazdaságok. — Terményszállítások a hadsereg részére. — Szénaeladás	1503
Kereskedelem, tőzsde	1504
Szerkesztői hírek	1507

Lapunk legközelebbi száma a pünkösti ünnepek miatt csak június hó 6-án, azaz a jövő szombaton jelenik meg.

Mellékletünk. Lapunk mai számához mellékeljük *Rubinek* Gyulának, az OMGE. igazgatójának «A német kereskedelmi szerződés megújításának szüksége és feltételei»

című vámpolitikai tanulmányát, amelylyel — mint előadói javaslattal — a Magyar Mezőgazdasági Vámpolitikai Központ legutóbbi gyűlésén foglalkozott és határozati javaslatát elfogadta. Ezt a fontos vámpolitikai kérdést tárgyaló értékes munkálatot olvasóink különös figyelmébe ajánljuk.

Házasság. *Molnár* Arthur, az Alfa-Separator r.-t. irodafőnöke, június hó 2-án házasságot köt *Steiner* Margittal Budapesten.

Halálozás. *Mergalit* Alfréd nagybérlő, Somogy vármegye törvényhatósági bizottságának és állandó választmányának tagja folyó hó 25-én 62 éves korában Toldi-pusztán (Andocs) elhunyt.

A magyar termelők sérelme. *Hegedűs* Lóránd az osztrák delegációnak a magyar mezőgazdasági termékekkel szemben a hadseregellátás terén való elfogultságát kifogásolta teljes joggal és szakzerű alapossgal. Az osztrák álláspont szerint ugyanis az egyes Ausztriában állomásozó hadtesteknek egész mezőgazdasági termény-szükségletüket Ausztriában kell fedezniök a kvóta arányában, akár drágábbak az illető cikkek Ausztriában, akár nem. Míg iparosaink a kvóta arányában is csak az osztrák iparosok felajánlotta árakon kapnak szállítási megőzést: a mezőgazdasági terménybeszerzéseknél a tetemes árkülönbség dacára csak az osztrák tartományok közül hajlandó az osztrák delegáció a szállítást felosztani, ami, *Hegedűs* Lóránd szíuitása szerint, 15 millió korona költségtöbbletet jelent évenként az összes beruházásoknál a hadseregére nézve. Itt tehát Magyarország a közös költségekben egyenesen ráfizet az osztrák termelés egyoldalu istapolására, de a magyar ipar persze egyáltalában nem élvezi a viszonyosságot. Vagy mit szóljunk ahhoz, amikor az osztrák delegáció nyíltan állást foglal a magyar lovaknak Ausztriába való bevitelére ellen, sőt egyenesen el akarja űtni hazinkat attól a jogától, hogy — ha olesőbban tudja tenni — ő lássa el a hadsereget a kvóta arányán felül is lóval, buzával, zabbal, mint a mi természetes kiviteli cikkeinkkel. Őrülünk rajta, hogy mezőgazdaságunk érdekei legalább szó-szó óra találtak minden oldalról a delegációban, de rajta kell lennünk, hogy ezeket teljes mértékben érvényesíteni is tudjuk.

Mánások a közgazdaságban. A „Pénzvilág” gazdaságpolitikai és pénzügyi hetilap egyik utóbbi számában az arisztokraták közgazdasági szerepléséről a következőképpen elmélkedik: „Nálunk is megpróbálkoztak a mánásvilág és az arisztokraták mindenféle üzletekkel és talán a rossz gazdasági konjunkturák is hozzájárultak, hogy többnyire szomorú tapasztalatokkal tértek haza gazdálkodni az ősi birtokra. A gazdálkodáshoz nem kell sok tudomány, elég hozzá egy jó tavaszi eső, egy szerencsés termés és a többi má: meg magától.” Így ír egy folyóirat, amely közgazdasági politikát akar Magyarországon csinálni. Ha az öreg béres kint a barázdában így érvel a haladó mezőgazdasági technika és tudomány ujjításai ellen, azt meg lehet érteni és meg is lehet neki bocsítani, hisz nála csak tudatlanságról és korlátolt látóköréről van szó, de az már mégis csak meglepő, mikor egy közgazdasági folyóirat vall eféle böleseséget. Mi

elismerjük, hogy az ipari és kereskedelmi szakmát tanulni kell, de az sem szorul bizonyításra, hogy a mezőgazdálkodáshoz szükséges ismereteket sem lehet az öreg bérestől elsajátítani, hisz a gyakorlati tapasztalatokon kívül széleskörű természettudományi, közgazdasági, ipari és kereskedelmi ismeretekre van a gazdának szüksége, ha a mai korban boldogulni akar. A mezei gazdálkodással több mánás éppen azért nem boldogult, mert azt hitte, hogy „a mezőgazdaságot nem kell tanulni, mert az idő a gazda.” az az elv már a magyar pénzvilág műkedvelő földesurainak is rengeteg pénzébe került, mert a mezőgazdát csalhatatlanul megbuktatja. Okvetlen tönkremegy az a gazda, aki annyira avatott a pénzügyi kérdésekben, mint amennyire a „Pénzvilág” tájékozott arról, hogy mit kell a modern gazdának tudnia.

Józan beszéd. Az osztrák iparosok birodalmi szövetségének prágai fiókja, a magas fejlettségű cseh gyáripár legtekintélyesebb érdekképviseleti testülete minap tartotta évi rendes közgyűlését. *Kubinsky* báró elnöki megnyitójában ez alkalommal az általános közgazdasági helyzet jellemzése során több nagyérdékű kijelentést tett, amelyek arra vallanak, hogy az osztrák nagyipar vezetőkörében is megvan a kellő érzés a mezőgazdaság jogos érdekei iránt s hogy ott is kezdik már belátni az ipari kivitelnek minden más érdeket és szempontot feláldozni hajlandó törekvések veszedelmes következményeit. *Kubinsky* báró szerint az ipar csak örülhet rajta, ha a mezőgazdaság és a munkásosztály gazdasági helyzete kedvezően fejlődik, mert hiszen ezek biztosítják részére a vásárlóképes, megbízható belföldi piacot. A kivitel észszerű fokozása kétségtelenül érdeke és előnye az iparnak, amelynek azonban termelését elsősorban mégis a belföldi piac szükségleteihez és felvevőképességéhez kell alkalmaznia, hogy ilymódon a belföldi iparcikkek beözönlését feleslegessé tegye. Ez valóban józan és higgadt beszéd s nem szorul bizonyításra, hogy éppen az ilyen ipari politika adhatja csak meg a belföldi termelést fejlesztő, védelmező ipari vámos jogosultságát. Minő közgazdasági elítélve-dés ezzel szemben az a törekvés, amely nem a belföldi iparcikkgazdasági gazdaságot, hanem ennek rovására a balkán népek őstermelőinek vásárlóképeségét akarja fejleszteni. Ez a rövidlátó politika oda irányul, hogy a legmagasabb védővámokat élvező vámbelföldi ipar a világgiacon vegye fel a versenyt a többi ipari állam termelésével, míg legközelebb található és legbiztosabb vásárlóit rendszeresen tönkreteszti, amidőn a mezőgazdasági termékek árát vámvédelmük csorbításávalja termelési költségeken alul igyekszik leszorítani, hogy magának ideig-óráig olesőbb munkabéreket biztosítva, a belföldi mezőgazdaság rovására egyenlítse ki hátrányos helyzetét más, fejlettebb iparu és olesóbban jobbat termelő kiviteli országokkal szemben.

Nemzetközi méhésznapiak Pozsonyban. A német, osztrák és magyar méhészek *Pozsonyban* július hónap 25—30. napjain tartandó 59. vándorgyűlésének és kiállításának előkészítő bizottsága *Szilassy* Zoltán országgyűlési képviselő elnöklésével gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy a vándorgyűlés és kiállítás alkal-

Legjobb minőségű kölest, muharmagot, mustármagot, tarlórépamagot, továbbá mint: cinquantinot, putyit, fehér gyöngy, sárga lófogu, fehér lófogu, Elefánt és Protein fajokat, az utóbbi öt fajtát különösen zöldtakarmánynak ajánlja:

MAUTHNER ÖDÖN OS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33.

mából emlékkönyvet adnak ki. Az emlékkönyv feloleli a magyarországi méhészet ismertetését s ezenkívül meg fogja ismertetni a vándorgyűlés résztvevőivel Pozsony városának nevezeteseit is. Megállapította a bizottság a kiállítás és vándorgyűlés részletes programját. A vándorgyűléssel kapcsolatban több kirándulás is lesz. A kiállítók kitérítésére a földművelésügyi minisztérium ezer koronát, a kiállítás védnökei pedig ezeröttszáz koronát adományoztak. Ezenkívül számos állami és több magán testületből aranyozott és bronz érem, valamint díszoklevél kerül kiosztásra. A kiállítás és vándorgyűlés résztvevői vasuti jegykedvezésben részesülnek. A vándorgyűlésre eddig tizenöc magyar és tizenhat német nyelvű előadást jelentettek be, amelynek meghallgatására tömegesen jelentkeznek a vándorgyűlést rendező három ország méhészei. A rendező-bizottság figyelmebe ajánlja a kiállítási szándékozóknak, hogy a kiállítási területen térdíjakat nem szednek. Csupán öt korona részvételi díj fizetendő, melynek beküldése után az illető tagjává válik a vándorgyűlésnek és a tagokat illető összes kedvezményben részesül. Bővebb felvilágosítást készséggel ad a helyi rendező bizottság (Pozsony, Dunateka 26.)

1913. évi magyar buza. *Kosutány Tamás dr.*, a következő sorok közlését kérte: „Károly Rezső dr. urnak, a „Kísérletügyi Közlemények” szerkesztőjének a „Köztelek” 41-ik számában: „Az 1913. évi magyar buza” címen közzétett sorai helyreigazításra szorulnak, mert azok egyáltalában nem vonatkoznak „Az 1913. évi magyar buza” cím alatt a „Köztelek” 39. számában megjelent észrevételeimre. Hogy „A buza szem fiziológiai állapota” című munka nyomtatásban magyar nyelven már megjelent, azt magam jelentettem be a „Kísérletügyi Közlemények” szerkesztőségének, így tehát nem is írhattam, hogy a magyar gazda csak német nyelven fogja olvashatni; de ezen értekezésnek a „Kísérletügyi Közlemények”-ben való megjelenését nem is ígérhettem a „Köztelek”-ben a mintákat beküldő gazdáknak, mert az ott vizsgált mintákat nem a gazdától kaptam. A szóbanforgó s az 1913. évi termésű buzákat tárgyaló s a múltévi időjárás befolyását tanulmányozó munkának címe: „A klíma változásainak befolyása a buzaszem minőségére” az, melyet a szerkesztő-bizottság nem talált a „Kísérletügyi Közlemények”-ben közölhetőnek s melyet a fenti munkával egyszerre kaptam vissza s így ezen kérdés a Károly Rezső dr. 41. számban közölt levelével semmiképpen sincs érintve.”

Szőlészeti tanulmány az osztrák borvidékre. A magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által a nyár folyamára tervezett tanulmányút Stájerország, Tirol és Alsóausztria legérdekesebb szőlészeti és borászati látnivalóit öleli fel. Amellett turisztikai szempontból is sok érdekeset ígér, mert keresztül-kasul szeli a társaság az osztrák alpeseket és lerándul egészen az olasz határra, a Garda-tó mellé. Az utazás összesen két hetet vesz igénybe és körülbelül 350-400 koronába fog kerülni. A kiránduláson olyanok is részt vehetnek, akik nem tagjai a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének, de azok a rendezési költségek címén külön

6 koronát kötelesek fizetni. A társaság legfeljebb negyven tagból fog állani. Miután a jelentkezések szépen megindultak, már csak néhány érdeklődő jelentkezését vehetik figyelembe. *Drucker Jenő kir. tanácsos, igazgató*, aki az utitársaságot vezetni fogja, a napokban Bécsbe utazik, hogy az illetékes szakkörökkel az ut végleges programját és a hivatalos fogadások tervét megállapítsa. Az utazás első állomása *Grác*, az utolsó pedig *Bécs* lesz, ahol a társaság feloszlik. Minden irányban felvilágosítással szívesen szolgál a M. SZ. O. E.-nek (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) titkári hivatala.

Szövetkezeti ünnep Gödöllőn. Vasárnap ünnepelte meg fennállásának tizedik évfordulóját a gödöllői fogyasztási szövetkezet, amely egyik legnagyobb és legmintaszerűbben vezetett főköszövetkezte a Hangyának. A szövetkezet népszerűségét jellemzi, hogy a jubileumi ünnepségen nagy számmal vett részt Gödöllő polgársága, társadalmi állására való tekintet nélkül. Ez a szövetkezet is kis eszközökkel kezdte meg működését. Alaptőkéje mindössze 5000 korona, évi forgalma azonban ma már megközelíti a 300.000 koronát. A jubileumi ünnep a rendes évi közgyűlés keretében folyt le, melyen *Nick Ede* nyugalmazott korona uradalmi igazgató elnökölt, aki megnyitó beszédében részletesen vázolta a szövetkezet tízéves munkásságát s megemlékezett azokról, akiknek önzetlen munkássága fejlesztette nagygyá és mintaszerűvé a szövetkezetet. Különösen kiemelte *Rózsa István* iparos igazgatósági tag érdemeit. Ezután a *Hangya* központ képviselőjében megjelent *Meskó Pál* igazgató mondott nagy hatást keltő beszédet, amelyben *Nick* Edének a szövetkezet fáradságtalan elnöke, valamint *Rózsa Istvánnak* tolmácsolta a szövetkezők nap-nap után szaporodó táborának őszinte elismerését, önzetlen munkásságukért.

Ifjúsági kukoricatenyésztő versenyek. A Bács-Bodrogvármegyei Gazdasági Egyesület tavaly rendezett ifjúsági kukoricatenyésztő versenyének sikere arra indította, hogy az idén kísérleteit tovább fejlessze. A folyó évi kísérletek kivételére 96 gazdafüve vállalkozott, kik a titeh, szentfűlöpi, gombosi, körtési, bácsordási, csonpöljai, újsóvi és az apatini gazdakörökhöz tartoznak. Az egyesület az utmutatásul szolgáló szakkönyveket már ki is osztotta a gazdafüvek között.

Szociális tanfolyam Erdélyben. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület most tartotta meg *Dicsőszentmártonban* szociális tanfolyamát, melyen alsófehér-, hunyad- és kisküküllőmegyei papok, tanítók és jegyzők vettek részt, az állam, valamint a vármegyei gazdasági egyesületek támogatása mellett. A tanfolyamot *Kemény Akos* báró főispán és *Tokaji László*, az E. G. E. titkára nyitották meg. Az utóbbi a népnek nemzeti és gazdasági irányba való vezetéséről tartott előadást. *Cserer Lajos* dr. a gazdakörökről, *Seyfried Károly* dr. a szövetkezetekről, *Nagy Endre* dr. a faluról, *Török Bálint* a kisgazdák támogatásáról és *Jászberényi András* a legtöbb jövedelmet nyújtó termelési ágakról beszéltek. A tanfolyam bevégeztével a hallgatók *Bergleiter József* szőlészeti és borászati felügyelő vezetése mellett megtelintették az állami közpincét.

Egysoros kapalogépek és acélgerelyék beszerzése. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete géposztályának különböző gyárakkal sikerült előnyös kötésekkel létesítenie. Különösen az egysoros kapalogépeket, valamint az acélgerelyéket igen előnyös feltételek mellett tud a szövetkezet szállítani. Akinek szüksége van ilyen gépekre, forduljon bizalommal a szövetkezet géposztályához és meg fog győződni arról, hogy árai mennyire versenyképesek.

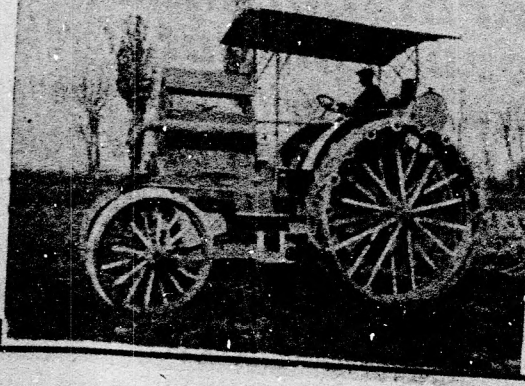
Allatdíjazások Temes vármegyében. A temesvármegyei lótenyésztési bizottság és a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület *Gyika Elemér* elnöke alatt tartotta meg Temeshidegkötön idei első lódíjazását. A díjazásra Angyalkút, Csernalja, Lippakeszi, Málak, Németremete, Ráthát, Szepfalva, Temesfűves, Temeslősd, Temeskeresztúr és Temesfűzkút községek összesen 210 lovat hajtottak fel. A díjazáson összesen 900 koronát osztottak ki és pedig anyakancáknál 560 koronát, a három éves kancacsikóknak 380 koronát, melyhez a földművelésügyi miniszter, Temesvármegye, a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület és Temesbiled község járultak hozzá. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület ezenkívül a földművelésügyi miniszter támogatásával karöltve a temesvári m. kir. gazdasági felügyelőséggel június 14-én Németágon, június 24-én pedig Karasjeszenön tenyészszarvasmarhadíjazást rendez.

Új népies mintagazdaságok. A földművelésügyi miniszter Zemplénvármegye Nagytárnány községének határában *Szakács Károly* birtokának, Fejérmegye Vereb községének határában *Kis Ferenc* gazda birtokának, Bihar megye Monostorpályi községének határában *Katona Sándor* birtokának, továbbá Veszprémmegye Magyarbarnag községének határában *ifj. Sebők Imre* birtokának és Szatmár megye Erdőd községének határában *Bálinty Karoly* birtokának népies mintagazdaságra alakítását engedélyezte. Az országban eddigelé több száz ilyen népies mintagazdaság van. Megszemlélésük az illető vidék kiszáradására nagyon tanulságos, mert alkalmat adnak a mezőgazdaságban alkalmazott és kipróbált gépek és eszközök, jó fajtájú állatok s az okszerű gazdálkodás megismerésére.

Lódíjazás Bakováron. A Temesvármegyei Lótenyésztési Bizottság és a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület május 24-én tartotta meg nagy ünnepély mellett ideai második lódíjazását *Bakováron*. *Gyika Elemér* lótenyésztési bizottsági elnök elnöke alatt. A díjazáson összesen 895 K-t osztottak ki és pedig az anyakancáknál 570 K-t és a 3 éves kancacsikóknál 325 K-t, melyhez a földművelésügyi miniszter, Temesvármegye, a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület, Bakovár, Nagykövérés és Temesfalva járultak hozzá. A díjazásra összesen 887 lovat hajtottak fel, Bakovár, Buziás fürdő, Hattvas, Nagyszilas, Nagykövérés, Zichyfalva, Rakovica, Szirbó, Temesfalva, Temesújnép, Törökszákos és Végvár községekből.

Terményszállítások a hadsereg részére. A m. kir. honvédség részére 1914. szeptember 1-től 1915. évi december 31-ig terjedőleg Kassa, Igló, Miskolc, Eger, Sátoraljaújhely, Munkács, Ungvár, Szatmár, Maramarosziget, Nagykároly, Besztercebánya, Balassagyarmat, Jolsva és Nyiregyháza katonai átvevő állomásokon nagyobb mennyiségű zab, széna, alom- és ágyszalma szükséges. Termelői ajánlatok a m. kir. kassai III. honv. ker. hadbiztosságához nyújtandók be. Szállítási módokat s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a nevezett hadbiztosság.

Ugyancsak a m. kir. honvédség részére 1914. évi november 1-től 1915. október 31-ig terjedőleg Kolozsvár, Nagyenyed, Marosvásárhely, Erzsébet-

„M. C.” 75-90 lóerős traktor tiszta acélból, speciális traktor—motorral! Szántás közben megtekinthető!

Bővebb felvilágosítást ad:
ESSŐ ÉS TÁRSAI OKL. MÉRNÖKÖK MŰSZAKI IRODÁJA
BUDAPEST, VIII. KERÜLET, JÓZSEF-KÖRUT 14. SZÁM

város, Nagyszében, Dóva, Fogaras, Brassó, Csik-szereda, Kézdivásárhely, Dés, Beszterec, Zilah, Szamosújvár katonai átvevő állomásokon nagyobb mennyiségű zab, széna, alom- és ágyyszalma s tűzifa szükséges. Termelői ajánlatok a kolozsvári V. honv. ker. hadbiztosságához küldendők. Szállítási módokat s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a nevezett hadbiztosság.

Szénaeladás. A m. kir. kereskedelmi muzeum palermói levelezője írja, hogy Szieliában a hónapok óta tartó szárazság következtében nagy takarmányhiány mutatkozik és hogy főképp széna iránt nagy a kereslet. Eddig Tuniszból fedezték a hiányt, de most ott is megszűnik a készlet. Most Algírból érkezik oda széna, de nagyon drága. F. o. b. Fiume 8-9 líra elérhető. Érdeklődők távirati ajánlatukkal Kirner Dezső m. kir. kereskedelmi muzeumi levelezőhöz (Via St. Martino 86, Palermo) fordulhatnak. Sürgőnycim: "Kirner Palermo."

A szőlőmoly ez évben sok helyen máris igen erős mértékben lépett fel. Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét lapunk mai mellékletére, amelyben egy bevált szőlőmolyirtószert, a „Kochillin“-t ismertetjük. A Gabonakereskedelmi r.-t., mint e szer gyártója, érdeklődőknek készséggel szolgál bővebb felvilágosítással és prospektusokkal.

Lapunk mai számához csatolva van a m. kir. államasutak gépgyárának vezérigynöksége és Gábor Ignác fiu-internátusának prospektusa, melyre felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

Élelmiszereink drágasága ellen küzdő egyesületek védnöksége alatt a budapesti kiskertek célszerű konyhakertészetéről, valamint a főzelék és gyümölcsneműek eltarthatóságáról stb. Révész István tanár ur, Zemplényi Lászlóné, Jäger Erzséber és Stegmüller Mária urnők díjtalan szemléltető előadást tartanak f. évi június hó 4-én d. u. 1/25 órakor a régi képviselőház (VIII. Főherceg Sándor u.) gyűléstermében, melyre érdeklődőket szívesen látnak.

Kwizda-fele állatgyógyászati készítmények. A legnépszerűbb és legtekintélyesebb hazai cégek egyike kétségtelenül a Kwizda Ferenc János udvari szállító Korneuburgban. Az ezen cég által forgalomba hozott állatgyógyászati készítmények tényleg nemcsak Ausztria-Magyarországban, hanem az egész kontinensen, sőt Angliában és Amerikában is a legjobb hírnévnek örvendenek. Minden mezőgazda ismeri a korneuburgi marhatápport, a sertésport és a Kwizda-fele kolikpilulákat, s manap már alig találunk lótulajdonost, legyen az sportférfiu vagy magánzó, üzletember vagy gazdálkodó, kinek istállójában meg nem honosult volna a Kwizda-fele Restitutiofluid. Magában Angliában, amely a lósport terén tett újításokat és találmányokat a maga részére szokta lefoglalni, irigység nélkül ismerik el különösen a Kwizda-fele ló-restitutiofluid és a Kwizda-fele szabadalmazott kaucuk csülökhorzsaszalagok célszerű és hasznos voltát. A hirneves távlovagló, gróf Starhemberg és Höfer F. távlovaglásuk alatt a Kwizda-fele Restitutiofluidot használták a legjobb eredménnyel. Eppogy más távlovaglóik és kiváló állatorvosok a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a Kwizda-fele szabadalmazott gumi-óvókészülék lólabák részére és a szabadalmazott gumi-horzsaszalagok célszerűségéről. A Kwizda Ferenc János cég [Korneuburgban, kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg csinos képes árjegyzékét.

Csapadékeloszlás és hőmérséklet.

(1914. május hó.)

Vidék	Normális havi csapadék összeg V/1-31.	Tényleges csapadék V/1-27. milliméter.	Csapadékos napok száma V/1-27.	Normális havi hőmérséklet °C V/1-31.	Tényleges havi hőmérséklet °C V/1-27.
I. a	70	86	7	17.5	17.9
b	73	74	8	18.2	17.9
c	68	51	7	18.2	17.3
d	78	55	8	19.3	18.5
II. a	70	79	11	17.3	18.0
b	78	91	11	17.7	17.9
c	74	88	10	18.3	18.0
d	82	95	11	18.8	18.0
e	92	55	10	18.8	18.3
III. a	74	62	8	16.8	18.7
b	85	70	10	13.5	14.2
c	70	80	10	17.1	17.4
IV. a	74	101	10	13.4	14.0
b	90	86	10	13.7	15.0
c	72	61	7	17.2	17.3
d	90	69	9	16.2	15.5
V. a	67	44	10	17.6	17.3
b	67	46	8	17.6	17.4
c	70	58	11	17.6	17.4
d	102	75	11	15.1	15.5
VI. a	75	65	8	19.0	17.6
b	83	63	8	18.9	17.7
c	80	85	9	18.6	18.0
VI. a	86	61	9	14.6	14.9
b	86	75	10	13.6	14.2
c	80	87	11	16.8	16.4
d	91	111	10	16.9	15.1
e	83	105	11	14.8	14.4
f	76	59	8	14.8	13.4

Időjárás.

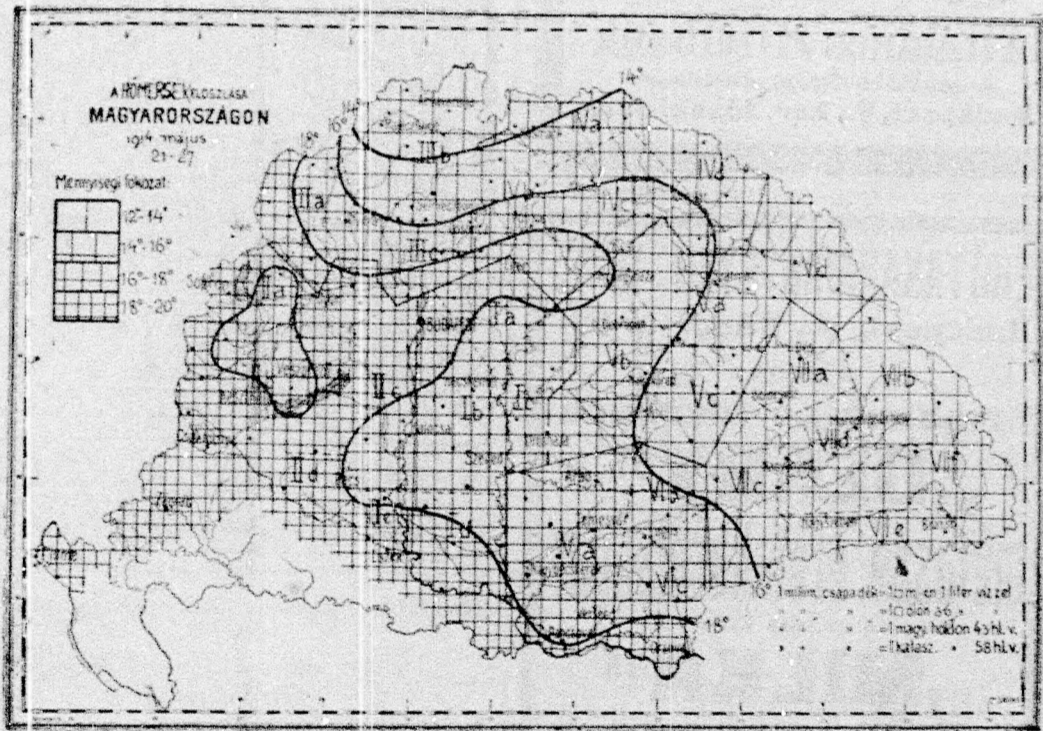
1914. május 27.

Az elmúlt hét időjárása (május 21-27) meglehetősen bizonytalan volt, nem esett ugyan érdemlegesen sehohsem az országban, de azért a hőmérséklet mégsem volt teljesen kielégítő, alig hogy eléri a szabályszerű mértéket. Az idén pedig inkább több meleg kellene, mint rendszeren, mert a természet az ősz, vagyis inkább már tavaly nyár óta nagy hőhiánnyal dolgozik, ezt kellene már egyszer pótolnia. Az ideai termés már a vetés óta kevesebb hőkalóriákban összeült, mint amennyit a sokévi átlag szerint kapnia kellett volna.

Eső, mint mondtam, sehol sem volt érdemleges mennyiséggel; néhány milliméter és az is felette gyéren. A csapadék-térkép az elmúlt hétről ugyanazt mutatta volna, mint az előző hétről. Ezért ma a hőmérséklet eloszlását rajzoltam meg. A térkép oly világos, hogy részletesebb magyarázata mellőzhetőnek látszik.

A várható időjárásról semmi bizonyosat nem lehet mondani. A légnemzési helyzetek annyira változékonyak mostanában, hogy teljességgel nem nyújtanak alapot a jövőbe látásra. Csak az látszik valószínűnek, hogy akár derültre, akár esőre fordul az idő, állandó nem lesz.

Sávoly Ferenc dr.

A térkép felosztása vármegyék szerint:

(k. = kelet, ny. = nyugat, d. = dél, é. = észak.)

- I. Iuna-Tisza köze: a) Hev., Szol. (Tisza jobbp.) — b) Pest. — c) Szol. (Tisza balp.), Csong. — d) Bács.
- II. Iuna jobbp.: a) Mos., Sop., Vas k., Győr, Kom. — b) Vas ny., Zala, Veszpr. — c) Fehér, Tol. Som. é. — d) Som. d., Bar. ny. — e) Bar. k.
- III. Iuna balp.: a) Pozs. é., Nyit. é. — b) Trencs., Tur., Ár., Lip., Zóly. — c) Pozs. d., Nyit. d., Bars, Hont, Nógr.
- IV. Tisza jobbp.: a) Szep., Sár. — b) Göm. — c) Bors., Ab., Zemp. d., Ung. d., Ber. d. — d) Zemp. é., Ung. é., Ber. é.
- V. Tisza balp.: a) Szab., Szat. — b) Hajdu, Bék., Bih. k. — c) Bih. ny., Szil. k. — d) Márm.
- VI. Tisza-Maros szög: a) Csan., Ar. ny., Tor., Tem. — b) Ar. k., Kras. é. — c) Kras. d.
- VII. Hírályhágón túl: a) Szol.-Dob., Kol. k. — b) B.-Nasz., M.-Tor. k., Ud. é. — c) Kol. ny., T.-Arany. ny., A.-Fehér ny., Huny. — d) T.-Ar. k., M.-Tor. ny., K.-Kük., A.-Fehér k. — e) Szab., Fog., Bras. — f) N.-Kük. Háromsz., Ud. d., Csik.

EREDETI FRANCIA

RENAULT-OLAJ

minden géphez, motorhoz, automobilhoz a legjobb és a leggazdaságosabb

Csak egyféle minősége van és ez: **a legkitünőbb.**

Magyar Renault Automobil R.-T.

Budapest, V., Gizella-tér 3. Telefon: 141-03. és 77-94.

NYUTTÉR.

Rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek első sorozata folyó évi július hó 8-án veszi kezdetét.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Danaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények legyen raktározásba részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és minden-nemű felvilágosítással szolgál

Magyar

Általános Hitelbank

Árusztály—Gyapjárverések

Budapest, V., ker. József-tér.

ERŐTAKARMÁNYGYÁR R.-T.

Budapest, V., Nádor-u. 30.

Ajánlja:

lovaknak és hizóknak

„DERBY“

melasse erőtakarmányát

á korona II.—.

„MILKA“

tejelő takarmányt

á korona II.50 ab Hatvan, zeák nélkül,

1914. október és 1915. május havi szállításra,

kb. egyenlő részletben. Tisztaságért és beltartalomért szavatolunk.

Száritott répaszelet, folyékony melasse, száritott tengeri moslék és különféle pogácsákban legolcsóbb bevásárlási forrás. 5702

Kosarat

gyümölcszállításra és minden gazdasági célra korlátlan mennyiségben szállít 5712

Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekbe tartozó ipari és háziipari szövetkezetek

BESZERZŐ és ÉRTÉKESÍTŐ KÖZPONTJA

Budapest, VIII., József-körút 36/a.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Telivér lincolnshirei kantól vemhes 15 drb számfeletti félvér lincolnshirei koca eladó

darabonként 225 és 200 koronáért. A júniusban malacozók ára 225, az augusztus elején malacozók ára 200 K. A 15 darab ára egyvitt 3000 korona.

KOVÁCSY BÉLA sertésenyésztése r.-t. Sátorköpuszta, u. p. Dorog, Észtergom m.

Ugyanott néhány darab tenyészérett lincolnshirei kan is eladó!

Parlez vous français
SPRECHEN SIE DEUTSCH
Parla italiano
DO YOU SPEAK ENGLISH

HA NEM KÉNY megtanulhatja tanító nélkül MAGANTANULÁS ÚTJÁN A

FRANCIA NEMET OLASZ ANGOL NYELVE

SCHIDLOFD! 1000 SZÓ MÓDSZERÉVEL

INGYEN AZ EGYES NYELVTANOK ÁRA PÉSZES VÁSZONMAPPÁBAN

INGYEN KÜLD ISMER- NÖRÖNA TÖRÖMNA TETŐ PROSPECTUST PATRIA KÖNYV- KÉRESKEDÉSE BUDAPEST IX. ÜLLŐI UT 28.

Kimutatás a ragados állatbetegségek elterjedéséről.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1914. május 27

A betegség neve	Fertőzve volt		Ma		Múlt évi állapot	
	K.	U.	K.	U.	K.	U.
Lépfene	142	144	154	157	210	223
Veszétség	242	248	251	258	247	257
Takonykór	51	53	51	53	70	77
Száj- és körömfájás	285	1274	270	980	10	35
Juhhimlő	7	9	4	4	12	26
Ivarsz. hóly. kiütés	52	150	60	175	68	186
Rühkór	427	820	466	900	401	665
Bivalyvész	2	2	4	5	4	7
Sertésorbánc	160	299	130	242	343	868
Sertésvész	489	1435	451	1216	519	1538

Austriában 1914. év május 20-án fertőzve volt: veszettséggel 30 k. 32 u., takonykórral 10 k. 10 u., rag. száj- és körömfájással 108 k. 473 u., sertésvészszel 248 k. 457 u.

Németországban 1914. év április 30-án fertőzve volt: takonykórral 8 k. 9 u., rag. száj- és körömfájással 224 k. 378 u., sertésvészszel 2111 k. 2908 u., rag. tüdő- lobbal — k. — u.

KERESKEDELEM, TŐZSDE

Napijelentés a gabonátőzsdéről.

1914. május 26.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonasztyályaának jelentése a „Köztelek” részére.)

Elkelt 10,000 q buza, 10 fillérel magasabb árban.

Ujbuzdért 76 kg-os alapon júliusi beérkezésre 2796 koronát, augusztusi beérkezésre 2720 koronát fizettek ab Budapest 3 hó.

Közben az ártel irányzata változatlan maradt. Érdeklődés híján nem fejlődött ki nagy forgalom. Budapest paritásában 21— koronát fizettek.

Lakarmánydrában az ártelirányzat szilárdult, élénk kereslettel szemben a kínálat csekély maradt. Budapest paritásában 15-80—16-20 koronát fizettek.

Zabban az irányzat változatlan maradt. Jobb minőségű áru hiányzott a piacról s gyengébb minőségűekért is magasabb árakat fizettek. Budapest paritásában 15—16-10 koronát jegyez.

Tengeriben az ártelirányzat tartott, az árak általában nem igen változtak. Budapest paritásában 19-70 koronát fizettek.

Eladott:

Buza. Raktári: 2150 mm. 76 k. 28-50 K., 2000 mm. 77 k. 28-55 K., 1000 mm. 76 k. 28-50 K., 1000 mm. 77 k. 28-70 K., 1900 mm. 76-3 k. 28-50 K., 2000 mm. 76 k. 28-40 K.

Romániai: 6000 mm. 77-5 k. 28-15 K.

Zab: 100 mm. 15-50 K. kevert, 100 mm. 15-10 K. dohos, 100 mm. 16-20 K. kpf.

Határribárak.

(Déli zariat.)

Buza 1914 októberre	26.56 K.
Buza 1914 áprilisra (1915)	27.12 "
Rozs 1914 októberre	19.86 "
Zab 1914 októberre	16.60 "
Tengeri 1914 májusra	15.88 "
Tengeri 1914 júlusra	15.88 "
Tengeri 1914 augusztusra	16.13 "

A liverpooli gabonapiac.

(G. Broomhall eredeti jelentése a „Köztelek” számára.)

Liverpool, 1914. május 26.

A jelentés alatt álló hét elején az itteni buzapiac még szilárd volt, a hét vége felé azonban hanyatlásra fordult a hangulat. A kereslet ismét csökkent, s így csak mérsékelt heti forgalomról számolhatunk be. Összesen 10 hajórakomány és 20 részrakomány kelt el a hét folyamán. Az árak általában csak jelentéktelenül változtak. A piacra heten is élénk érdeklődéssel fogadták az Egyesült-Államokból jövő híreket. A hesseni légy több fontos buzatermelő államban igen komoly károkat okozott. Így pl. Illinoisban az okozott kárt 25%-ra becsüli, s Missouri államban a bevetett terület körülbelül 60%-a van megtámadva. Kansas államból e héten sokkal kedvezőbb jelentések érkeztek, s általában a tavalyinál még mindig nagyobb termést várnak az Unióban, Oklahoma állam jelenti hivatalosan, hogy az őszi buzakereslet 38—40,000,000 bushel lesz a tavalyi 17,000,000 bushellel szemben. Tegnap New-Yorkból jött félhivatalos kábeljelentés az őszi buzatermést 630,000,000, a tavaszi pedig 250,000,000 bushelre, azaz az összes buzatermést 880,000,000 bushelre teszi, amelyivel szemben tavaly az őszi és tavaszi buza együttes hozama 730,000,000 bushelre rugott. E héten Texasban is megkezdődött az aratás. A tavaszi buza kilátásai változatlanul jók. Az Unió kínálata jelenleg sokkal mérsékeltébb.

Kanadából hivatalos jelentéseink nincsenek, de megbízható magánjelentések szerint a buza bevetett területe

JENNER-PASTEUR-INTEZET védőoltó-anyagok,

LABORATORIUMAIBAN

készülnek szigorúan tudományos módszerek alapján, a hatékonyság előzetes kipróbálása mellett azok a

amelyek az oltási praxis céljaira legjobban megfelelnek, mert: **állandó összetételűek, mindig egyformák, sokáig eltarthatók és lapjain nyilvántartatnak.**

20-án fertőzve volt: ...
 30-án fertőzve volt: ...
 k. 2908 u., rag. ...

M, TŐZSDE

Matőzsdéről.

gabonaszűrés...
 magasabb árban...
 beérkezésre 2766...
 1720 koronát fizettek...
 maradt. Érdek...
 forgalom. Budape...
 szilárdult, élénk...
 maradt. Budapest...
 fizettek.

Jobb minőségű...
 minőségű...
 paritásában 15...
 az árak általános...
 paritásában 1570

50 K., 2000 mm. 77...
 K., 1000 mm. 77 k...
 K., 2000 mm. 78 k.

5 K.
 100 mm. 1510 K.

piac.
 Köztelek. számára.)

1914. május 26.

az itteni búzapiac...
 azonban lánghábra...
 et csökkent, s így...
 olthatunk be. Össe...
 mány kelt el a hét...
 entéktelenül változ...
 ódással fogadta az...
 hesszeni légy több...
 mely károkat okot...
 rt 25%-ra becslik,
 körülbelül 80%-a...
 néten sokkal kedve...
 a tavalyinál még...
 nióban. Oklahoma...
 ősi búzához...
 7,000,000 bushellel...
 félhivatalos kábel...
 90,000, a tavaszi...
 szesz búzatermést...
 szemben tavaly az...
 0,000,000 bushelre...
 dódott az aratás...
 ul jók. Az Unió

csenek, de meg...
 bevett terület

bb. ugyancsak nagy, mint tavaly. Ez némi csalódást...
 fog okán, mintegy korábbi hírek a búzaterület jelen...
 tékeny megnövekedését jelezték. Azonban a zab és árpa...
 területe nagyobb, mint tavaly. A buza vetése már befeje...
 ződött, amada kínálata állandóan esekély, a kereslet...
 ezen feltételek azonban jó s így ezek árai igen szilárdak.
 A hétyűt esendesebb irányzat legfőbb oka az indiai...
 eladók létszámának és olcsóbb kínálata volt. Ennek foly...
 tán indiai búzából is több tétel kelt el a héten. Angliá...
 ban ősi búzából jó termés ígérkezik, a tavaszi búza...
 nak azonban esőre van szüksége. A piac jövő alakulása...
 legnagyobb mértékben az Egyesült-Államokból jövő termés...
 hírekből függni.

Május-jegyzéseink részrakományok cif. Liverpool q-ként:

	május 26.
1. sz. Észak-Manitoba máj.-jun.-ra	19.43 K.
2. sz. Észak-Manitoba máj.-jun.-ra	19.09 K.
3. sz. Észak-Manitoba máj.-jun.-ra	18.81 K.
Dél-Ausztráliai máj.-jun.-ra	20.12 K.
78 kg-os Baril máj.-jun.-ra	18.95 K.
Rosafét nem kínáltak.	
2. sz. Hard Winter jul.-aug.-ra	18.26 K.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-u. 1914. május hó 29-án. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Fölhoztak a szokott közlegekből 107 szekér réti szénát, 28 szekér muhart, 10 szekér zsupszalmát, 30 szekér slomszalmát, — szekér takarmányszalmát, — szekér tengeriszárt, 67 szekér lóherét, lucernát, zabosbükönnyt stb., — szék szecskát.

A forgalom közepes.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna I. r. ó 840—940, réti széna II. r. ó 800—800, réti széna csomagolásra 440—500, muhar 760—940, zsupszalma 480—580, slomszalma 280—380, takarmányszalma —, tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabosbükönny 700—860, lóhere 640—800, lucerna 600—760, köles —, sarju —, szalmaszecskák —. Összes kocsiszám 240. Összes súly 288,000 kg.

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A magüzlet az előrehaladott idény folytán csendes mederben mozog. A főérdeklődés a muharmagra irányul, mely magfélelenség nagyon keresett. Köles forgalma kielégítő, míg pohánka és mustármag iránt kevesebb az érdeklődés.

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

	korona
Szöszbükönny	30—36
Fehér mustár	42—44
Biborhere	48—50
Köles	15.50—18.50
Muhar	28—30

Azon magvak áraitra vonatkozólag, melyek ezen rovatban jegyezve nincsenek, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztálya (Budapest, V., Alkotmány-u. 29.) készséggel nyújt minta beküldése mellett felvilágosítást.

Nyers cukor.

Aussigból ————— 21.85 K.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben a lefolyt héten ismét élénk kínálat uralkodott és az árak kartellgyárak részéről változatlanul, kartellen kívüli finomítottól és mezőgazdasági finomítottól olcsóbb árban zárnak.

Elkelt finomított szesz nagyban adózva 203—203.50 koronáig, adózatlanul 64—64.50 koronáig, ellenben kartellen kívüli finomított részéről 1—2.50 K.-val olcsóbb árban ajánlottak finomított szeszt főleg prompt szállításra.

Deraturált szesz hordóval együtt 49— K.-ig volt ajánlva és több kérés létesült is. Tartányúru 45— K.-ig volt ajánlva.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz folyó termelési idényre gyéren volt ajánlva és csak néhány tétel kelt el Lloyd nyersszeszjegyzésen alól 2—2.50 koronával olcsóbb árban kelt el.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 57—58 K.

Budapesti jegyzés:

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	57—58	
Finomított szesz adózva	203—203.50	
Finomított szesz adózatlan	64—64.50	
Nyersszesz adózva	201—201.50	
Denaturált szesz	49.50—50	

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete árusztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsinórok. A nagyobb sertésfelhajtások és csak mérsékelt szükséglet következtében az árak az utolsó heti üzlet folyamán kissé temorzsolódtak. A forgalom rendes mederben mozgott.

Jegyzések:

I. r. fehér forrázott tábiaszalonna, friss áru nagyobb kocsisrakományok vételénél nehez minőségű	126—127 K.
Könnyebb minőségű	110—111 K.
I. r. perzelt (paraszt) szalonna	129—130 K.
I. r. pestvárosi dísznózsir, nagy hordókban 100 kg.-ként minden levonás nélkül.	131—132 K.

Liszt, őrlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete abraktakarmányosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok általános búzalisztjegyzései 100 kilogrammonként Budapesten, elegysúly, tisztasúlyként szákosztál.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ar K.:	42.60	42—	41—	40—	39—	38—	36.60	34.80
		7 1/2	7 3/4	8				
		32.40	28.80	14.80				

Rozsfliszterek:

Szám:	0	0/1	1	WR.	II.	II/B.	III.
Ar K.:	34.40	33.20	31.80	28.60	24.20	22—	19.60

A többi abraktakarmánycikkek árai a következők voltak Budapesten szákkal teljes vagonrakomány vételénél 100 kg.-ként:

Finom búzakarpa azonnali szállításra	11—11.10
Görömbi búzakarpa azonnali szállításra	11.40—11.50
Finom kórpa IX.—XII. száll.	11.30—11.40
Rozskórpa azonnali szállításra	11.20—11.30
Árpada és árpaderce	11.35—11.45
Malonkekely azonnali szállításra	12.10—12.20
Budapesti gyári reepepogácsa	14.10—14.70
Szártított moslék zsák nélkül ab Budapest	15.25—
Szártított répaszelet zsák nélkül ab cukorgyár apr.-máj.	10.30—10.60
Malátaesra	15.25—15.50
Szörpél 48—50% cukortart. hordó nélkül ab cukorgyár	8.50—9—

A budapesti tojástőzsde árjegyzései.

1914. május 28.

Tiszavidéki: eredeti	85—87 K.
Kosáráru (16 1/4 drb 1 K.) álszámitva	88.00— K.
Irányzat: tartózkodó.	
Időjárás: borús.	

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1914. május 28.

Fölhajtott:

Árak

(drb.-ként, kor.)

Jobb minőségű csikó, remonda	40 drb	140—380
Könnyű kocsiló (jukker)	90 "	160—480
Nehéz " (hintós)	60 "	400—850
Igás kocsiló (nyugati vér)	80 "	250—760
" " könnyű	135 "	120—300
Fuvaroslovak	120 "	112—280
Parasztlovak	161 "	60—120
Alárendelt minőség	300 "	32—96
Összesen	986 drb	

Eladatlan maradt ————— 558 drb

Irányzat: élénk. Székesfővárosi lóvásárra vásárolt 143 darabot 80—117 K.-ig.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1914. május 25.

Fölhajtott:

Magyarországból	60 drb juh	— drb kecske
Szerbiából	— " juh	— " kecske
Összesen	60 drb juh	— drb kecske
Eladatlan maradt	— " juh	— " kecske

Á r a k

(kilogrammonként élő súlyban, korona értékben).

	kg.	páronként
Hízott ürü	drb 62—70 fill.	— kor.
Feljavított juhok	— " — " — "	— " — "
Kiverő juhok (anya)	— " — " — "	— " — "
Kisrojt kosok	— " — " — "	— " — "
Durvaszórt juhok	— " — " — "	— " — "
Kecskék	— " — " — "	— " — "

Budapesti vágómarhavasár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1914. május 28.

Fölhajtás összege:

Minőség szerint:

Uj felhajtás	2652 drb	Elsőrendű hizott	355 drb
Mult vásárról visszamaradt	—	Másodrendű	2020 "
Összeg	2652 drb	Alárendelt minőség	127 "
Eladatlan vágóhidra	—	Növendékmárha	116 "
		Bivaly	34 "
		Összeg	2652 drb

Származási hely szerint:

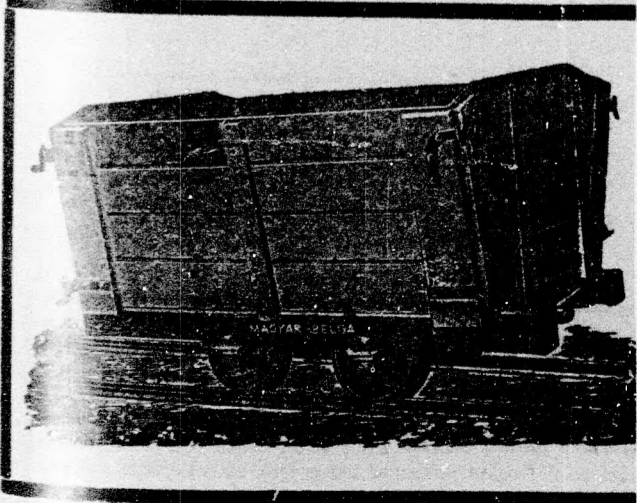
Nem szerint:

Magyar eredeti	1534 drb	Bika	453 drb
Magyar tarka	1068 "	Ökör	1296 "
Bivaly	34 "	Tehén	903 "
Horvátors. marhák	16 "	Növendék-bivaly	— "
Boszniai marhák	— "	Összeg	2652 drb
Összeg	2652 drb		

Á r a k

(100 kg.-ként élő súlyban minden levonás nélküli fillérekben.)

1914. május 28.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	78—92	62—76	56—60
Tarka hizott ökör	86—93	68—84	56—66
Konzerv ökör	—	—	—
Tehén	68—77	60—70	52—66
Bika	78—84	64—76	54—62
Növendékmárha	—	50—72	—
Bivaly	—	40—62	—

Magyar-Belga Fémipargyár R.-T.

Budapest, Hungária-körut 115—117. szám.

Gazdasági vasutak

nyomjelzés, építés és anyagok szállítása.

Eladás bérlet.

Költségvetés, katalógus díjtalan.

Állandó nagy raktár!

Irányzat: élénkebb, az árak változatlanok, azonban bikáknál 2 koronával métermázsánként hanyatlottak.

Budapesti szurómarhavasár.
(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1914. május 26.

Árak: (kilogrammonként élő súlyban állérekben)

Főlhajtott:	I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élő borjú	1409 drb	108-120 94-104
„ rugott „	15 „	76 84
Ausztriából élő „	„	„
„ leszurt „	„	„

Árak: (kor. értékekben páronként)

Magyarországból élő gödölye	4 drb	12
„ „ bárány	„	„
„ leszurt bárány	„	„
Ausztriából „	„	„
Ausztriából élő bárány	„	„

Összesen: 1428 drb
Eladatlan maradt — darab élő borjú, — darab rugott borjú, — darab élő bárány, — darab leszurt bárány.
Irányzat: élénk, árak változatlanok.

Budapest-ferencvárosi zárt sertésvásár.
(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1914. május 28.

Heti felhajtás összege	érkezett vagon	érkezett összesen darab	Eladott	Eladatlanul maradt
május 22-24				
május 28-ig	500	12364	10470	2120

Napi árak fillérben

N a p	Óreg nehéz páronként 280-350	Páronként 300 kg-on felül	Páronként 220-300 kg.	Könnnyű 220 kg.	Husos fajta
1) május 22					
május 28.					
2) május 22.	124-130	134-140	136-150	152-156	
május 28.	122-122	132-140	130-142	136-146	

1) Az árak élő súlyban levonás nélkül értendők.

2) Az árak élő súlyban páronként 45 kg. élő súly és 4% levonással, kilogrammokban értendők.
Irányzat: a vásár lanyha, az árak 4-10 fillérrel hanyatlottak.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizaló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

Az árak kőbányai szokás szerint: 45 kg. élet 4% levonással vevő javára értendők.)
Óreg nehéz páronként 400 kg. felül ————— fillérig
Óreg közép „ 300-400 kg. ————— „
Fiatal nehéz „ 320 kg. felül súly 134- ————— „
Fiatal közép „ 250-300 kg. 134-136 ————— „
Fiatal könnyű „ 250 kg. ————— „

A hizott sertés üzlet irányzata: lanyha.
Kőbányára egészséges sertések forgalmi korlátozás alatt levő területekről is szabadon szállíthatók. A felküldési szándék a kerületi állatorvossal közlendő, ki mindenkor szolgál a szükséges ubahajgatással.

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Uri Rezső sertésbizományos VIII. k. Népszínház-utca 22., a „Köztelek” részére.)
1914. május 27.

	kilogrammig	fillér
Sertésvászen átment sertések	80-100	120-116
„ „	100-120	116-114
„ „	120-160	114-112
„ „	160-200	112-110
Sertésvászen át nem ment	80-100	100-110
„ „	100-120	110-108
„ „	120-160	108-108
„ „	160-200	106-104

Árak élő súlyban kilogrammonként 4% engedmény.
Irányzat: lanyha.

Jelentés a Wien-St.-Marxon folyó hó 28-án megtartott szarvasmarha-veztegyvásárról.

Felhajtatott:

	Ókor	Bika	Tehén	Rivaly	Összesen
Magyarországból	240 db	103 db	82 db	18 db	443 db
Galicziából	— db	— db	— db	— db	— db
Ausztriából	23 db	3 db	6 db	— db	32 db
Összesen:	263 db	106 db	88 db	18 db	475 db.

Osztályozva:
Hízómarha ————— 342 db
Csontosmarha ————— 133 db
Összesen: 475 db
Irányzat: lanyha forgalom mellett az árak általában 1-2 koronával csökkentek.

Bécsi sertésvásár.

1914. május 26.

Főlhajtás:

Minőség szerint:	drb	Származás szerint:	drb
Hussertés	0557	Magyarországból	9402
Zsirsertés	8508	„ husos	—
Összesen	18065	Magyarországból	—
		„ zsirfajta	8508
		Galicziából	8486
		„ Osztr. tartományokból	1623
		„ Németbirodalomtól	2046
		Összesen	18065

Eladatlan maradt — 1700
(Árak kilogrammonként élő súlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben):

Elsőrendű magyar zsirsertés	120-122 kv.
Középsertés	115-119
Óreg sertés	104-110
Könnnyű és szedett sertés	106-113
Suldó (hengyel, erdélyi)	110-130 kv.

Irányzat: lanyha; zsirsertések ára 1-2 fillérrel, nehéz hussertések ára 4-6 fillérrel csökkent, könnnyű hussertések a legutóbbi árakat tartották.

Bécsi juhvásár.

1914. május 28.

Főlhajtás:

	drb	Árak:	fillér
Magyarországból	1004	Angol husos ürök	—
Galicziából	—	„ Első. hizl. ürök	68-77
Osztrák tartományokból	—	„ Középm. hizl. ürök	60-65
Összesen	1004	„ Selejtes juh	40-50
		„ Anya juh	—

Irányzat: nyugodt forgalom mellett a multheti árak változatlanok.

Bécsi szurómarhavasár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1914. május 28.

Főlhajtás:

	drb	Árak	(kg-ként fillérekben tiszta súlyban)
Magyarországból élő borjú	— db		
„ leölt „	1148 „	124-144	80-120
Ausztriából élő borjú	1624 „	—	—
„ leölt „	4676 „	146-162	124-144
Magyarországból leölt bárány	567 „	—	—
Ausztriából leölt „	283 „	16-48	K. párja
Magyarországból leölt sertés	104 „	136-140	—
Ausztriából „	2623 „	130-154	—
Magyarországból leölt juh	66 „	—	—
Ausztriából leölt „	45 „	100-128	—
Összesen:	11196 db.		

Nemzetközi gabonapiac 1914 május 21-től 1914 május 30-ig

Kelet	Effektív árak										Határidős árak							
	Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chikágó	Buenos-Ayres	Odessa								
Buza	29	28.60*	20.15**	29.70	27.60	26.05	27.66	20.72	—	18.57	17.40	Május	—	19.25 ¹	25.10	27.04	19.66	18.31
	21	28.60*	—	29.50	27.60	25.75	27.56	20.34	—	18.46	17.24	Október	26.12	18.79	25.22 ¹	25.90	17.70 ¹	16.06 ¹
Rozs	29	21.45	—	22.20	20. —	21.61	17.67	—	—	—	13.92	Május	—	—	20.68	17.67	—	—
	21	21.40	—	22.40	20. —	21.61	17.64	—	—	—	13.69	Október	19.50	—	20.40 ¹	17.40	—	—
Zab	29	17. —	—	17.80	15.70	21.20	—	—	—	—	—	Május	—	—	20.74	17.64 ¹	—	—
	21	16.30	—	17.80	15.20	21.20	—	—	—	—	—	Október	19.76	—	21.40 ¹	17.40	—	13.38
Tengeri	29	15.60	14.85	16.20	21.50	10.24	—	—	—	12.34	—	Május	—	—	—	—	15.76	14. —
	21	15. —	14.68	16.20	21.50	10.94	—	—	—	11.93	—	Október	15.72 ¹	13.69 ¹	—	—	—	13.88 ¹
Árpa	29	16.40	—	17.50	—	21.79	—	—	—	—	—	Május	14.74	—	—	—	—	13.72
	21	16. —	—	17.50	17. —	21.79	—	—	—	—	—	Október	—	13.97 ¹	—	—	—	13.38 ¹

Jegyzet: *) 79 kg. tiszavidéki. 1) Julius
*) Manitóba II.

HUNGÁRIA
Általános Biztosító Részv.-Társ.
Budapest, VII. ker., Károly-körút 3. szám.
Részvénytőke 6 millió korona.
Elnök: gróf KÁROLYI IMRE.
A társaság kartellen kívül áll.

Ágazatok Tűz-, élet-, jég-, halászat-, betöréses lopás elleni és mezőgazdasági esztivatossági biztosítás olcsó díjak és előnyös feltételek mellett.
Állatbiztosítás kétféle módoszat szerint: I. Minden esély ellen, beleértve a járványos betegségeket is. II. Csupán járványos betegségek ellen (lépfene, szarv- és körömfajás és seregő fűzők).

Alapít...
Telefon...
EIS...
vite...
gyár...
Gyár...
Buda...
VIZM...
tüzi- és...
VIASZ...
kender...
ZSÁ...
AR...
GÉPK...
A...
in...
Takar...
lyok,
csépl...
legme...
B...
a legu...
Prag...
FA...
BUDA...
TELEFON...

Állapot: lanyha; l. r. borjúk ára 4-6 fillérrel, többi marhazsír ára 8-12 fillérrel, hus- és zsírszertések ára 4 fillérrel csökkent.

Szerkesztői üzenetek.

S. Kisköcsk. A földhasználati szerződésnek kérdésébe levélben idézett pontja a hasznabérlőkre nézve az illetékek évi rendes tartoztatását, a rendes használati járó kopások és hiányok pótlását foglalja magában. Semmiestre sem kötelezhető a szerződés alapján a hasznabérlő nagyobb, rendes évi tartoztatásokat megfizető javításokra és különösen nem új épületekre és épületek emelésére. Amennyiben a cselédlakások előleges bírói szemle után megállapították a szemle eredménye alapján a tulajdonost bírói uton kötelezötti az illető épületek átalakítására, illetve használható jókarba helyezésére.

R. **Ábonyi gazdaság.** Földművesiskolát végzett gazdák Magyarországon a gazdasági akadémiákon föl nem vétettek, sem gyakorlati gazdasági vizsgát a jövőben nem tehetnek. A külföldet illetőleg kérdése lapunk következő számaiban közlünk valamilyen megtalálhatja a feleletet.

F. A. Kuruczpuszta. Magyar vasúti személy- és podgyászdijszabás 29. §-a szerint: „Veszélyes tárgyak, különösen töltött löfegyverek, továbbá a robbanás veszélyének kitétt gyúlékony, maró és bűzös anyagok és más effélék a személykocsikba való bevételétől ki vannak zárva. Ezen §-hoz tartozó II. póthatározmány szerint „a mérgező anyagoknak a személykocsikba való bevitele tilos”. A 3.

pont szerint „a szolgálati alkalmazottak jogosítva vannak arra, hogy a személykocsikba bevitt tárgyak minőségéről maguknak meggyőződést szerezzenek”. Ezek szerint nem volt szabad bevinni az egérmerget a kocsiba. **H. M.**

K. L. intéző. Az 1913. évi XX. f.-c. értelmében az odevales gazdasági gépész ügy betűsége, mint baleset esetére a kerületi munkásbiztosító pénztárnál biztosítandó. Eme biztosítási kötelezettségen nem változtat ama körülmény, hogy az uradalomnak saját orvosa van, aki a gazdasági alkalmazottak gyógykezelését az uradalom költségére végzi.

A. B. Gyula. Szerződésileg kikötött fizetését betegségének ideje alatt is követelheti. Amennyiben ezt főnöke megadni hajlandó nem lenne, úgy annak érvényesítése céljából, amennyiben követelése az 1000 koronát meg nem haladja, az illetékes járásbíróhoz, amennyiben pedig az 1000 koronát meghaladja, az illetékes törvényszékhez fordulhat. Baleset ellen az uradalom önt biztosítási nem tartozik, az uradalomnak eme kötelezettsége csak a gazdasági cselédekre vonatkozólag áll fenn. **R.**

Sz. L. Nosztány. A repecolaj és az ásványolaj közötti különbség van, mielőtt az ásványolajnak repecolaj gyanánt való szállítása a bevétel feltételénél jogot ad az árú rendelkezésre bocsátására és a vételi ügylettől való állására. Per esetén a vegyvizsgálat eredményével sikerrel védekezhetik. A régebbi kérdésre a választ már előbb megadtuk.

Sz. U. Amennyiben a levágott állatnak az uradalom által eladottal való azonossága beigazolást nyer, az esetben a levélben felsorolt költségeket, u. m. az állatorvosi bizonyítvány, vágóhidpénz, ellátás, gödörasás költségeit az uradalom tartozik viselni. Amíg az azonosság kétségtelen beigazolást nem nyert, addig az uradalom sem ezen fenti költségeket, sem a levágott állat árát megfizetni nem tartozik.

B. J. Bucsanj. Rimaszombat közelében különböző és nagyon változó az időjárás. Az évi középhőmérséklet 6° C, téli 4° C, tavaszi 5-8°, nyári 19-20° C, őszi 5-2° C. Az évi átlagos csapadék 701,7 mm. A szél uralkodó iránya északkeleti. A szélviharok elég gyakoriak. Az évi csapadék eloszlása egyenlőtlen. Kora tavaszi fagyok nem ritkák. Rimaszombat közelében is nagyon változó a talaj, amíg a Rima völgyén könnyen művelhető vályogot, kerti és iszapföldet lehet találni, úgy a partosabb részen nehezen művelhető agyag, mely nehéls kevés homokkal keverten fordul elő. A feltalaj átlagos mélysége 17-25 cm-re tehető. Az altalaj a magasabb fekvésű szántóföldnél kivétel nélkül víz át nem eresztő nyúttalaj, melyen a kifogástalan talajművelés nedvesebb esztendőben igen nehéz. A legtöbb fekvésű helyeken az altalajt kavics alkotja, mely itt-ott felszínre is kerül. Sok helyen az altalajvíz káros hatása is észlelhető. De a Rimaszombattól a Torna felé vezető állami út mellett elterülő szántóföldek azonban jóminőségűeknek mondhatók. Főterménye: buza, rozs, árpa, jól terem helyenként a repec is és a zab mindentűt. A tengeri és cukorrépa termesztése sikerrel nem üzhető. A szőlő általában nem dielik. A Rima völgyén természetnek dohányt, cukorrépat, kenderet és lent is. Amíg a dohány helyenként jól megterem, a cukorrépa-termelésnél eredményeket elérni nem tudnak. A pillangósvirágok elég jól dielzenek, különösen a borsó. A lucerna sikerrel nem termelhető. Állattenyésztés jó eredménnyel üzhető, amennyiben különösen a Rima partján igen jóminőségű rétek találhatók, miért is a tehénészet jövedelmező lehet.

N. B. A. A galántai nemzetközi szántógépbemutató kísérleti eredményeinek részletes feldolgozása még nem jelent ugyan meg, azonban már sajtó alatt lévén, rövid idő múlva a gazdaközönség rendelkezésére fog állani a rendező-bizottságnak könyvalakban kiadandó jelentése. Addig is, míg e könyv megjelenik, előzetes tájékoztatásul szolgálhat *Karkovány* Akos műhelytemi adjunktusnak e verseny lefolyását és kísérleti eredményeit röviden magában foglaló közleménye, mely a „Köztelek” 1914. évi 30. számának különmelletében jelent meg. **V. E.**

G. J. 40. számunkban adott feleletet pótlólag az alábbiakkal egészítjük ki: A 43.000/1914. számú földművelésügyi miniszteri rendelet értelmében hullarészek postán csakis állatorvosi csomagolással, illetőleg helyes csomagolás igazolásával szállíthatók.

L. E. Rakoncs. Szíves értesítését köszönjük.
K. G. Szeged. Amennyiben levelében világosan megírta azt, hogy személyesen csak utiköltségeinek megtérítése mellett hajlandó megjelenni a birtokosnál s ezt per esetén igazolni is tudja, az esetben utiköltségeinek megtérítését jogosan követelheti.
R.
L. G. Nyíregyháza. A konvenció gazdasági kerékgyártó és gazdasági kovács a gazdasági cselédekkel egy tekintet alá esnek s vitás ügyek elbírálására a helybeli szolgabíró illetékes. A gazdasági kerékgyártó, ha fel fogadása alkalmával foglalkozási köre világosan körvonalozva nem volt, a gazdaságban szükségessé váló kisebb ácsmunkákat is elvégezni tartozik, feltéve igen természetesen, hogy azok elvégzéséhez ért is. **R.**

**„Brons-motorok”
takarmánykamrákban, gazdasági
villanytelepeken és malmokban.**

- Hereg Windisch-Graetz Lajos, Sárospatak.**
Belcház Bartal Béla, Fadd, Tolna m.
Barta Emil, Somodor-Somogyuszató.
Kőcsán László, Dáos, u. p. Alberti-Isra.
Versényi Zsigmond, Temesváros.
Stépan Tihomér, Malca, Zemplén m.
Felsőmagyarországi cukorgyár, Csemernye, Zemplén m.
Gróf Erdődy Sándor, Vép, Vas m.
Hereg Windisch-Graetz Lajos, Sárospatak (második rendelés).
Szapári dr. Récey Ede, Szécsény, Torontál m.
Herc Mihály, Szutok, Somogy m.
Zolavári apátság, Zalapáti.
Báró A. v. Rukovina, Noviszelo, u. p. Novigrad.
Gróf Draskovich Pál, Gyöngyöskereszt, Vas m.
Dr. Kovács József, Erdőtelek.
Nagybassányi bér gazdaság, Nagybassány.
Felsőmagyarországi cukorgyár, Szécsmező, Zemplén m. (második rendelés).
Ghyey Elemér, Nagyigmánd.
Danes István, Püspökfürdő, Bihar m.
Werkmann Mátyas, Bares, Somogy m.
Belicec Récey Tibor, Fitér, u. p. Sarkad.
Knotek Tamás, Horvátjáfalu, u. p. Orosvár.
Gróf Szapáry István, Borosjenő, Arad m.
Vécsy Pál, Váncsod, u. p. Mezőpetert.
Skultéty József, Lajosmizse, Pest m.
Lukner Károly, Brutya, u. p. Nagysink.
Ozv. gróf Wenchheim Frigyesné, Ludas, u. p. Békés.
Stephan Ervin, Füle, Nógrád m.
Kálnoky Bedő Béla, Gsigagród, Pest m.
Gróf Károlyi László, Pusztapakony, u. p. Ócsa.
Kollár Antal, Pecs.
Mayer és Wagner, Pélménostor, Baranya m.
Kinizsy János, Bajna, Esztergom m.
Varga Ferenc, Mohács, Baranya m.
Bergl István, Pusztabalincl, u. p. Híjéncl.
Gulner Gyula, Abony, Pest m.
Kovacs János és társai, Dunaszekcső, Baranya m.
Rajcsányi János, Budapest, IX., Köztelek-u. 2.
Sternthal Arthur, Nagyszalonta, Bihar m.
Dr. Rakos Géza, Hikebuda, u. p. Alberti-Isra.
Hosszúfoki armentesítő társulat, Békés.
Birta Miklós, Krassócsörge, u. p. Hosszúfalu.
Dr. Kovács József, Erdőtelek (második rendelés).
Dr. H. G. E. tan gazdasága, Táplósztele, Pest m.
Farkas Ferenc, Pusztatetőcl, u. p. Abony.
Bauer Festvérek, Baracska.
Belcház Bartal Béla, Fadd (második rendelés).
Brady Albert, Brád.
Alesuthi főhercegi uradalom, Alesuth.
Kőcsán László, Gyömrő (második rendelés).
Ozv. gróf Forgách Károlyné, Marcell, Somogy m.
Külkey Gyula, Szala, u. p. Felsőmóra.
Gille Béla, Torontálzácsány.
Gróf Wenchheim örökösök, Kigyós, Békés m.
Vajda Zsigmond, Kunágotja, Arad m.
Hör Gyula, Esztergom.
Báró Biedermann Rezső, Szentegát.
Irsay Kálmán, Alberti-Isra.
Gross Gyula, Rakoscsaba.
Hereg Hohenlohe erdészeti hiv., Kiszó pta, u. p. Somogyvár.
Gróf Festetics Kálmán, Gyöngyöspusztá-Némethad.
Dr. Adám György, Beregszó Temesvár.
Gyertyánfy Andor, Győr, Temes m.
Soós Sámuel, Paks, Tolna m.
Dr. Mező István, Nyáregyháza, Pilis.
Kégl Dezső, Csala.
Teresianum alapítvány, Bátaszék.
Horváth Elek, Péterréve.

Alapítva 1831. **46** kiténtetés.
Telefon 32-58. **Telefon 32-58.**

Elsinger M. J. és Fiai

vitorlaváson-, len- és jutaáru-
gyár, kikészítő-, toltó- és festőde.

Gyár: Lajta-Szent-Miklós.

Raktár:
Budapest, V., Báthory-u. 6.

VIZMENTES szövetek, ponyvák, sátrak,
öltönyök, köpenyek, lótakarók,
tűzi- és itatóvédrekl, kendertöltők.

VIASZKOS-VÁSZON waggon-kárpít
bórváson stb

kender és juta- **LINOLEUM**
ZSÁKOK PADLÓBEVONAT.

ARATOGÉPPONYVAK.
GÉPKÉVEKÖTŐZSINEGEK.

**Ajánlatok és minták
ingyen és bérmentve.**

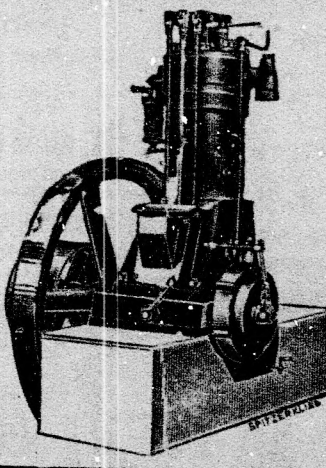
Takarmánykamrák, malmok meghajtására, kastélyok, tanyák villamos világítására, szivattyúk és cséplőgépek hajtására. II. Ipartelepek számára a legmegbízhatóbb és legtökéletesebb üzemgép a

BRONS MOTOR

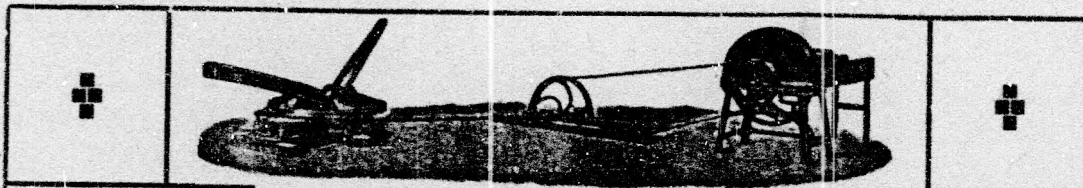
Legújabb Diesel-rendszerű magasnyomású nyersolajmotor.
4 HP-től kezdve minden nagyságban készül.

Prager Maschinenbau A.-G. (vornals Ruston, Bromovsky u. Ringhoffer)
bronsmotorgyárának gyártmánya!

FARAGÓ ANDOR OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK
MŰSZAKI IRODÁJA
BUDAPEST, V. KERULET, VÉCSEY-UTCZA 2. SZAM.
TELEFON 120-70.

- Legegyszerűbb szerkezet.**
Nincs előmelegítő lámpa.
Nincs gyújtógolyó, sem gyújtócső.
Nincs villamos gyújtó.
Nincs vízbefecskendezés.
Nincs légszivattyú.
Nincs nyersolajszivattyú.
Nincs füst- és koromképződés.
Nincs hatósági ellenőrzés.
Nincs robbanás vagy tűzveszély.
Nincs elpiszkolódás.
Nincs üzemzavar.
Legolcsóbb üzem.
Legkevesebb fogyasztás.
Minden pillanatban indul.
Mindig üzembiztos.
Bárki kezelheti.

Takarmánykészítőgépek,

szecskavágók kézi-, járgány- és gőzhajtásra, répvágók, daráló a legjobb, legcélszerűbb, teljesen üzembiztos kiviteiben.

Umrath és Társa, Budapest, V. Kerület, Váci-körút 60. szám.

Gyártunk: lokomobilokat, gőzszéplőgépeket, szalmaszajítókat, szalmakazalozókat, járgányokat, cséplő- és tisztító gépeket, takarmánykészítőgépeket, vető- és aratógépeket, borsajítókat, szivattyukat.
Kiváncra ingyen küldünk gazdagon illusztrált árjegyzéket és ajánlatokat.

Farkas rendszerű

Sodronyüveges istállóablak

eltörhetetlen

Farkas és Tsa Budapest Lehel-ut 8

Összes készítményeink beszerezhetők a Magyar Mezőgazdák Szövetke zete által is. **Kérjen Árlapot!**

Farkas rendszerű

Idomvas- ablak

legerősebb legolcsóbb

Szálás takarmány-növények termesztése

SZILASSY ZOLTÁN és GRABNER EMIL

e hézagpótló és egyedül álló művének beszerzése minden gazdának fontos. Ára tartós vászonkötésben 10 korona. „PATRIA” r.-t. gazdasági könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Kocsiáruccsarnok Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 4. sz.

Kocsiáruccsarnok szövetkezet a monarchia legnagyobb kocsiraktára a Rákóczi-uti raktárát áthelyezte IX., Köztelek-utca 4. szám alá. = Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

Szőlő- és gyümölcsbetegségek, nemkülönbén

szőlőmoly ellen

ajánlom

mészkenyelének

alkalmazását, mely

nikotin vagy nikotinszulfát

keverék permetezéssel lesz használva és lényeges munkamegtakarítás elérvé.

Rézkenpor és rézszódapor

szavatolt réztartalommal.

Árajánlattal készséggel szolgálók.

Bármily más szőlő, gyümölcs, vagy állati károk ellen való védekezésre megfelelő szakszerű utbaigazítással mindenkor a legnagyobb készséggel szolgálók. ..

MEZŐGAZDASÁGI VEGYI LABORATORIUM

DETSINYI FRIGYES

Budapest, V., Váci-körút 6. sz.

Knuth Károly

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda: Budapest, VII., Garay-a. 6-8. szám.

Hívatal: Képzési, víz-, gáz- és gőzvezetők, légszusz- és vízvezetők, csatornázások, szellőztető- és elvezető, szivattyúk, vízszelvényi szerelvények stb., nemkülönbén kőszén-, olaj- és petróleum-vezetőkkel nyert gázok ártalmatlanná való átalakítását, vízvezetők, csatornák, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Ferrek, költővezetők, hővezetők, előtérnyezetek gyorsan készíthetők.

Legjobb minőségű anyagokból készítenek.

Nikotinmentes

SEVÁRY, CIGARETTÁK és DOBÁNYT (alkalmasak jövedelmi és költségvetési gyártmányok) árúit

DENIKO R.-T.

Budapest, V., Szent-István-tér 2. sz.

4 1/2 0/0 - OS BIRTOKKÖLCSÖNT

50-65 évi törlesztésre folyósított utólagos díjazásért és díjtalan felvilágosítással szolgál

Schmahl és Vass

bankbizományi és műszaki irodája 1707

BUDAPEST, VI., LISZT-FERENC-TÉR 18. II.

Értekezés: d. u. 2-5-ig. Telefon 163-15.

! Korpa, konkoly, olajpogácsa, szárított répaszelet !

Legjobb beszerzési forrás

Wollák Jenő és Társa

gabona-, erő- és póttakarmány-nagykereskedők,

Budapest, V., Arany-János-utca 18. sz.

interurbán telefon 171-49. Sürgönycím „Fourrage”.

Árjegyzéket kívánatra küldünk!

Posztók

SKORKOVSKÝ PROKOP és FIA

Hagy válasszák. Minta bárkinél bérmentve. Dícsó árak! Kiváló minőségű! HUMPOLETZ, 1/3. (Csehország)

Asbestpalagyári gépborendezéseket

Beck mérnök szab. szerint, automatikus folytonos üzemű, nagy-, közép- és kisüzemekhez a legmoszebbmésű minőségű és jövedelmezőségi jótállással gyárt és szállít

SZÁNTÓ és BECK mérnök

speciális szomszédparti gépgyára

BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCZA 7.

BERSON Summerarok a legjobb

TUDOMÁSUL

KÉRJÜK VENNI, HOGY
EREDETI STOCK MOTOREKE

Kizárólag vezér-
képvisletünknel, **MUNKÁCSI ÉS BÁNKI** okl. gépészmérnökök
Budapest, V., Klotild-utca 4. szám, Telefon (Interurban) 76-94, szereshető be. mérnöki irodája

oo Kiváló tisztelettel oo

STOCK MOTOREKE TÁRSASÁG K.F. BERLIN

GRAEPEL HUGÓ, BETÉTI TÁRSASÁG

malomépítész, gép- és rostalemezgyár, MARSCHALL SONS & Co. Ltd. vezérigynöksége
BUDAPEST, V. KER., VÁCI-UT 40-46. SZÁM.

Ajánlja páratlan szabad. lemeztörökrostit

bármely rendszerű cséplőgéphez, a meglévő faheretbe illeszhető. Tartósabb minden más törökrostitnál
Magviszteséget kizár. A finompolyva tisztább. A rosta nem dugul el. Az egész gép teljesítményét lényegesen fokozza.
Magyarországon, Ausztriában, Németországban és Romániában 100.000 dbnál több kifogástalan használat-
ban. Kivánatra leírás, ajánlat, minta, valamint malom- és gazdasági árjegyzék ingyen és bérmentve.

A jég nélkül dolgozó

mesterséges
hűtőtelepekről

minden gazdára nézve rendkívül
tanulságos ismertetés jelent meg
kiadásunkban „HIDEGFEJLESZTÉS”
cim alatt. ~ ~ ~ ~ ~

ALFA SEPARATOR R.-T.
BUDAPEST, 56/K.

Diffúziós eljárásu répaszeszgyárakat

a legmodernebb kivitelben berendez a
**MAGYAR VEGYIPARI
GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.**

(ezelőtt Reichel és Heiszler)

Telefonszám 50—85, 125—95.

Budapest, X., Noszlopi-u. 1.

FOLYÓ ÉVI SZALLÍTÁSRA ELVÁLLALT DIFFUZIÓ-
BERENDEZÉSEK: Gróf Eszterházy Mihály, Pusztá-
tallós. Báró Schey Pál, Kövecsespuszta. Popper Miksa,
Csataj. Sprinzi Ferenc és József, Pozsony-Récse stb.

Szeszgyári berendezési tárgyak állandóan
raktáron :: Számos referencia :: Díjtalan
mérnöklátogatás és költségvetések :: :: ::

SZECSEY ISTVÁN tanár
gazdasági munkái:
 A növénytermelés általános alapismertetei. 7-ik kiadás. 2 kor. 80 fill.
 Részletes növénytermelés. 7-ik kiadás 4 kor. 50 fill.
 Gazdaságtan. 3-ik kiadás. Következő tartalommal: A növény szerkezete és élete. — Általános növénytermelés. — Részletes növénytermelés. — Az állati test összetétele és élete. — Takarmányozás. — Lótenyésztés. — Szarvasmarhatenyésztés. — Juhtenyésztés. — Sertésenyésztés. — Baromfi tenyésztés. — Méhészet. — Selyemhernyótenyésztés. — Konyhakertészet. — Fatenyésztés. — Szőlőművelés. — Kisgazdaságok berendezése. — Közgazdaságtan. 5. — korona.
 Megrendelhető a szerzőnél, **GYULÁN, Erdélyi-Sándor-ut 24. szám.** 5484

Az istállótrágya kezelése
 tekintettel annak üzemi jövedelmezőségére
 Irta: **Schrecker János**
 23 ábrával, 7 trágyatelep-tervrajzzal
Ára füzve 5 korona
 Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-társ. gazdasági könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Cselédtüzhelyeket
 uradalmaknak cselédlakások részére, kipróbált kitűnő szerkezetei, melyek igen keves fűtőanyagot fogyasztanak, jól sütnék, főznek s a lakást igen jól bemelegítik, ajánl
KRÉN I. Székesfehérvár,
 cs. és kir. kizár. szab. folyton-
 égő kályhák és tüzhelyek gyára.
 A tüzhelyek számos uradalomban a legjobb eredménnyel vannak használatban.

RÖZTELEK OLCSÓ KÖNYVTÁRA
 Kiadja az ÖRSE. KÖNYVKIADÓ-VÁLLALATA.
 SZERKESZTI: **BUDAY BARNA.**

As istállótrágyáról. Irta: Csorhalmi Sándor.	1.-
A szarvasmarha tenyésztése. Irta: Kovácsy B.	1.-
A gabonafélék termesztése. Irta: Grabner E.	1.-
Baromfi tenyésztés. Irta: Hrablay Emil	1.-
Adóügyi tanácsadó. Irta: Hollay Sándor	1.-
A jó pingvond. Irta: Frenkenhoffer Sándor	1.-
A takarmányozás alapjai. Irta: Csékö I.	1.-
Milyen gyógynövényeket termeszessen a kisgazda? Irta: dr. Pálos Béla	1.-
A legelő tenyésztése. Irta: Kis Mihály	1.-
A műtrágyák helyes alkalmazása. Irta: Kerpely Kálmán	1.-
Sertésenyésztés. Irta: Dornai Béla	1.-
A kisgazda gépei. 2. füzet. Irta: H. Spornon P.	2.-
Kisgazdák számára. Irta: Rosler K.	1.-
Fejlesztésnek takarmányozása és borjuifelhívása. Irta: Csékö István	1.-
Baromfiállítás és értékesítés. Irta: Winkler J.	1.-
Állatteny. tanácsadó. Irta: Matlakowski T.	1.-
A méhészet vezérfonalja. Irta: dr. Rodlesky J.	1.-
Marha-, juh- és sertésállítás. Irta: Csékö I.	1.-
A gazda mint állatorvos. Irta: Seyfried K.	1.-
Első segélynyújtás az állatok megbetegedésénél. Irta: Lukács Alajos	1.-
A kisgazda kezeletenysztése. Irta: dr. Rodlesky Jenő	1.-
Kisgazdaságok berendezése. Irta: Matlakowski Tádé	1.-
As erdő művelése stb. Irta: Földes János	1.-
Kisgazdaságok számvetése. Irta: Matlakowski Tádé	1.-
Szőlőművelés. Irta: Földi Károly	1.-
Teljesgazdaság dióhéjban. Irta: Ujhelyi J.	1.-
Len és kendő term. Irta: Bányai Lajos	1.-
Kisérleti termesztése. Irta: Winkl Gyula	1.-
Baromfiállítás stb. Irta: Winkler János	1.-
A pata ápolása. Irta: Zimmermann A.	1.-
A gyümölcskert védelme. Irta: Jablonowski J.	1.-
A gazda egyenese. Irta: dr. Szilárd Ferenc	1.-
Gyak. gyümölcstermesztés. Irta: Molnár István	1.-
Zöldfű termesztés. Irta: Csapáry Bertalan	1.-
Katonai pótáll tenyésztése. Irta: Kis Mihály	1.-
Gyümölcs értékesítése. Irta: H. B. Molnár István	1.-
Baromfi betegségek. Irta: H. B. Molnár István	1.-
Gazd. építészeti dióhéjban. Irta: Gróffits Gábor	1.-
Szántóföldi takarmánytermelés. Irta: dr. Konkoly-Thege Sándor	1.-
Virágtenyésztés. I. rész. Irta: Csapáry Bertalan	1.-

Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szak-
 könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

VIRÁG és FÁRAGÓ
 Vasipari és
 gazdasági-cikkek
 gyártelepe.
BUDAPEST, VII. RKA ÚTCA 11.
 TELEFON: 87-22

A Heller-féle „KING”
 gyermekeszelő és fűtőgép, az eset-
 munkák 20-
 perc alatt be-
 fejezhető.

Lognagobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban.

A „King” kiváló gyermekek és fűtőgép, melynek használata miatt egy szobában sem szükséges több fűtőgép, az esetmunkák 20 perc alatt befejezhetőek. A gépnek teljesen új, új szerkezetű készletnek, jelezték majdnem teljesen kész. „King” gépekkel lehet dolgozni, mint 10 ember esetével és mindenféle állvány-
 dal és állványzatok készí-
 tésére is. Ha a gép egy nap alatt készíthető.

Gyártók azokivül:

Pittore és Triumph
 nevű gyermekeszelőt is.
 Mivel a szivattyú azonnal kieserülhető golyós szalpokkal vannak ellátva, tehát minden olajugulás, minden piszkálás.
 Mivel a gép teljes felállításával és gyümölcsök permosására alkalmas két- vagy háromszögű szűrővel.
60 koronától 320 koronáig.
IG. HELLER,
 BÉCS, II., Prater Schretzberg-Strasse 1.
 Képviselet: Magyarországon.

**Benzincső-
 készletek**
 LEGMEGBIZHATÓBB SZERKEZETTEL
 — GYÁRT A —
MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR
 RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 BUDAPEST, VI. VACZI-ÚT 141.
 ARJEGYZÉK INGYEN

Szalma-, szóna-, stb. kizárk
 tartalomkiszámitása, Irta: Jankó
 Sándor e. mű minden gazda-
 ságban szükséges! Ára az ös-
 szegnek elosztása beállítás-
 mellett 1 kor. 50 fill. „Patria”
 r.-t. könyvkereskedése, Buda-
 pest, IX., Köztelek.

GŐZEKERÉSZLETEK.
 Acélfogaskerekek, fémcsapágyak, bronzetolattyúk, dugattyúk, ekevasak, kormányok, tüzszekevények, forrcsövek, I-ső rendű sodronykötelek stb. minden gyártmányú gőzekéhez készülnek és kaphatók a legkitűnőbb minőségben
SZILÁGYI ÉS DISKANT motor- és gépgyárában, **MISKOLCON.**
 Munkafelvételek, költségvetések kívánatra bárhol ingyen.

3. SZÁM
 IV. KÖTET
 De
 Első
 leges
 Uiz
 gaz
 K
 A munkáltatás és kitűnő
 mu
 di
 a legmérsékeltebb
 W
 dísznévsír- és
 Sörgöytem:

AMERIKAI CIPŐ

Részvénytársaság

BUDAPEST,

IV., KIGYÓ-TÉR I.
(Királyi bérpalota.)

V., DOROTTYA-U. 5-7.
(Hitelbank palota.)

VII., ERZSÉBET-KÖRUT 42.

Debrecen, Piac-utca 44. sz.

Elsőrendű valódi amerikai cipőkülönlegességek kizárólagos elárúsítása.

Vizhatlan és célszerű alaku

gazdasági és vadászcipők.

Kérjen árjegyzéket és mérlékivet!!

8248

500 drb. 5-6 éves valódi erdélyi magyar fajta

Jármosökröt,

600 drb. 1-1 1/2-2 éves valódi erdélyi magyar fajta

ökörborjut

eladásra (megbízásból) ajánlunk.

ERDÉLYI KÖZVETÍTŐ ÉS ÁRUFOGALMI RÉSZO-TÁRS.

Kolozsvár, Brassai-utca 23. szám.

Telefon (Interurban) 619. Sürgőnyeim: Közvetítés.

MÜTRÁGYÁKAT

mint **superfoszfátot, thomassalakt, kálisót, kainitet, trágyagipszet, kén-savas ammóniákat, chilisalétromot, mézsnitrogént, csontlisztet** stb. szavatolt beltartalommal és előnyös fizetési feltételek mellett, nemkülönben az **aratási és cséplési idényre** elsőrendű minőségű bel- és külföldi **szeneket, olaj- és kenőanyagokat, zsák- és ponyvaféléket** (kőolajból is), **kévekőteleket, manillazsineget** stb. felette jutányos áron őszi fizetésre szállít

FÖLDES GYÖZŐ BIZOMÁNYI IRODÁJA BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCA 12. SZ. (TOLNAI PALOTA) TELEFON: 141-16.

KÉRJEN RÉSZLETES AJÁNLATOKAT!

A munkáltatási idényre ajánlunk elsőrendű pestvárosi fehér tábla- és kitűnő vidéki perzselt

munkásszalonnát,

valamint pestvárosi

disznósírt

a legmérsékeltébb árban. Felhívásra kedvező ajánlatokkal készségesen szolgálunk

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

disznósír- és szalonnagykereskedők, Budapest, IX., Hontec-utca 17.
Sürgőnyeim: „Weiszefelt, Budapest.” Interurban távbeszélő „József” 14-50. 5717

„Lucullus” sertéstakarmány

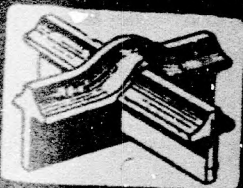
alkalmazni: **marhacvó és borsó-takarmány-hozt.** Elsőrendű **hús- és csontkőpor-takarmány**, proteintartalma 10-12%. Rendkívül nagy hús- és csont- és zsíranyag tartalom mellett a mellette tartott többi takarmány sokkal gazdaságosabban érvényesül. Számos bel- és külföldi nagy tenyésztőknél és nagy hizlálónál jó sikerrel kipróbálva. Elmerő kiváló minőségű kénzsalóval és díjtalanul szolgálunk a

BUDAPESTI FATTINGER ÉS TÁRSA R.-T.

takarmánygyár vezérképviselői:

Lemberger, Schön és Szász
Sertésbizalmiok, Baja.

Bauer B. Gyula
sertésbizalmos, Budapest, VII., Benczúr-utca 10.

Szab.

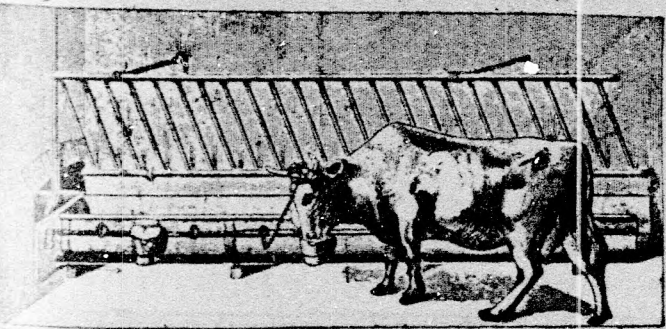
„Köpplinger”-rendszerű Idomvasablakok

a legjobbak és a legolcsóbbak.

Egyedüli gyártója: — ismertetéssel és költségvetéssel díjtalanul szolgál

Lepter János

vasszerkezeti és idomvasablakgyár **Telefon: Hossz 18-37.**
Budapest, X., Asztalos Sándor-ut 16.

Már átment a köztudatba és Ön még most sem győződött meg arról, hogy a WOLF-féle

önitató berendezések

a legjobbak és a célnak minden tekintetben leginkább megfelelnek. Saját érdekében azonnal kérjen **prospektust, költségvetést és árjegyzéket.** :: Készíti

Wolf Márk, Budapest,
VI., Róza-utca 62/a. :: Telefon.

Az összes külföldi gyártmány előnyeit egyesíti magában!

Magyar Gazdasági és Iparvasutak

Budapest, V., Váci-körut 74. ■ Telefon 154-58. (Interurbán.)

Gazdasági vasutak, répa-, trágya-, gabona- stb. szállításra, csatlakozó vágányok.

Nagy raktár mindennemű új és használt görpályaanyagokban.

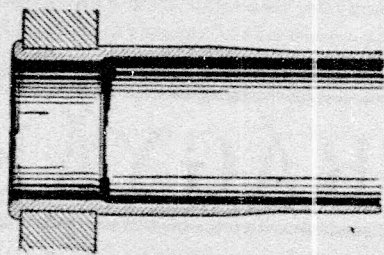
Tervezés, építés, felszerelés, teljes vasutak kölcsönadása, vasutak törlesztési (amortizációs) alapon

GÉP- ÉS VASUTFELSZERELÉSI GYÁR R.-T.

BUDAPEST- Kisvasuti gyártmányai- KISTARCSA nak kizárólagos eladása.

Vastagított, könnyen felhengerehető lágyvascsőtoldat.

Lokomobilcsövek tartós tömitése

elérhető könnyen felhengerehető, vastagított lágyvascsőtoldatok (Pikal-osőtoldatok) ráhegesztésével.

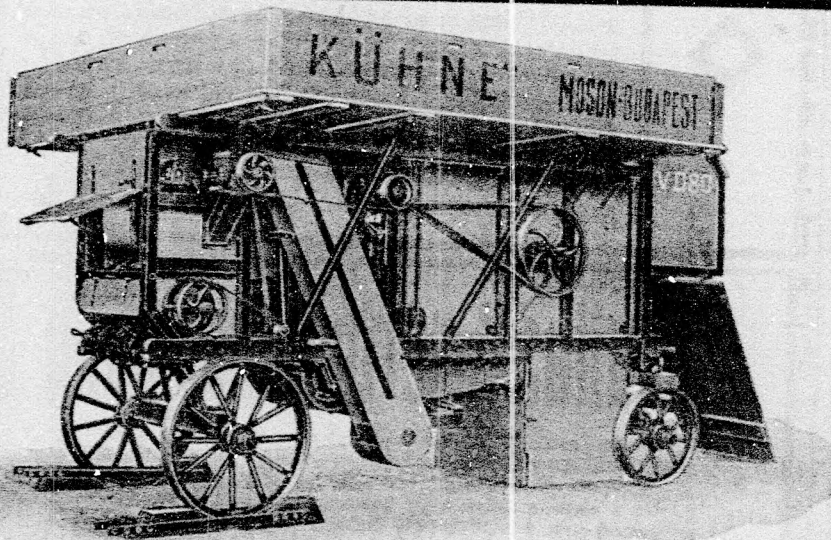
A csövek nem folynak, a csőfalak megkíméltetnek, esőfatrepedés nincs, nagy megtakarítás. — A csövek szakaszos kihozása és beuzerelése különleges szerződésekkel, a csövek pontos, kaliberszerinti kiigazítása.

GUTENSTEIN FORRCSÓMŰVEK, VORDERBRUCK, N.-Ő. különlegessége.

8383

Magyarországi vezérképviselő:

KUZMÁNY A. KÁROLY, Budapest, V., Nagyköröna-utca 15. sz.

Cséplőgépeket

járgány- és motorhajtásra.

Gabonatisztító rostákat
Konkolyválasztógépeket
Tarlóhántó eszközöket

elsőrendű kivitelben szállít:

„KÜHNE“ MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T. MOSONBAN.

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körut 57/a. szám.

OSBORNE ARATÓGÉPEK.

ELSŐ MAGYAR GYAPJUMOSÓ ÉS BIZOMÁNYI R.-T.

BUDAPEST, V., KARPÁT-UTCZA 9. SZ.

A gyapjunyírás közeledtével a t. cz.

Juhtenyésztő gazdák és gyapjukereskedők figyelmét

gyapjumosó gyárunkra

irányítjuk az annak igénybevételét, mint a hazai gyapju legelőnyösebb értékesítési módját, ajánljuk.

Kivitel: Osztrák-, Német-, Francia-, Orosz- stb. országba.

Csomagolózsákokat használati díj nélkül kölcsönképp küldünk.

A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk.

Nyersgyapjubizományi osztályunk

elvállalja mindennemű zsiros (szeunyos) és usztatott (háton mosott) gyapju nyers állapotban való bizományi eladását a legméréselőtebb feltételek mellett. A külföldi textilipari piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju legjobb értékesítésére képesít bennünket.

Kimerítő felvilágosítással és prospektussal szívesen szolgálnak. AZ IGAZGATÓSÁG.

Negyvenhatodik üzemév!

Különösen az ideai gyapju-üzleti viszonyok közt legelőnyösebb a gyapju

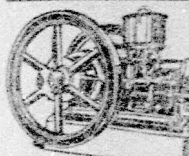
GYÁRI MOSATÁSA.

Földbirtok

a legmegbízható legbízható

„SVEDIA“

szakmunkák

Nincs: tüzgolyó, pénzügyi

Gróf Zichy Tivadar Fejérváry Géza ca. Bárá Marschal Gyula Bárá Prónay László Bárá Hammerstein

Arjegyzék, felvilágosítás

LANDNER ÖDÖN (Lipót)

WOHANKA

NYERSOLAJ MO

és LOKOMOBIL

ÜZEMKÖLTSÉ

NAGYSÁG SZERINT 1 1/2

ORÁNKÉNT és LŐERŐ

TÜZ-VESZÉLY! ELLENŐRZÉS

WOHANKA

„Fix

a jutalomdíjazott

gép legújabb ki

javítással lett ell

keresztül számot

el általa mu

ug

Kérje a 177

Krás

Wien, VII., K

T

sági körzet

kereséseke

Földbirtokosok figyelmébe!

a legmegbízhatóbb és legjobban bevált leghíresebb szabadalmazott " " " "

„SVEDIA” nyersolajmotorok

takarmanykamrákba, kastélyvilágítás

és mindenemü gazdasági célokra az egyedüli biztos üzemü gépek " " "

Feltétlen megbízható olcsó üzem!

FORR ELŐNYEI: Nincs: fűzglyó, koromképződés, piszkolódás, pénzügyöri ellenőrzés és üzemzavar.

LEGÜTÖBBI SZÁLLÍTÁSOK: Gróf Zichy Tivadar ur ... H. Diószeg Fejérváry Géza es. k. kam. ur ... Nagykeszi Bárá Marcell Gyula ur ... Berecz Bárá Prónay László ur ... Berecz Bárá Hammerstein R. ur ... Sárpuszta stb. stb.

Arjegyzék, költségvetés és mindennemü felvilágosítással díjtalanul szolgál. HANDBLER ÖDÖN MOTORTELEPE, BUDAPEST, V., HONYÉD-UTCA 35. SZÁM. (Lipót-körtut sarkánál)

WOHANKA FELE NYERSOLAJ MOTOROK és LOKOMOBILOK. ÜZEMKÖLTSEGEK NAGYSÁG SZERINT 1 1/2-2 filler. DRANKENT és LÖERÖNKENT. NINCS ROBBANÓ TŰZ-VESZÉLY! MINDEN PÉNZÜGYÖRI ELLENÖRZÉS és ENGEDÉLY NÉLKŰL. WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST, V. VACZI-KÖRUT 76.

„Fix-Fix” a jutalomdíjazott meszelő fertőtlenítő-gép legújabb kivitelében fontos szerkezeti javítással lett ellátva. Érzékeny részei újszerű erős alkatrészekkel lettek pótolva, úgy hogy az 1914. modell csakugyan egy elpusztíthatatlan univerzális készülék, mely nemcsak a legrövidebb idő alatt kifizeti magát, hanem éveken keresztül számottevő megtakarítás érhető el általa munkabér és anyagban. Kérje a 177. számú árlapot. Krása Rudolf Wien, VII., Kirchengasse Nr. 29.

BETONÜRTÖMGBGYÁRTÓGÉPEK Cement fedéleserépgépek. Formák: lépcsőfokok, csövek, oszlopok stb. gyártására. Gépek kőzet, murva és salak aprítására. Sajtók: padló- és járdalapok gyártására. Beton- és trágyakeverők. Dr. Gaspary & Co. gépgyára, Marlihranstädt, Leipzig mellett. Bemutatóműhelyünkben vagy 50 gép tekintetheti meg üzemben. Kérjük gyárunkat meglátogatni. 262. sz. arjegyzék ingyen.

Finom és gomba buzakorpa, valamint rozskorpa, takarmányliszt, malomkonkoly, malombükköny, bükkönydara, buzacsu egész évi kötésre is, frankó bármely állomásra, jutányosan kapható. Mandl Zsigmond, Makó.

Kis- és középgazdaságok számviteléhez legalkalmasabb ORMÁNDY JÁNOS: GAZDASÁGI SZÁMTARTÁSI NAPLÓJA Ara tartós kötésben 6 korona. Kizdta az G. M. G. E. könyvkiadóvállalata Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Házfedő nád épületek fedésére a legjobb minőségben kapható. Kívánatra bérmentes ajánlattal szolgálunk. CSÁKI és TÁRSAI nádfontagyára 5220 KÉTHELY, Somogy megye.

TEJET 5000—6000 litert, elsőrangú tejgazdaságokból — lehet több tételben is — 100 km. távolsági körzetből, keres évi kötésre budapesti nagy intézet. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbit „Tej” jelige alatt. 5457

PERMANIT legjobb, legtartósabb tetőfedőlemez. Vizáthatlan, mázolást nem igényel, nem csepeg, kátránymentes, tűzbiztos, szagtalan. FIGYELMEZTETÉS: Permanit fedőlemezünk hasonló, vagy bőrelemeznek nevezett és hasonló szintű fedőlemezekkel össze nem tévesztendő! 5631 Kátránymentes „Gloria” cementaazfalt fedőlemez. Strelitz fehérhútesú préselt aszfalt fedőlemez. Kátrányos tetőfedőlemez. Colorit piros tetőfedőlemez. Elszigetelő lemezek salakhúteséssel, kavicsúteséssel, ólomtetéttel (szab.). Hővédőanyag CARBOLINEUM, CARBOLSÁV, SZUROKFÁKLYA. POSNANSKY és STRELITZ Budapest, V., Lipót-körtut 27. Gyár: Erzsébetfalva. Telefon: 28—29, 82—85. NIKOTIN SULFAT a legjobb szer a szőlőmoly kiirtására. Megrendelhető egyedárusítóinknál: a Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezeténél is.

ÚJABB SZAKKÖNYVEK. Kör. 10.— Andrassovich: Háznyúltenyésztés ... 2.— Betegh: Baromfiak fertőző betegségei ... 3.— Campbell: Okozó mikroorganizmusok ... 3.50— Cselkó: Szarvasmarhatenyésztés ... 8.— Takarmányozás ... 10.— Deák-Resch: Okozó mikroorganizmusok ... 1.40— Dezső: Mezőgazdasági kettős könyvvel ... 6.— Börner: Kaszáló és legelőjavítás ... 9.80— Keresk. trágyák használata ... 2.50— Előadások a borászat köréből. IV. sorozat ... 2.50— Fokányi: Állatorvosok jogi törvények ... 15.— Grabner: Gyümölcsök műtrágyázása ... 2.— A gazdasági növények nevelése ... 6.— Groffits: Gazdasági építész ... 12.— Hetzel: Szarvasmarhák meddőlege ... 8.— Hutya: Törvényszéki állatorvos ... 10.— Husky: Táblázat a takarmányadagok kiszámításához ... 5.— Jankó: Szalma-azóna kárlak kértartalma ... 1.— Károly: Mezőgazdasági üzemviszonyok és eredmények ... 10.— Kenese: Házállatok okozó takarmányozása ... 5.— Knoll: Hollandi marha tenyésztése ... 1.20— Kovács: Állatoltatás fejlődése és szervezete ... 10.— Kendermagos pilmut ... 1.— Kovács: Cukorrépa trágyázása ... 1.— Kovács-Monostory: A ló és tenyésztése ... 15.— L. Kovács: Néhány szó a házi nyúltenyésztésről ... 3.— Leimeter: Állatorvosi táblázatok sertésnyelésűk stb. részére ... 1.— Limbacher-Pösch: Ruszt-Sopron-Pozsonyi borvidék ... 3.— Malaszkovszki: Superfoszfát nemteljesed. fontossága ... 3.— Mezőgazdasági Kaland. Gazd. termékek besz. forrásai ... 10.— Ormándy: Gazdasági számtartási napló ... 6.— Ormándy-Szilárd: Jövedelemadóról ... 8.— Orsz. méhészt. zsebnaptár. Szerk.: Szilassy Zoltán ... 1.50— Páll: Motoros szállítás ... 3.— Párczer: Széna- és szalmakeresk. szokványok ... 1.— Csoport. gabonafurárdítételek Budapestre ... 4.50— Páter: Vadontermő gyógynövények ... 5.— Pruznoszky: Donánytermelés és kezeléstan ... 3.— Rády-Sporzon: Benzinnövel ... 3.— Rodiczky: A magyar juhtenyésztés ... 3.— A kotske tenyésztése és hasznosítása ... 1.50— Rubinek: Hogy állunk a Balkánon ... 1.— Magyarországi gazdaságtér ... 60.— Orlési engedély és bevittl jogyak ... 2.— Schrecker: Az istállóványa kezelése ... 5.— Szolny: A magyar tyúk tenyésztése ... 3.— Szász: Sajtkészítés ... 2.— Székács: Gyakorlati buzanevelés ... 2.50— Szilárd Ferenc: Elvredés az erdőn ... 5.— Szilárd Gyula: Mezőgazdaságtan I. ... 4.— Mezőgazdaságtan II. ... 3.— Szőlő és pincse. Gyakorlati kézikönyv ... 5.— Vezetőfelvétel mezőgazd. oktatásához ... 2.— Szőlőművelés és burgaszár ... 10.— Szilassy-Grabner: Széna- takarmánynövények termesztése ... 10.— Vantsó: A birtokos és gazdatiszt közötti jogviszony ... 3.— Zaltschek: Termelés és takarmányfogyasztás ... 50— Megrendelhetők a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Kerítésrácsok,

rácskapuk, idomvasablakok, vasajtók, hengerszékek, lisztsziták, daratisztítók, vasuti sinek építési célokra, transzmissziótengelyek, szijkorongok, csapágyak, kuplungok, új és használt állapotban, olcsón kaphatók

Abeles Emilnél, Budapest,
V., Váci-ut 14. sz. Telefon 24-41.

Figyelmeztetés!

Miután a hollandi tehén Magyarországra való szállításánál meg van engedve, felhívom erre a t. gazdaközönség figyelmét. Ha a t. gazdaközönségnek szüksége van hollandi tehénre vagy borjúra, kérem velem összeköttetésbe lépni, ha elsőrendű haszonállatot akarnak beszerezni. Elsőrendű állatok vasuti szállítása ugyanannyi, mint a II. vagy III. rendű. Ha elsőrendű állatot óhajt venni egészséges és tuberkulimmentesen, állatorvosilag megvizsgálva, ez esetben ajánlom, hogy a t. gazda jöjjon személyesen Groningenbe (Hollandia), akkor meg fog győződni, hogy milyen állatokat vehet általam. Csakis fiatal és nem öreg állatokat, melyek fiatalokká tétetnek. Itt saját izlése szerint választhat magától a tenyésztőtől. Groningenben minden héten nagy marhavásár van. Bármely időre ajánlom magamat, éjjel vagy nappal, igen csekély jutalék mellett (tehenenként 5 korona). Sokat ér, ha velem összeköttetésbe lép, pénzt takarít meg és válogatott árut kap, melyivel meg lesz elégedve.

GRONINGEN (Königreich der
Niederländen). 5755

Marten Fokkema
bizományi üzlete.

Cséplésre és szobafűtésre

egyaránt kiválóan alkalmas és olcsó áránál fogva országszerte méltán kedvelt elsőrendű

baglyasajjai és józsefaknai

tömørszenünket

ajánljuk a magyarországi gazdaközönség figyelmébe.

Északmagyarországi Egyesített

Kőszénbánya és Iparvállalat R.-T.

Budapesten, V., Arany-János-utca 29. szám.

POHL GÉPGYÁR

SZOMBATHELY

UJDONSÁGAI: Szabadalmazott villanygyújtásos nyersola, motorok 3-tól 30 lóerőig, izzógolyó és vízbefeekendezés nélkül dolgozik. Megindításhoz **hevitőlámpa nem kell, tehát nem tűzveszélyes!**

SZAB. GÖLYÓSNYOMÁSÚ SZŐLŐSAJTÓK
SZAB. NYITHATÓ FEDELŰ RÉPAVÁGÓK

Előlvágós **szecskavágók**, nyolcféle vágáshosszusággal. Lábhajtós **kukoricamorzsolók. Összes mezőgazdasági gépek!** Téglagépek, malomberendezések, turbinák, Diesel-motorok.

SOK ID

„TE

Fele

Ára:

Burgon

Né

„BORÁSZAT

Nedv

kos

t

Cim: K

BUDA

Zs

ZS

k

k

S

Budap

Telefon

BUDAPESTI

VII., R

T.

GL

tejg

Kivá

hűtőjűk

alkalmá

(23 cső,

mélyhűt

jég elh

C.-ról

A h

kődik

mint má

kezelésé

amennyi

nehéz

egyszer

eddig

szemb

SOK IDŐT ÉS OLDATOT TAKARIT MEG AZ, AKI
összes permetergépeit

„TEMPUS“ permeszórócsóval szereli fel.

Fele idő alatt képes védekezni, s így munkájának sáhere biztosabb!!

Ára: K 18.—

Ára: K 18.—

Burgonya és répapermetezésnél nélkülözhetlen.

Négy napi munka után, ez a költség megtérült!

Egyedüli beszerzési forrás a

5542

„BORÁSZATI LAPON“ szerkesztősége, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz., II. fl. a.

Medves gabonát is csakis dobo-
szabadalmazott **dob-**
kosár-betétléceim alkalmazá-
sánál lehet
tökéletesen kicsépelni.

Gim: KEMÉNY MANÓ és WELLISGH, műszaki üzlet
BUDAPEST, V., RUDOLF-RAKPART 8. SZ.

Zsák- és ponyvaköleszés.
Uj és használt

zsák, ponyva,

kévekötő, szőlőkötöző kartellen
kivüli legmegbízhatóbb szállítója

SCHILLINGER MIKSA

Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. (Az országház mellett)
Telefon: 45-26. 7614 Alapított 1878.

BUDAPESTI KÖZPONTI TEJCSARNOK SZÖVETKEZET

VII., ROTTENBILLER-UTCA 31.

Budapest, 1914. április 11.

T.
GLATZ és TÁRSA

tejgazdasági gép- és fémárugyár R.-T.

BUDAPEST.

Kivánságukra igazoljuk, hogy szabadalmazott mély-
hűtőjüket telepünkön a mai napon kipróbáltuk. A próba
alkalmával a legkisebb kettéosztott hűtőkészülékkel
(23 cső, 500 mm. szélesség) összekapcsolt I. számú
mélyhűtővel 200 liter előmelegített tejet összesen 11 kg.
jég felhasználása mellett **48 perc alatt 35°**
C.-ról 3½° C.-ra hűtöttük.

A hűtőkészülék kifogástalanul mű-
ködik és főelőnye, hogy **kevesebb jéget** igényel,
mint más szerkezetű mélyhűtőkészülék, továbbá, hogy
kezeléséhez semmiféle szaktudás nem szükséges,
amennyiben a készüléket egy **10-12 éves fiu**
nehézség nélkül működésben tartja. Igazoljuk
egyszersmind, hogy ezen mélyhűtőkészülékek az
eddig ismert külföldi gyártmányokkal
szemben árban is jutányosabbak.

Teljes tisztelettel

BUDAPESTI KÖZPONTI TEJCSARNOK SZÖVETKEZET

Garlei.

Jakobovics.

5822

TEJESKANNÁK

és egyéb tejgazdasági cikkek

ÓNOZÁSÁT ÉS JAVÍTÁSÁT

5705

legjobban és legjutányosabban eszközli

HAIDEKKER SÁNDOR sodronyszövet, fonat
és kerítés gyára...

BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 48. SZAM

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

ALAPITTATOTT 1900-BAN.

Igazgatóság: Budapest, IX., Kálvin-tér 10., saját székházában.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére a leg-
különbözőbb módok szerint, előnyös feltételek mellett.

Az üzletredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.
A lefolyt 13 év alatt a tagok többszer részesültek az üzlet feleslegéből közgyűlési
határozat értelmében díjvisszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország
minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilá-
gosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával K 2,527.960.—

Tartalékok K 3,846.303.—

Biztosított tagjainak fennállása óta kifizetett tűzkárokból K 12,385.000.—

Biztosított érték tűzben 1913. évben K 6,000.000.—

jégben 1913. évben K 930,000.000.—

Életidő állománya K 62,500.000.—

17,370.144.—

A „Gazdák Biztosító Szövetkezete“ alapítása és fiókintézménye

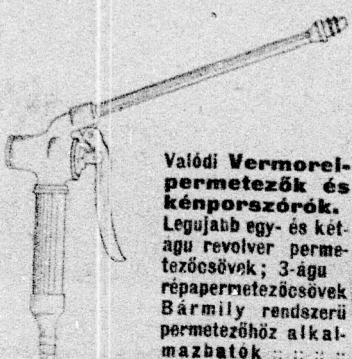
A „GONDVISELÉS“

Országos Központi Segélyező-Társulat, Budapest, IX., Kálvin-tér 10. szám.

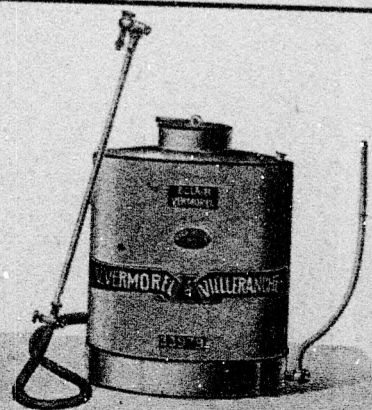
mely társulat tagjai részére 50 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítást nyújt, nép-
biztosítási esztálya keretében pedig 3000 koronáig hozomány, katonai és vegyes biztosításokat közvetít
minden orvosi vizsgálat nélkül. — A „Gondviselés“ Társulat elnöke: Emőd József, igazgatósági
tagok: Láng József, Jovag Ember Károly, Czobor László, Meskó Pál, Nérel Odón és ügyv. igazg.: Paár Ödön.

KANN ÉS HELLER

BUDAPEST, V., VÁCI-KORUT 62.

Valódi Vermorel-
permetezők és
kénporoszórók.
Legújabb egy- és két-
águ revolver per-
metezőcsövek; 3-águ
répapermetezőcsövek
Bármily rendszerű
permetezőhöz alkal-
mazhatók

Első Prossnitzi Motor- és Mezőgazdasági Gépgyár:

Az utolsó 10 évben: 2500 motorcséplő-garnitúrát szállítottam. Több mint 40.000 drb Wichterle vetőgép van használatban. Teljes szavatosság biztos, olcsó üzemmért!

1878 **WICHTERLE** 1914

20 MUNKÁS

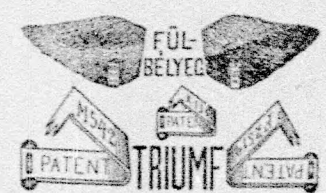

Budapesti fióktelep:

VI. ker., Váci-körút 43/R.

GYÁRTMÁNYAINM: Benzin-, nyersolokajlomobilok, Diesel-, szivógáz-, stabil benzin-motorok. Cséplőszekrények, gőz-lokomobilok utólérhetetlen tartós kivitelben. Takarmánykamraberendezések. Vetőgépek, talajmivelő s az összes mezőgazdasági eszközök.

A legtokéletesebb állatbélyeg a TRIUMF fülbélyeg az UNIKUM fogóval.

Felnyithatatlan, egyetlen nyomással beilleszthető, alumíniumból készült, tehát könnyű és rozsdamentes, a kis seb legtöbbször nem is vérzik és az állatnak alig okoz fájdalmat. Háromféle nagyságban kapható. Kiváló szakértők ajánlják!

Arjegyzőket kívánatra küld:

VRATIL IÁNOS fémárúk gyári raktára, PRAG-WRSCHOWITZ 559.

Magyar levelezés!

Gazdasági, erdői és ipari keskenyvágányú vasutak.

Sínek, hordozható vágányok, váltók, fordítókerengők, keskenyvágányú kocskák, kerékpárok és mozdonyok szállítása **új és használt állapotban, több évi részletfizetéssel.**

Nyomjelzés, tervezés, építés!

A MARYAR WAGGON- ÉS GÉPGYÁR R.-T., győr keskenyvágányú gyártmányainak eladása és bérbevétele.

Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytárs. Keskenyvágányú Vasútszolgálat

Budapest, V., Váci-körút 62.

„TITÁN”

„Titán” szántógépünk 8 kével, 10" mélyen 1/2" általajlaxítással szánt és boroú. (Folv. gróf Niszký Ferenc osztrákasszonyfal birtokán.)

az első magyar motoros szántó- és egyetemes mezőgazdasági vontatógép.

Komoly érdeklődőkeől kívánatra bemutató-szántást is rendezünk.

Arjegyzőekkel, ismertető leírással szívesen szolgálunk.

MAGYAR MOTOR- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

SZOMBATHELY — BUDAPEST, VI., Váci-körút 61.

Ar új vámtárgyalások határideje.

Az 1914 nyunkat akként állam köz-1-től kezd Tekintette alkalmas a törvény Az Au hogy 1914 automatik szerződés elesik. Ismerj ményt me ki, hogy s illetve semmiféle lapidáris 1908. jan hatályban. amennyibe időpontot politika te kormánya rendezése val, de az

Kedvező kilátások.

Ami az megindítar tekintetében pette, mint egységesen gyalásokka sértetlen fe nak pedig határozott lása megd tekintetben agitációjuk A komo Ausztriában jobb belát az összes fel. Komoly hozatalára. kevésbé ak Elég a állandóan koratio rég Epp a kezleten azon támac azt óhajtott képes a m Az állat ág, amely mazkodik, melés, mert tenyésztes

GANZ ÉS TÁRSA – DANUBIUS

gép-, waggon- és hajógyár részvénytársaság gép- és waggonyára

(Göz- és motoros ekék osztálya.)

X., KÖBÁNYAI-UT 31. SZ. **BUDAPEST** X., KÖBÁNYAI-UT 31. SZ.

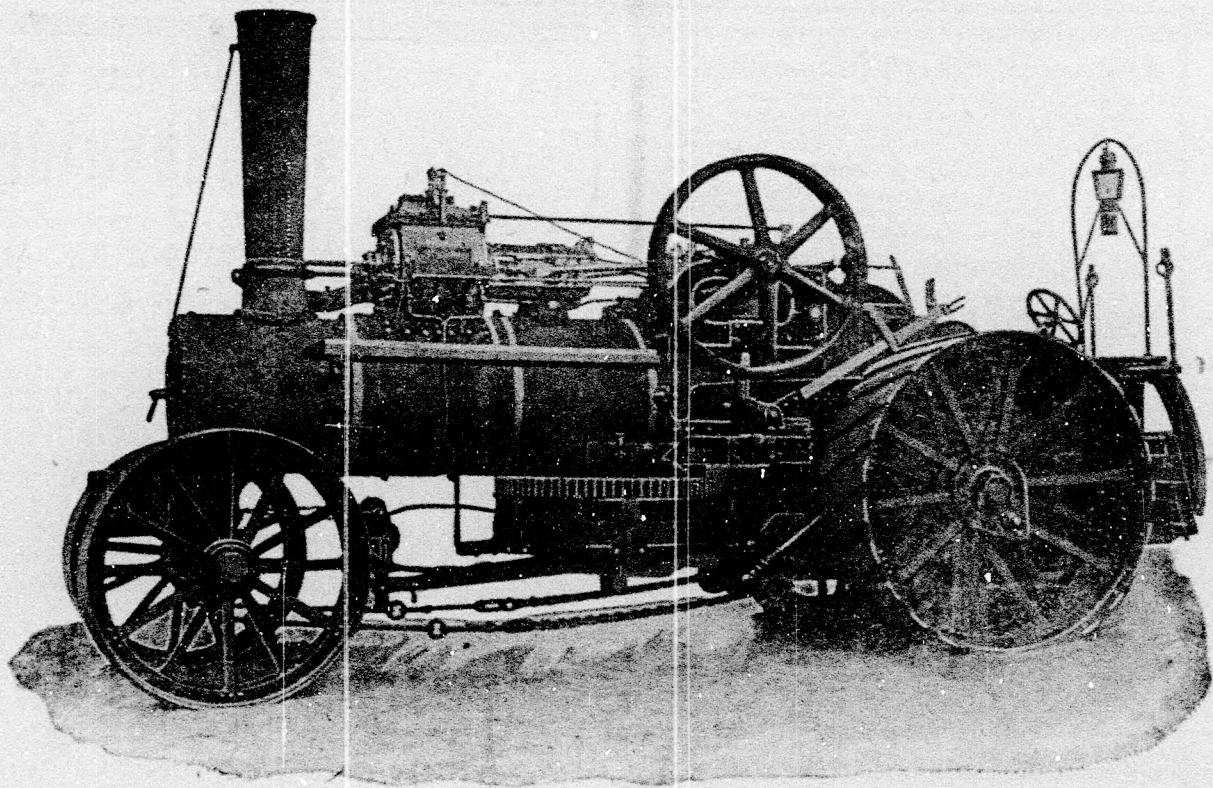
Távíratí cím: „GANZCOM“ BUDAPEST

TELEFONSZAM: JÓZSEF 504.

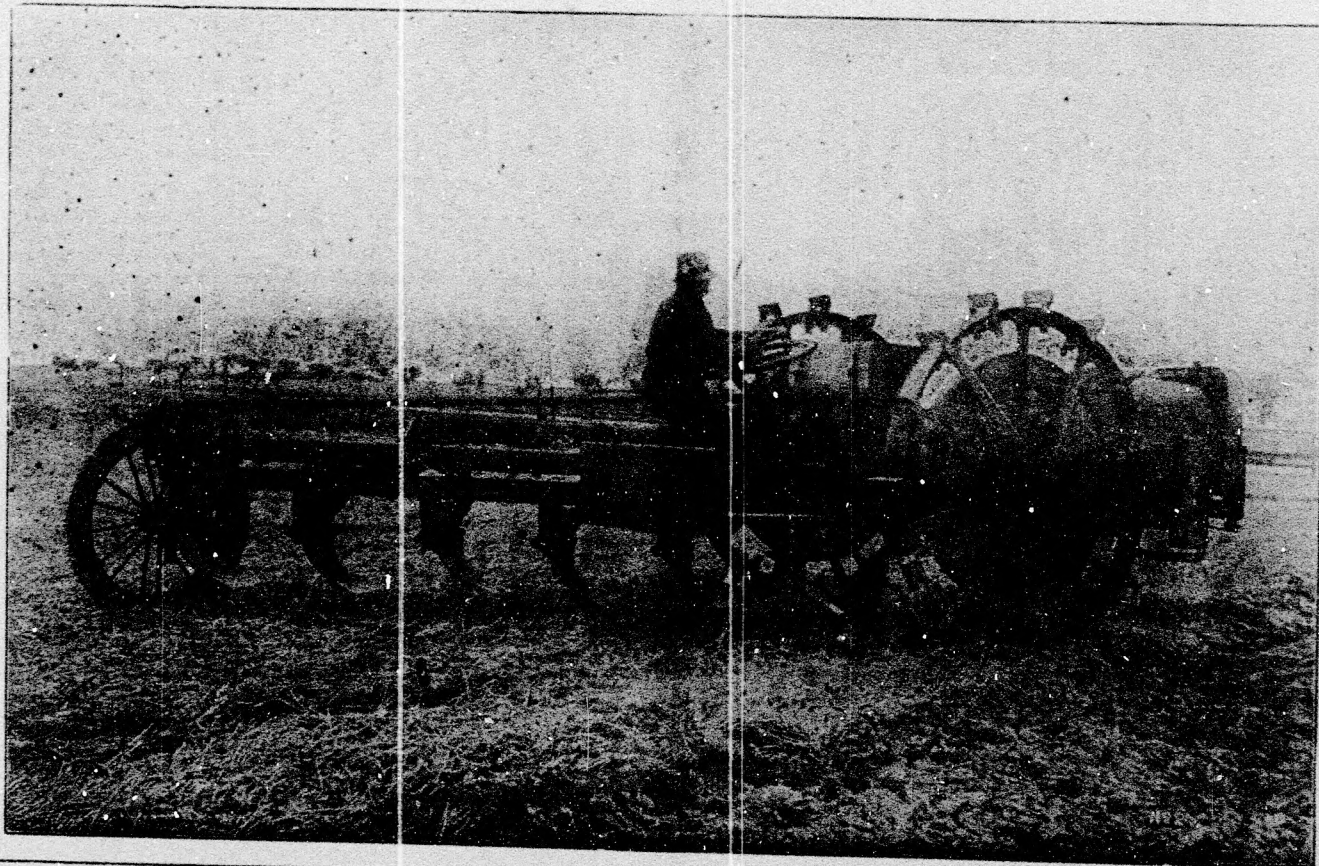
Felhívjuk az érdekelt gazdaközönség b. figyelmét legujabb szerkezetű, **kétegéprenszerű**

GÖZEKÉINKRE,

melyek ugy szerkezet, anyag, munkateljesítmény, mint tüzelőanyagfogyasztás tekintetében minden külföldi gyártmányu gőzekét felülmulnak.

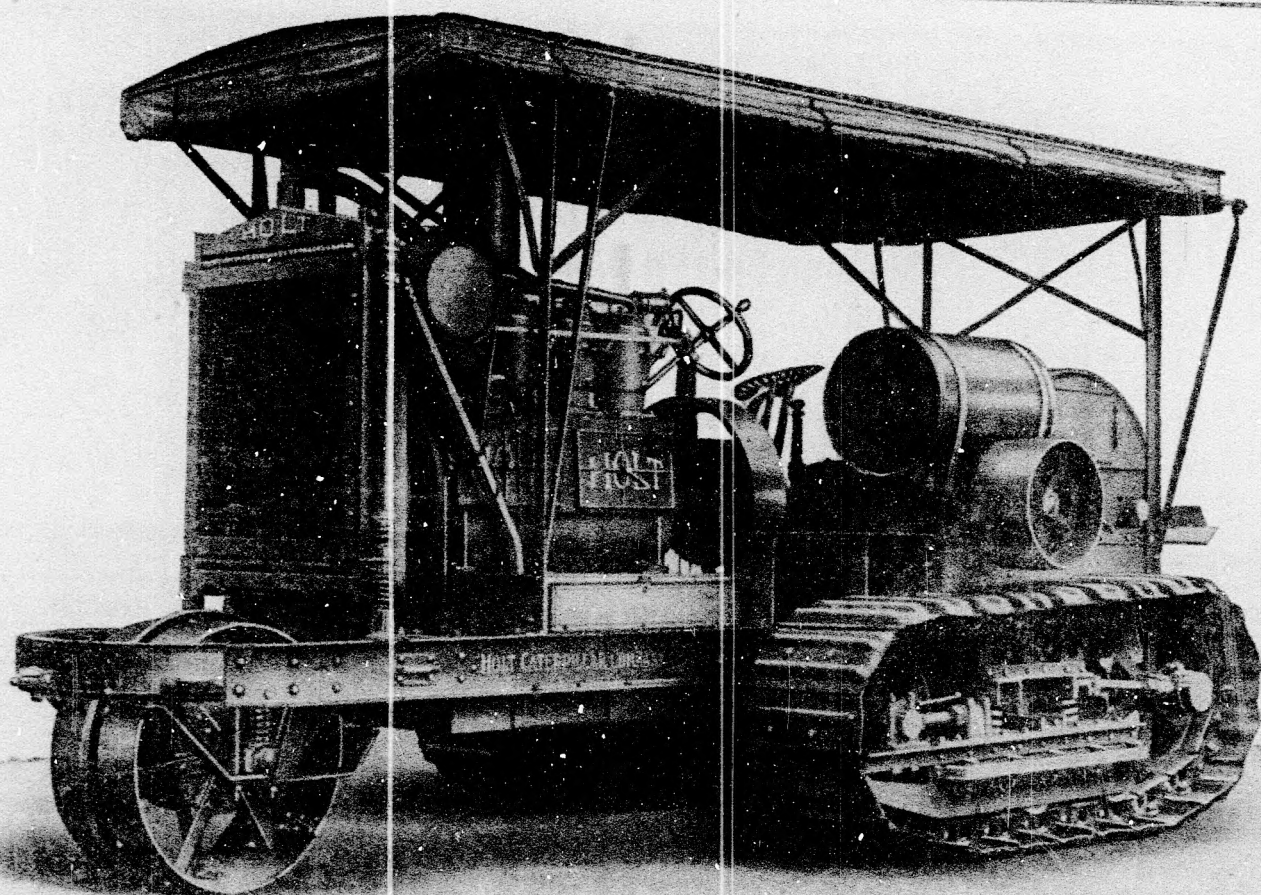

W. D. motoros eke tökéletesen bevált.

Részletes árajánlattal szívesen szolgálunk.

TELEFONSZAM: JÓZSEF 504. TÁVÍRATÍ CÍM: „GANZCOM“ BUDAPEST.

BEIGAZOLANDÓ,

hogy mily feltétlen bizalommal vagyunk a **hazai viszonyoknak** megfelelően **tökéletesített 1914-es modellü**

CATERPILLAR szántógépünk

abszolút üzembiztossága és minden talajra alkalmas volta iránt, *hajlandók vagyunk komoly vételszándéku gazdaságoknak Caterpillar motoros szántókészletünket*

hosszabb időtartamu próbaszántásra szállítani.

☛ A Galántai nemzetközi versenyen a **CATERPILLAR** érte el a **legkedvezőbb szántási eredményt**: a legrövidebb idő és a **legcsekélyebb benzinfogyasztás** mellett. ☛

HOLT CATERPILLAR COMPANY VEZÉRKÉPVISELETE
BUDAPEST, V., HOLD-UTCA 15.

Fővárosi kereskedelmi iskolai tanár

a jövő iskolai évre 1-2 uri házból való fiut **teljes ellátásra** magához vesz. Szives megkeresésre szivesen válaszol **B. M., Budapest, VI., Andrásy-ut 86., III. 17.**

Hizott sertéseket, SCHLEIFFELDER ÉS TÁRSAI
 levágásra való hussertéseket a bécsi vásáron legelőnyösebben értékesít
:: Wien, St.-Marx. ::

A szállítás és eladás módjaitól felől díjmentesen megbízható és gyors felvilágosítással szolgál. Magyar levelezés.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A nagyváradai lat. szert. püspökség közhírré teszi, hogy a püspökségi javadalomhoz tartozó, alább felsorolt birtokokat, az azokon levő gazdasági épületekkel együtt 1916. október 1-től kezdődő tizenkét (12) évre haszonbérbe adja.

1. Nagyszalonta község határához tartozó „**Barmód**“ és „**Szil**“ nevű pusztákat, a Biharillye községben levő bérlelakkal és beltelekkel együtt:

Terület mivvelési ágak szerint:

szántó	3484-467	k. h.
kert	4-1591	"
rét	705-961	"
szőlő	1-900	"
legelő	1510-610	"
adómentes	128-582	"
Összesen:	5835-311	k. h.

2. Nagyszalonta község határához tartozó „**Kölcser**“ és „**Péterháza**“ nevű pusztákat.

Terület mivvelési ágak szerint:

szántó	1-54-502	k. h.
kert	—-589	"
rét	49-471	"
legelő	303-1038	"
erdő	—-800	"
adómentes	33-1016	"
Összesen:	1541-1216	k. h.

3. Bihar községhez tartozó „**Régény**“ pusztát és Hegyközszentimre község határában fekvő „**Darvas**“ kaszálót.

Terület mivvelési ágak szerint:

szántó	1047-1431	k. h.
kert	1-1123	"
rét (Régény pusztán)	203-1125	"
Darvas kaszáló	127-1400	"
legelő	51-284	"
adómentes	16-45	"
Összesen:	1448-608	"

4. Nagyrábé község határához tartozó „**Kisrábé**“ és „**Pernyés**“ nevű pusztákat.

Terület mivvelési ágak szerint:

„Kisrábé“ pusztája:	szántó	1245-1075	k. h.
	kert	—-382	"
	rét	133-482	"
	legelő	1768-1425	"
	adómentes	42-249	"
Összesen:		3190-413	"
„Pernyés“ pusztája:	szántó	2836-196	k. h.
	kert	8-1434	"
	szőlő	1-417	"
	legelő	69-53	"
	erdő	2-762	"
	adómentes	80-1257	"
Összesen:		2998-919	k. h.

Ajánlatok **1914. szeptember 7. napjáig** a nagyváradai lat. szert. püspökség jószágkormányzóságához (Nagyvárad, Rákóczi-út 33/18. sz.) nyújtandók be, ahol a részletes feltételek megtudhatók s a feltételeket kívánatra megküldöm az érdeklődőknek.

Pályázók tartoznak ajánlatukban kinyilatkoztatni, hogy a bérbeadási feltételeket ismerik s azokat a kötetendő haszonbéri szerződés alapjául elfogadják; továbbá kötelesek ajánlatukhoz a bérösszeg 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bántpénzüll csatolni.

A püspökség fenntartja azt a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson s a meg nem felelő ajánlatokat visszautasítsa.

Az ajánlatok elintézéséről írásbelileg értesitem az ajánlattevőket.

Nagyvárad, 1914. május 15.

Gellért László s. k.,
 kir. tanácsos, jószágkormányzó.

TE

Ha na

akkor

G

Bá
 villany
 az ált
 leggyo

Kezelé
 ket ne

bármel
 számos

Helyszüksé
 mint egy

Üzemkölls
 kb. egy het

JE

husnem

Teljes jé

Leobersdor

VEC

Telef

TEJHÜTÉS—JÉG NÉLKÜL—1—2° C.-ra

Ha nagy távolságra szállít tejet és

Ha állandó jó árat akar a tejért kapni,

Ha meg akar szabadulni a jégbeszerzés, jégtartás kalamitásától,

Ha egyszerű és tiszta tejkezelést kíván; szóval:

Ha tejjgazdaságának jövedelmezőségét fokozni és állandósítani akarja, akkor tegye félre a JÉGGEL VALÓ HÜTÉS PRIMITIV ESZKÖZEIT és állítson be üzemébe

GÉPI HÜTÉST.

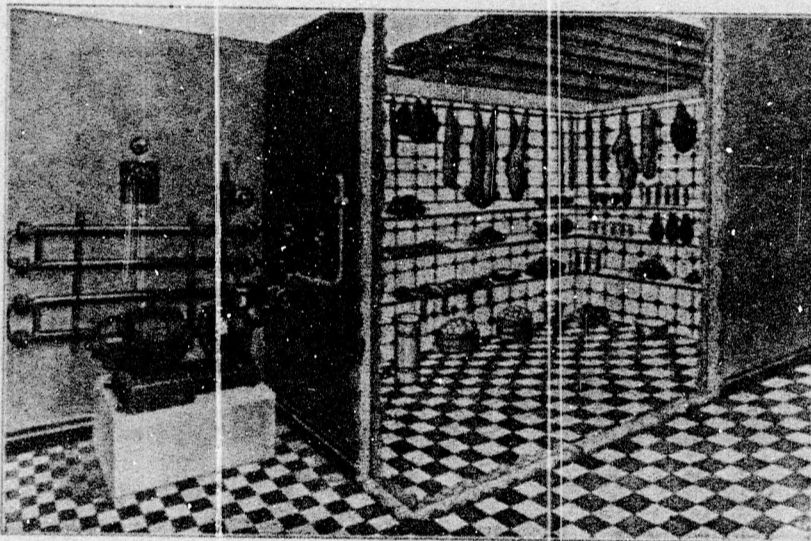
Bármilyen erőforrása van (benzin, nyersolaj, gőzlokomobil, villany stb.) **és ha még oly kicsiny teljesítésű is** (1—2 lóerő), az általunk szállított **szénsavas hűtőgépekkel** a legegyszerűbben, leggyorsabban, szinte ideális biztonsággal lehűtheti tejprodukciónját egészen 1—2° C.-ig.

Kezelési ismerete-
ket nem igényel;

bármely ügyes nap-
számosra rábizható.

Helyszükséglete alig nagyobb,
mint egy csöves hűtőé.

Üzemköltségek literenként
kb. egy heted-nyolcad fillér.

A világhírű dán és svéd tejjgazdaságok hűtőberendezéseit tulnyomó részben az általunk képviselt gyár rendezte be. Érdeklődőket véte-
tel és kötelezettség nélkül felkeresi szakmérnökünk, aki az üzem, a felállítás mikéntje és költségeire nézve a helyi viszonyoknak megfelelő részletes felvilágosítást ad.

Előnyös fizetési módok.

JÉGNÉLKÜLI HÜTŐKAMRÁK

husneműek, vad, tojás, gyümölcs, zöldség, virágmagvak stb. konzerválására.

Teljes jéggyári berendezések. Egyszerű és olcsó házi vízvezetékek. Villamos világítási telepek.

Leobersdorfi és Ganz-gyártmányú Dieselmotorok. Ganz-Danubius-tétele olcsó benzinmotorok és lokomobilok.

VECSEY JENŐ okl. gépészmérnök műszaki irodája,
Budapest, V., Lipót-körut 21. szám.

Telefon 103-84.

Sürgönyeim: Vecseyék.

42 év óta kartellen kívül! Uj és egyszer használt

hazai zsák-és ponyva-

gyár és kölcsönintézet

Eredeti importált amerikai manillazsineg, kézi kévekötel.

Nagel Adolf

zsák- és ponyvagyár,
kölcsönintézet

Sürgöncim:
Nagela Budapest

Budapest, Arany-János-utca 10. sz.

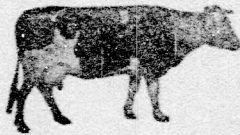
Videki telefon 104-10. és 35-92.

XXII. évi gyapjuvásárt

Áru- és terményraktárainkban az ezidei
június 17-én tartjuk meg. Részletes fel-
világosítással szívesen szolgálunk.

5700

Miskolci hitelintézet.

Negyszeresen
kítüntetve!
Brüsseli
szarvasmarhaki-
állításon első
díj: 500 frank.
Első díszermek stb.

Eredeti Hollandi tuberkulinmentes

tenyész- és tejteheneket, üszö-
ket, borjukat és tenyészvikákat

csakis elsőrendű árut, fuvar- és hibától mentesen Ausztria-Magyarország
minden állomására szállítanak gazdáknak és szarvasmarhaszállítóknak

D. Stoppelman und H. van Zand
Winschoten-ben (Hollandia).

Frigyes főherceg uradalma, Teschen. A cs. és kir. gazdaság,
Smiritz és Jenč, a m. kir. gazdasági akadémia gazdasága
M.-úvár, a krakkói cs. és kir. gazdasági egyesület szállítója.
Döry Hugó, Tüskevár.

Az utolsó 6 esztendőben mintegy 6000 darabot szállítottunk Ausztria-Magyarország leg
első uradalmainak és nagybirtokosainak **Prima referenciák rendelkezésre.**
állanak. Valamennyi fajta 100 kiló élősúlyban, a vagonból kimérve szállítatik

BÉRBEADÓ
Somogy megyében 1650 holdas, belterjesen kezelt

birtok.

3 köves országút szeli át. **Gőzmalom.** Mesterségesen
vasúti állomása helyben. öntözött rétek.
Ajánlatok küldendők: Gróf Andrássy Sándor ur 6 excellenciájának,
Budapest, Városligeti fasor 28/a. 5722. Közvetítők nem díjaztatnak.

Jégnélküli hűtés tejgazdaságok számára

elektromossággal, vagy bármely rendelkezésre álló
hajtóerővel (mint pl. motor, lokomobil). **Hygienikus,**
olcsó és megbízható. A hűtőgépeinkkel lehűtött tej
romlás nélkül állja ki a messzire való szállítást is.
A leghíresebb dán és svéd tejgazdaságok hűtőberen-
dezéseit az általunk képviselt gyár rendezte be.

Jégnélküli hűtőkamrák
húsneműek, zöldség, gyümölcs stb. stb. számára.

Teljes jéggyári berendezések. Házi vízveze-
tékek és villamos telepek berendezése.

Kemely érdeklődéshöz díjtalanul küldjük szakmérnökünket.

VECSEY JENŐ okl. gépészmérnök
műszaki irodája
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 21. SZ.
TELEFON 105-84 SÜRGÖNYCIM: VECSEYÉK
5303

KENESE FERENC jószábigazgató szerkesztésében megjelent

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOK

beszerezhetők a „PÁTRIA“ Irodalmi Vállalat és
Nyomdai R.-T.-nál, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

A jelenkor legtokéletesebb nyomtatványrendszere.

Kizárólag hazai gyártmányu papíron nyomva.
Mintákat árjegyzékkel, megkeresésre díjmentesen küldünk.

Köz

PATE

Kivon
18-ik

gy
sá
he
cu
a
Jol
ré
Kü
leg
sz
ho

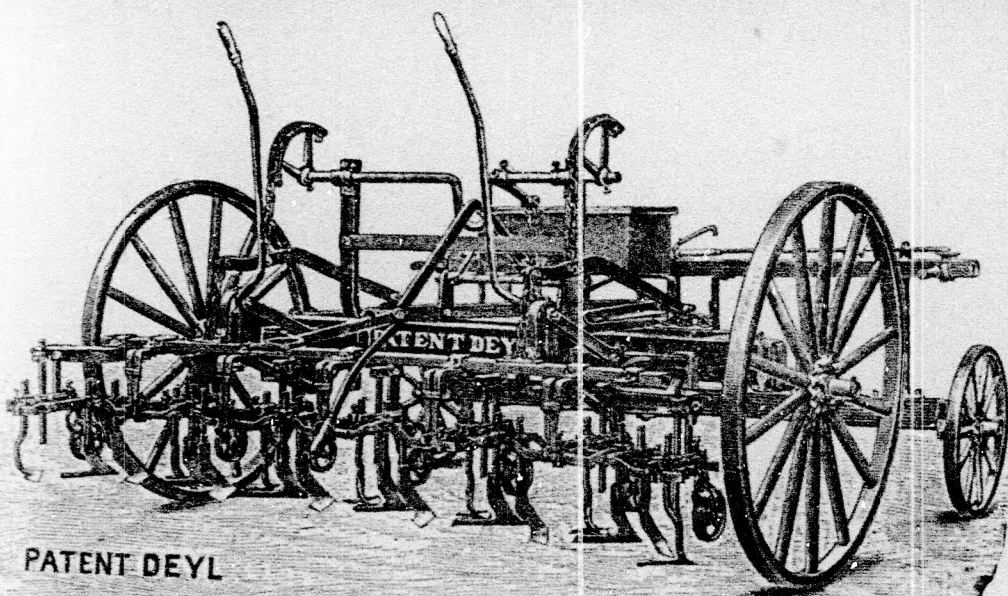
Cs

szab
csilis

Kéts

Közgazdasági és Parcellázó Bank R.-T. Áruosztálya, Pozsony.

PATENT DEYL

Kétfogatu kapálógépek 5-8 sorig.

Szabadalmazott automatikus

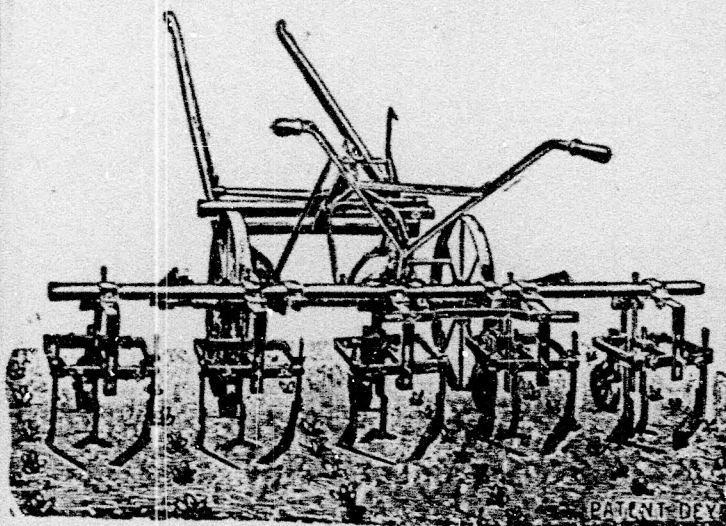
DEUL-féle kapálógépek

Minden kulturnövény kapálására használhatók!

Kivonat a „KÖZTELEK” 1913. június 18-iki 23. évfolyam 46. számából.

„Deul-répakapa bemutatása Torda megyében. LAZÁR SIMON ur nagybirtokos keresztesi gazdaságában (Tordaaranyos megye) f. hó 9-én a marosvásárhelyi cukorgyár Erdély minden részéből összegyűlt nagyszámú cukorrépat termeszto gazdaközönsége előtt sikerrel mutatta be a Deul-féle répakapa 3 soros típusát. Sorra került ugyan Johann Cervinka-(Prag)-féle Delta* (rugós) s a „Laas“-féle répakapa bemutatása is, de mindezek között a pozsonyi Közgazdasági és Parcellázóbank Deul-kapája nyerte el a legnagyobb elismerést, amit az is bizonyít, hogy ott a helyszínen több megrendelés történt.”

*) Azonos a mostanában „D” kapa elnevezés alatt forgalomba hozott kapával. PARCELLÁZÓBANK.

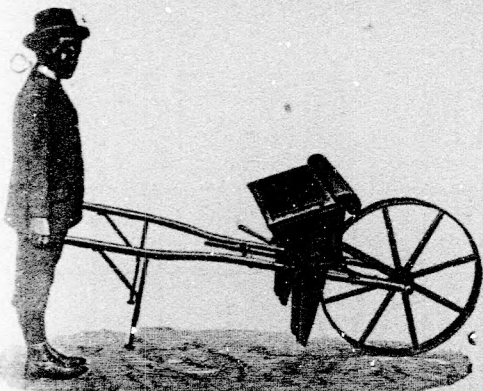

Egyfogatu kapálógépek 2-5 sorig.

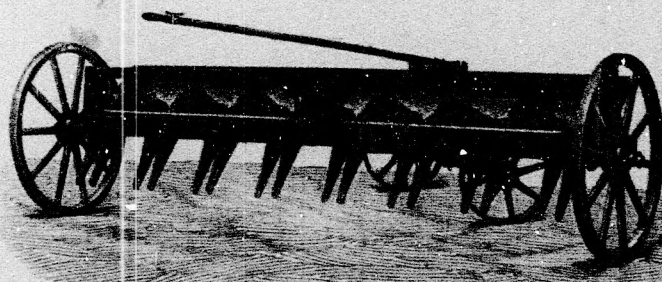
Csilisalétromvetőgépek

szabad. vetőszerkezettel, mely a zsákból darabosan kikerülő csilisalétromot vetés közben porfinomságúra megőrli.

Szóróvetésre is használható.

Kétsoros salétromvető kézitáliga.

Egyfogatu 4-10 soros salétromszóró- és vetőgép.

Magyar királyi államvasutak.

Ervényes 1914. május hó 1-től.

Budapest nyugoti p. u.—Párkány-Nána, Budapest keleti p. u.—Szolnok, Budapest nyugoti p. u.—Cegléd, Budapest keleti p. u.—Gödöllő—Hatvan, Rákospalota-Ujpest—Veresegyház—Vác, Budapest keleti p. u.—Rieske és Veresegyház—Gödöllő között közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Budapest ny. p. u.—Párkány-Nána.

Table with columns for stations (Állomások) and train types (Szv., Gyv.). Rows include Budapest ny. p. u. ind., Rákospalota-Ujpest, Dunakeszi-Alag, Göd, Vác, Nagym.-Visegrád, Nagymaros, Esztergomi-csav.-g.S., and Párkány-Nána érk.

Budapest ny. p. u.—Párkány-Nána.

Table with columns for stations (Állomások) and train types (Szv., Gyv.). Rows include Budapest ny. p. u. ind., Rákospalota-Ujpest, Dunakeszi-Alag, Göd, Vác, Nagym.-Visegrád, Nagymaros, Esztergomi-csav.-g.S., and Párkány-Nána érk.

Párkány-Nána—Budapest ny. p. u.

Table with columns for stations (Állomások) and train types (Szv., Gyv.). Rows include Párkány-Nána ind., Esztergomi-csavarg., Nagymaros, Nagymaros-Visegrád, Vác, Göd, Dunakeszi-Alag, Rákospalota-Ujpest, and Budapest ny. p. u. érk.

Párkány-Nána—Budapest ny. p. u.

Table with columns for stations (Állomások) and train types (Szv., Gyv.). Rows include Párkány-Nána ind., Esztergomi-csavargóközös, Nagymaros, Nagymaros-Visegrád, Vác, Göd, Dunakeszi-Alag, Rákospalota-Ujpest, and Budapest ny. p. u. érk.

Megjegyzések: § (Közlekedés), * (Ezen személyvonatoknál az 1-20 km. távolságokra egy utra kiadott menetjegyek, valamint a heti munkásbérletjegyek érvénytelenek), ■ (Közvetlen vonat Szolnokra), ● (Közvetlen vonat Aradon), + (Csak vasár- és ünnepnap május 15-től közlekedik), □ (Csak vasár- és ünnepnapokon május 15-től szeptember 15-ig közlekedik).

Budapest k. p. u.—Szolnok.

Table with columns for stations (Állomások) and train types (Gyv., Svz.). Rows include Budapest k. p. u. indul, Nagykáta, Ujszász, Ujszász, Nagykáta, and Szolnok.

Szolnok—Budapest k. p. u.

Table with columns for stations (Állomások) and train types (Szv., Gyv.). Rows include Szolnok ind., Ujszász érk., Ujszász ind., Nagykáta ind., and Bpest k. p. u. érk.

Megjegyzések: ○ (Közvetlen vonat Aradon és Brassóba), * (Ezen személyvonatoknál 1-30 állomástávolságokra egy utra kiadott menetjegyek, valamint a heti munkásbérletjegyek érvénytelenek), ■ (Közvetlen vonat Aradon és Predealra), × (Vasár- és ünnepnapokon közlekedik), ● (Nagykátán és Szolnok között csak minden szombaton és ünnep előtti kőnapon közlekedik), + (Kőbánya felől p. u.-ról csak minden szombaton közlekedik), □ (Közlekedik minden hétfőn és ünnep utáni kőnapon), * (Érkezik Budapest-Józsefvárosra), □ (Csak minden vasárnapról hétfőre hajó gőzmozgós közlekedik), □ (Közvetlen vonat Predealról Aradon át), ▲ (Közvetlen vonat Brassóba Aradon át).

Budapest nyugoti p. u.—Cegléd.

Table with columns for stations (Állomások) and train types (Szv., Gyv.). Rows include B. és Ny. p. u. ind., Kőbányaalsóp. u., Monor, Pilis, Alberti-Irsa, and Cegléd érk.

Cegléd—Budapest ny. p. u.

Table with columns for stations (Állomások) and train types (Szv., Gyv.). Rows include Cegléd ind., Alberti-Irsa, Pilis, Monor, Kőbányaalsóp. u., and Budapest ny. p. u. érk.

Megjegyzések: ■ (Közvetlen vonat Kolozsvárra), ● (Közvetlen összeköttetés Bázsiára), ■ (Közvetlen vonat Szolnokra), * (Ülésre érkezik), + (Vasár- és ünnepnap előtti hőkőnapokon közlekedik), § (Ezen személyvonatoknál Budapest nyugoti p. u. és Cegléd között az 1-20 km. távolságokra egy utra kiadott menetjegyek érvénytelenek), □ (Közvetlen vonat Predealra), □ (Közvetlen vonat Marosvásárhelyre), □ (Indul Budapest ny. p. u.-ból minden hétfőn, szerdán és szombaton), □ (Közvetlen vonat Szolnokra), □ (Ülésre indul), × (Érkezik Budapest ny. p. u.-ba minden hétfőn, csütörtökön és szombaton), □ (Közvetlen vonat Marosvásárhelyre), □ (Közvetlen vonat Predealról), + (Közvetlen vonat Kolozsvárra), * (Közvetlen összeköttetés Bázsiára), * (Vasár- és ünnepnapokon közlekedik).

Budapest k. p. u.—Hatvan.

Table with 22 columns (Állomások, Szv. 310, Gyv. 302, Gyv. 1502, Szv. 1512, Gyv. 402, Szv. 312, Szv. 406, Szv. 306, Gyv. 1508, Szv. 314/a, Szv. 314, Gyv. 1504, Szv. 316, Gyv. 404, Gyv. 304, Szv. 318, Szv. 320, Szv. 322, Szv. 410/a, Szv. 410, Szv. 324, Szv. 308, Szv. 326) and 5 rows of data.

Budapest k. p. u.—Hatvan.

Table with 10 columns (Állomások, Szv. 323, Szv. 330, Szv. 332, Szv. 1514, Szv. 334, Gyv. 1506, Szv. 408, Vv. 338, Vv. 422) and 5 rows of data.

Hatvan—Budapest k. p. u.

Table with 10 columns (Állomások, Vv. 339, Szv. 309, Szv. 311, Szv. 313, Gyv. 1505, Szv. 407, Szv. 315, Szv. 317, Szv. 319, Szv. 1513) and 5 rows of data.

Hatvan—Budapest k. p. u.

Table with 22 columns (Állomások, Szv. 321, Szv. 307, Szv. 409, Szv. 323, Gyv. 301, Gyv. 401, Szv. 325, Gyv. 1501, Szv. 327, Szv. 329, Gyv. 1507, Vv. 421, Szv. 305, Szv. 405, Szv. 329/a, Szv. 1511, Szv. 331, Gyv. 303, Gyv. 403, Szv. 333, Gyv. 1503, Szv. 335) and 5 rows of data.

Megjegyzések: ● = Június 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik. ■ = Vasár- és ünnepnapokon közlekedik. * = Vasár- és ünnepnapokon közlekedik. † = Indulás Budapest-Józsefvárosi pályaudvarból. ‡ = Erkezés Budapest-Józsefvárosi pályaudvarba. × = Május 15-től szeptember 15-ig vasár- és ünnepnap közlekedik.

Rákospalota-Ujpest—Veresegyház—Vác.

Table with 13 columns (Állomások, Mv. 8022, Mv. 8002, Mv. 8004, Vv. 8032, Mv. 8008, Mv. 8008, Mv. 8010, Mv. 8012, Mv. 8014, Mv. 8016, Mv. 8018, Mv. 8020) and 5 rows of data.

Vác—Veresegyház—Rákospalota-Ujpest.

Table with 13 columns (Állomások, Mv. 8001, Mv. 8003, Vv. 8031, Mv. 8005, Mv. 8007, Mv. 8009, Mv. 8011, Mv. 8013, Mv. 8015, Mv. 8017, Mv. 8019) and 5 rows of data.

Budapest keleti p. u.—Bicske.

Table with 17 columns (Állomások, Szv. 8, Gyv. 2, Gyv. 1302, Gyv. 2/a, Szv. 22/a, Szv. 24, Szv. 10, Szv. 24/a, Szv. 1304, Szv. 26, Szv. 18, Gyv. 6, Szv. 28/a, Szv. 28, Szv. 16, Szv. 1308, Szv. 12, Szv. 14/a) and 5 rows of data.

Bicske—Budapest keleti p. u.

Table with 17 columns (Állomások, Szv. 19, Szv. 17, Szv. 11, Szv. 21, Szv. 1309, Szv. 13, Gyv. 5, Szv. 23, Szv. 7, Gyv. 1301, Szv. 23/a, Szv. 15, Gyv. 3a, Szv. 25, Szv. 9, Szv. 27, Gyv. 1303, Szv. 25/a) and 5 rows of data.

Megjegyzések: ● = Május 15-től bez. szeptember 15-ig vasár- és ünnepnapokon közlekedik. * = Közlekedik vasár- és ünnepnap-15-ig köznapokon Budapest-Pereszécsény-Torhágy. × = Ezen személyvonatoknál az 1-20 km. távolságokra egy nappal kiadott menetjegyek, valamint a heti munkásbérletjegyek érvénytelenek. † = Torhágyra érkezik. ‡ = Torhágyról indul.

Veresegyház—Gödöllő.

Table with 13 columns (Állomások, Mv. 8102, Mv. 8104, Mv. 8106, Mv. 8108, Mv. 8110, Mv. 8112, Mv. 8114, Mv. 8116, Mv. 8118, Mv. 8120, Mv. 8122, Mv. 8124) and 5 rows of data.

Gödöllő—Veresegyház.

Table with 13 columns (Állomások, Mv. 8101, Mv. 8103, Mv. 8105, Mv. 8107, Mv. 8109, Mv. 8111, Mv. 8113, Mv. 8115, Mv. 8117, Mv. 8119, Mv. 8121, Mv. 8123) and 5 rows of data.

Vonatok indulása Budapestről.

Érvényes 1914. május hó 1-től.

Vonatok érkezése Budapestre.

Table with columns for departure direction (A keleti pályaudvarról, A nyugati pályaudvarról), destination (Déléltől), and train details (vonat-szám, óra, peró, vonal neve).

Table with columns for arrival direction (A keleti pályaudvarra, A nyugati pályaudvarra), origin (Déléltől), and train details (vonat-szám, óra, peró, vonal neve).

- 1) Június 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
2) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
3) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

- 1) Vasár- és ünnepnapokon május 15-től közlekedik.
2) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
3) Vasár- és ünnepnapok előtti hétköznapokon közlekedik.

A vonatok indulása és érkezése Budapest-Jézsefvárosra.

Table showing train schedules for Budapest-Jézsefváros route, including departure and arrival times and directions.

Table with columns for departure direction (A keleti pályaudvarra, A nyugati pályaudvarra), destination (Déléltől), and train details (vonat-szám, óra, peró, vonal neve).

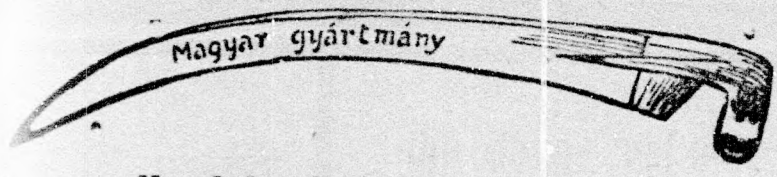
Table with columns for arrival direction (A keleti pályaudvarra, A nyugati pályaudvarra), origin (Déléltől), and train details (vonat-szám, óra, peró, vonal neve).

- 1) Csak vasárnapról hétfőre hajló éjjelen közlekedik.
2) Június 15-től bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.
3) Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

- 1) Erkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon.
2) Erkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.
3) Vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

A vonatok indulása és érkezése Buda-Császárfürdő kitérő.

Table showing train schedules for Buda-Császárfürdő kitérő route, including departure and arrival times and directions.

Uradalmaknak jótállás mellett bérmentve szállítom

világhírű kaszámat

minden nagyságban, törhetetlen amerigani kővel együtt 2 koronáért bármely posta, vagy vasutállomásra.

Mintákkal Késztséggel szolgál

SOHR PÁL acélárucég, SOMOGYSZILL

Tessék próbarendelést tenni!

BARANYI MÓR

sertésbizományos

Budapest, VIII., József-körút 16. Telefon: József 20-62.

a legjutányosabban értékesít és beszerez hizott és sovány sertéseket.

Minden felvilágosítás díjtalan. Szalonnát napi árbanszállítok.

Ritka kedvező alkalom motorvételre!

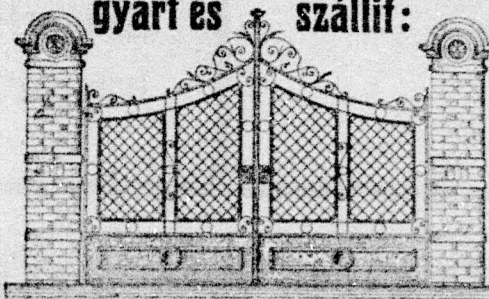
Takarmánykamrákhoz s egyéb más mezőgazdasági munkákra, legelőnyösebb fizetési feltételek mellett. Jóval gyári áron alul.

- 17 HP. német benzinlokomobil
- 15 HP. amerikai benzinlokomobil
- 10 HP. német fekvő benzinmotor
- 9 HP. amerikai benzinlokomobil
- 8 HP. angol fekvő nyersolajmotor
- 8 HP. német fekvő benzinmotor
- 6 HP. angol fekvő nyersolajmotor dinamóval
- 6 HP. amerikai fekvő benzinmotor
- 6 HP. német fekvő benzinmotor
- 5/7 HP. angol fekvő nyersolajmotor
- 3 1/2 HP. angol fekvő nyersolajmotor
- 2 1/2 HP. amerikai fekvő és kocsióra szerelt benzinmotorok
- 2 1/2 HP. angol fekvő nyersolajmotor
- 1 HP. amerikai fekvő benzinmotor

Ezen ajánlott motorok teljesen újak, üzemben még nem állottak és a motorpiac legszolidabb típusait képviselik. Az összes gépek raktárunkban megtekinthetők. Áránjallattal szívesen szolgálunk. Mérnökünket kívánságra díjtalanul kiküldjük.

Központi Kereskedelmi és Iparbank R.-T. Budapest, V., Váci-körút 26. sz.

Sodronyfonatos kerítések

keretek, szőlők, gyümölcsösök, baromfiudvarok, vadaskeretek, facéncok, nyaralók.

parkok, tennispályák, lakóházak, gyártelepek, emlékművek, sírhelyek stb.-hez

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára
Budapest, VIII. ker., Üllői-ut 48 ft. sz.

Legújabb II. számú nagy képes árjegyzék, mely számtalan esimes mintarajzot tartalmaz, kiváló minőségű és erős, tartós sodronyfonattal ellátott kerítésről, ajtókról és kapuokról, kívánatra díjmentesen megküldetik. Részletes költségvetés szintén díjmentes, melynek készítéséhez a kerítés mérete, az árjegyzéki mintarajz száma, esetleg más megfelelő rajz és lehetőleg egyszerű alaprajz szükséges.

"HUNGÁRIA,, sodronyfonatát!

mely a legelőszelűbb és legelősebb kerítési anyagot képezi és előnyével fogva felülmúl minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos és világszabadalmi védelemmel bíró találmány előnye: olcsóság, celszerűség és könnyű kezelés.

Horganyozott vassodrányból készüli!

Körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Készletben: 1, 1.25, 1.50 és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben és 2 méter szélességben, 1, 1.2, 1.4 mm. dróterősségben.

Sodronyterősség:	1	1.2	1.4	1.6	1.8	2	2.2	2.5	2.8 mm.
Ár □-méterenként:	32	42	54	64	74	86	100	120	140 fill.

Körülbelül 3 1/2 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben, 1.50 méter magasságban pedig az 1 mm.-estől a 2 mm.-es dróterősségig.

Sodronyterősség:	1	1.2	1.4	1.6	1.8	2	2.2	2.5	2.8 mm.
Ár □-méterenként:	32	42	54	64	74	86	100	120	140 fill.

Körülbelül 1 1/2 x 5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: 1 és 1.50 m. magasságban, 1 mm. dróterősségben, Ára négyzetméterenként: 90 fillér, 1.4 mm. dróterősségben, Ára négyzetméterenként: 122 fill.

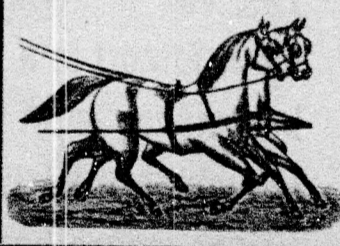
Körülbelül 2-10 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: 1 és 1.50 méter magasságban:

Sodronyterősség:	2	2.3	2.5	2.8 mm.
Ár □-méterenként:	66	80	96	112 fill.

Csomagolásért, szállításért és kezelési költségért négyzetméterenként 1 fillér, de egy küldeménynél legalább 10 fillért számítok. A horganyzott tuskosodrony ára (6 cm. tuskatávval) méterenként 6 fillér, melynek alkalmazásával a kerítés tetszés szerint megmagasítható. Számos elismertől áll rendelkezésre!

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

PAVEK JÓZSEF, GYŐR.

Szj- és nyereggártó.

Az összes lófelszerelésnek nagy raktára.

Szolid kivitel, jutányos árak! Több kiállításon aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve!

Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen!

Willanyvilágítás, vizellátás

uradalmak, kastélyok, stb. számára. Meglevő motor, vagy vizierő is felhasználható. :: :: ::

Elekes és Társa

okl. gépészmérnökök
Budapest, VI., Eötvös-u. 44.

nyugati p. u. mellett. :: Telefon 102-24.

Költségvetés díjtalan!

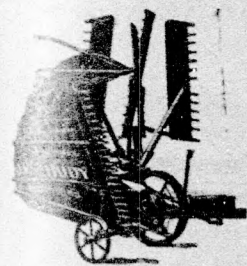
Szuperfoszfátot és minden egyéb műtrágyát a legjobb minőségben ajánl a

Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet

Budapest, V., Fürdő-utca 8.

A szuperfoszfát termésfokozó hatása ma már oly általánosan van elismerve, hogy annak használata alól senki ki nem térhet. Nincs olyan gazdasági befektetés, nincs olyan eljárás, amelynek segélyével rövidesen olyan nagy hasznot lehetne elérni, mint a helyesen alkalmazott műtrágyázással. Alkalmazásával a legkedvezőtlenebb körülmények között is a befektetett tőke 100%-os hasznára lehet számítani s csak kissé kedvezőbb körülmények között ennek a kéiszeresére-háromszorosára :: :: ::

Egész vagon megrendelésénél a vasuti szállítási díjat a szövetkezet megtéríti. A Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet Mezőgazdasági Osztálya megkeresésre szakkönyvet küld, s minden műtrágyázási kérdésben díjtalanul utbaigazítást ad, s közóhajra egyes községek kisközségének kioktatására szakelőadót küld ki szintén díjtalanul.

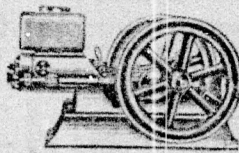

**Elsőrangú, szolid kivitelű
arató- és fűkaszalógépeinket**

ajánljuk a gazdaközönségnek.
**Szolid kivitel! Nagy teljesítőképesség!
Olcsó árak! Jó fizetési feltételek!**

Arjegyzék és ajánlat ingyen és bérmentve.

DÉNES B. BETÉTITÁRSASÁG,
Budapest, V., Lipót-körut 15/a sz.

**A Budapesti Állatvásár-
pénztár Részv.-Társaság**

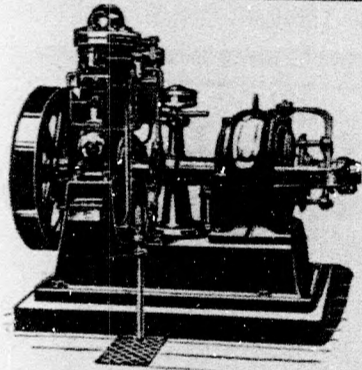
foglalkozik: szarvasmarhák, borjúk, juhok,
báránycok, kecskék, sertések és húsfélék
bizományi eladásával.

Elsőleg nyújt hatóságilag meg-
állapított kamattaláb mellett.

Elsőállat-üldöm-
nyek oltmozdók: Budapest-Ferencváros.

Húsküldemények
oltmozdók: Budapest Központi Vásárcsarnok.

Telefon a marhavásártérre: Jászai 18-21.

**Eredeti Kromhout
nyersolajmotorok**

gazdasági és cséplési célokra legbiztosabb üzemgép.

Nincs gyújtógolyó, nincs vízbefecskén-
dezés, legegyszerűbb szerkezettel.

4-től 260 lóerőig.

lokomobilok cséplési célra 25 lóerőig.

Feltétlen jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Vezérképviselő:

CSONKA MARCZEL

MŰSZAKI IRODA

BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 48. SZÁM.

Költségvetés, mérnöklátogatás díjtalan.

Taró vagy Casein

évi kötésre bármely mennyiségben keresetlik.
Esetleg több évi kötésre is. Tejgazdaságok, illetve
vállalkozók, kik ezen gyártmányt bevezetni óhajt-
ják, felvilágosításokat nyernek 5 év. átvételi
garanciával.

Szíves megkeresések **Zentralverbande der
Mätr. Molkererien in Brünn, Grosser
Platz Kéretnek.** 5756

Vetőmagpácolás

Formaldehyd 40% Union-nal

eredményes, gyors, kényelmes és olcsó.

Formaldehyd 40% Union nem tartalmaz
savat, sem fémeket, tisztá, szintelen, forma-
szagu folyadék.

Használati utasítást, próbát és
árjegyzéket mindenkinék küldünk.

5584/b

**Union Aktiengesellschaft
für chemische Industrie
Wien, VI., Getreidemarkt 7.**

**JAPAN EMAIL
FÉNYFESTÉK**
minden célra.

A legjobbnak elismert régi
gyártmány

Prospektust, mintamázolatot és bár-
mely felvilágosítást ad érdeklődőknek

LUTZ EDE ÉS TÁRSA

FESTÉKGYAR

BUDAPEST, VII., ÖRNAGY-UTCZA 4.

Ujrendszerű törekrosta!

Cinezett sodronyszövet betétekkel!!

Korszakalkotó szabadalom!

Aki szereti a tiszta és gyors munkát,
az tegyen a cséplőgépebe 3-betétű

**Excelsior-
törekrostát**

ELONYÖK:

Képzeltető legnagyobb rostafelület,
tehát nagy munkaképesség.

A szem tisztán, törek nélkül kerül
ki a gépből,

nincs rajta érdes felület, melyen a
törek fennakadhat és ezáltal
torlódhatnak,

a sodronyszövet kis lyukbősége
folytán a törek nem eshetik
át a gabonával,

aszerint, hogy nedves vagy száraz
a törek, több vagy kevesebb
továbbítólec alkalmazható,

a sodronyszövetbetétek a termés-
viszonyoknak és időjárásnak
megfelelőleg kicserélhetők,

olcsóbb bármely másrendszerű
törekrostánál.

Az Excelsior-törekrosták darabonkénti árai:

3 lóerős cséplőgéphez	K 50.-
3 1/2 " "	" 55.-
4 " "	" 60.-
5 " "	" 62.-
6 " "	" 64.-
7 " "	" 67.-
8 " "	" 70.-
10 " "	" 75.-
12 " "	" 80.-

Az árak tisztán, engedmény nélkül, helyt budapesti
gyáram értendők.

Megrendelhető az egyedüli gyártónál:

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyárnál

BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 48. SZÁM

Első és második helyű bekelelés mellett a lehető legelőnyösebb törlesztéses kölcsönöket

kaphatják földbirtokok a valóságos értékeknek megfelelő helyszíni becsülés alapján. Gyors lebonyolítás. Részletes és megbízható felvilágosítással egyszerű kérdésre készséggel és díjmentesen szolgál:

Frankl Adolf banküzlete, Budapest, VI., Eötvös-utca 19. (Saját ház.) Helyközi (interurban) telefon szám: 25-40.

ZWARG JÓZSEF és TÁRSAI
mérleggyára, BUDAPEST, III., Szépvölgy-utca 8.
Ajánlja: „**GRANAT**”
jegű elismert, elsőrangú
gyártmányú: **tizedes-,
százados-, marha- és
székérhídmérlegeit**

Arjegyzék és részletes költségvetés ingyen és bérmentve.

50 drb erős csontozatu, átvészelt, szöke

mangalica tenyészkán

eladó Stein Testvérek csobajai gazdaságában,
posta: Csobaj, Szabolcs m. Vasuti állomás Tarcál.

Eladó vagy bérbe kiadó

az érszakácsi-i határban mintegy **740 magyar hold**, 520 hl-es teljese **új berendezésű szeszgyárral**, felszereléssel, 4 szobából álló urilakással, 100 marhára való istállóval, cselédházzal, gépészlakással, teljesen új épületekkel. Idei vétessel együtt is átvehető.

Megállapodni lehet Nagykárolyban.

Nagykároly és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaságnál.

1448. sz. 3/R. osztály, 1914.

Pályázati hirdetmény.

A hadsereg gazdasági katonai hivatalnokai szervezeti határozat és szolgálati szabályzat értelmében **betöltésre kerül két**

gazdasági segédk állás

a cs. és kir. csikótelepeknél egy évi ideiglenes tatarra és ezen időben mindkét részről negyedévi felmondással.

Évi fizetés: egyezernegyszáznegyven (1440) korona és kétszáznegyven (240) kor. nyereg és lovaglószerszám fenntartási átalány, ezenkívül természetbeni járandóság (szabályszerű lakpénz a XI. rangosztálynak megfelelőleg) egy szolgálati ló és egy istálló, 12 méter hasábfajrandóság.

Feltételek: gazdasági közép- vagy főiskola jó eredménnyel való elvégzése, legalább is két évi gyakorlati bel- vagy külföldi elismert gazdaságból, a német nyelv szóban és írásban való bírása, a magyar nyelv, illetve egy sz. áv nyelv (lengyel) ismerete legalább is annyira, amennyire a szolgálatban megkívánatik és testi alkalmatlanság. Előnyben részesülnek olyan főiskolai hallgatók és pályázók, kik katonai kötelezettségüknek eleget tettek és tartalékos tisztek (tiszjelöltek).

Egy évi eredményes ideiglenes működés után jön a katonai kinevezés és a végleges felvétel a gazdasági katonai hivatalnoki létszámba.

Pályázók sajátkezűleg írt kérvényei bélyegkötelességek és felszerelendők tanulmányi és szolgálati, születési és illetőségi bizonyítványokkal, további rövid életrajzával, a nyelv és egyéb ismeretek feltüntetendők és ha a pályázó tartalékos tiszt (tiszjelölt) szolgálati uton, a cs. és kir. hadügyminisztériumhoz nyújtandók be a pályázatok.

A mellékleteket orvosi bizonyítvánnyal kell ellátni, amelyből kitűnik a szolgálatra való alkalmatlanság.

Kiskorúknak szülői, vagy gyámi beleegyezést is kell csatolni a pályázathoz.

Kérvények legkésőbb 1914. június 1-ig nyújtandók be.

Szolgálatba lépés mielőbb, legkésőbb azonban három hó a vonatkozó értesítés vétele után.

5721

LEVÉLPAPIROK és BORITÉKOK

a legjutányosabb árak mellett kaphatók a „PÁTRIA” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaságnál Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

Bereg vármegyében, Nagymuzsaly községben fekvő kb.

200 m. hold nagyságu birtok október 1-től bérbe kiadó

megfelelő gazdasági épületekkel. A birtok megye székhelyétől fél órányira, vasuti állomás mellett fekszik. Értekezhetni

dr. Hunyady István szolgabíróval, Beregszász.

5435

Göbolyeladási hirdetmény.

Zárt írásbeli ajánlat útján kerül eladásra Belmajori gazdaságunkban

50 db. göbolyökör.

Fenti jószág átvételének határideje június 29. Ajánlatok 2000 K bánatpénzzel együtt folyó évi június 12-én nyújtandók be d. e. 10 óráig a jószágfelügyelőség hivatalos helyiségében. Közelebbi felvilágosításokkal szolgál és rendel előzetes megkeresés mellett kocsit a jószág megtekintése végett az állomásra az **Uradalmi Jószágfelügyelőség, Kiszállítás** (Budapest-Zimonyi vasutállomás).

5718

Juhtenyésztés.

írta: dr. Kozák László, a kezezhelyi gard. ak. tanára.

30 képmelléklettel.

Ára füzve 12 kor., vászonba kötve 14 kor.

Szerző nagy hiányt pótol jelen munkájával, mert egy önálló, kiváló szorgalommal és tudással megírt nagyértékű mű keretében tárgyalja a juhra és annak tenyésztésére vonatkozó összes tudnivalókat. Teszi azt olyan részletességgel, hogy még az is, aki még sohasem foglalkozott a juhtenyésztéssel, a könyv utmutatása mellett megszerezheti a szükséges jártasságot.

Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-l. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó birtok

Vas megyében, körülbelül

700 magyar hold

területtel, a Körmeny-Muraszombati vonalon. A tanyai birtok, mely a vasuti állomástól 12 kilométernyi távolságra, jó országút mellett fekszik, szabadkészből eladó. A birtok tehermentes, teljesen felszerelve és terméssel együtt, esetleg azonnal átvehető. Megállapodás szerint a vételár 60%-a mint teher a birtokon rajt is maradhat. Csak tőkével rendelkező, komoly vevők ajánlatára reflektálók. Közvetítőt díjazok. Közelebbi adatok megtudhatók: **Tárczay István földbirtokosnál, Győr, Ujmajor.**

5696

A Magyar Minimax Részvénytársaság

Budapest, VI., Rózsa-utca 85.

Képviselői osztálya szállít:

gép- teveször- és balataszijákat, elektromotorokat, vízvezetési és csatornázási berendezéseket, transzmissziókat stb. Csiga fogascsavarkerekeket, teljes csigaelőteteket, vasból, fémből, acélból és nyersbőr-
ből, valamint azok marását is elvállalja.

TELEFON

37 — 31.

Takarmánycikkek, mint korpát, konkolyt, takarmány- (8-as) lisztet, repce- és napraforgóolajpogácsát, szárított répaszeletet, folyékony melasse-t, nedves és szárított sörtörkölyt (tehenészetek részére), malátatörkölyt, tengerimoslékot, malátacsirát stb. promptra, vagy évi kötésre garantált elsőrendű minőségekben a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett szállít és

termésre előleget kuláns feltételek mellett folyósít

Földes Győző

bizományi irodája

Budapest, VII., Dohány-utca 12. szám (Tolnai palota),

Gabonaeladások és határidőmegbízások pontosan teljesítetnek. Kivánatra részletes ajánlatok. 5763/a Telefon 141-16.

ELADÓ

5723/a

1200 magyar hold: remek őserdő, sértetlen állapotban, vasutállomáshoz közel :: :: :: Felvilágosítással szolgál

GÓLYA IMRE, ÉRSZOLLÓS

Uj szakkönyv!

Táblázatok

Most jelent meg!

a takarmányadagok kiszámításához

1-30 állatra, egyenként 1-31 napra és napi 0-1-50 kg., liter stb. mennyiségre.

Szerkesztette:

ILOWSKY EDE

gazd. főintéző, Szász-Coburg Gethal Fülöp ő kir. Felsőge gazdasági főszámvivője.

Ára vászonkötésben 5 korona.

Ezen táblázatokat állattartó gazdáink, különösen azonban a nagy- és középbirtokon gazdálkodók, örömmel fogadják, mert tekintve, azonnal megtudjuk, hogy 1-50 drb állatnak, 1-31 napra mennyi takarmányra van szüksége, ha naponként és darabonként 0-5-50 kg., liter, q-nyi adagolásban részeltjük. Viszont könnyen megtudjuk azt is, hogy bizonyos takarmánymennyiséget véve alapul, az hány darab állatnak mennyi időre lesz elegendő. A táblázatok mindkét esetben sok időt és fáradságot takarítanak meg a gazdának, amit eddig tisztán mechanikus számításokra kellett fordítania s így földbirtokosok, gazdasági iskolák, tejszövetkezetek, tehenészetek, sertéshizlálók, szeszgyárak, haltenyésztők, baromfitenyésztők, katonai s egyéb intézetek stb. nagy haszonnal forgathatják.

Megrendelhető a „Patria” r.-t. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Ulloi-ut 25.

Gazdatiszti állást keres

Julius 15., vagy későbbi belépésre 29 éves nőfő, izr. vallású, a gazdaság minden ágában jártas, megfelelően képzett egyén, hat évi modern gazdasági gyakorlattal; jelenleg egy nagyírú cukorgyári gazdaságnál intéző. Beszéli a magyar, német és tót nyelvet. Szíves megkereséseket „Agilis gazda” jellegre kér poste restante **Ekecs**, Komárom megye. 5761

Villanyvilágítási berendezéseket

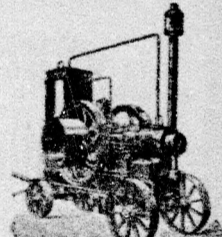
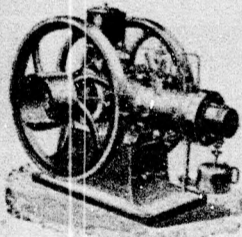
kastélyok és majorok részére.

Gazdaságok teljes felszerelése mindennemű gépekkel

PEHÁRTZ ISTVÁN GÉPÉSZMÉRNÖK, KERESZTÉNY SZÖVETKEZETEK KÖZPONTI MÉRNÖKE

BUDAPEST, PODMANICZKY-UTCA 75., I. 2.

Kitűnő referenciák. Kivánatra odautazom, költségvetés díjmentes.

Budapest, 1914. május havában.

T. C.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a Wohanka és Társa céggel fennállott azon megállapodásom megszűnt, mely szerint nevezett cég volt egyedül jogosult szabadalmazott nyersolajmotoraimat forgalomba hozni.

Ennélfogva köztudomásra adom, hogy ma már azon kellemes helyzetben vagyok, hogy egy a t. motorvásárló közönségnek, mint a t. viszonteladó uraknak közvetlen szállíthatom közismert szabadalmazott nyersolajmotoraimat, valamint azok tartozékait.

Motoraimból a Wohanka cég révén közel 800 drb nyert eddig a t. rendelők általános megelégedésére elhelyezést, 10715 lóerőteljesítménnyel, gazdasági és ipari üzemek céljára.

Szabadalmazott nyersolajmotoraimat úgy helyhez kötött (stabil), mint továbbítható (lokomobil) kivitelben 9 nagyságban és pedig 3, 5, 8, 10, 12, 18, 24, 35 és 50 szavatoK lóerőteljesítményre gyártom, megbízható szakszerű kivitelben.

Kérem szükséglet esetén becses kérdézősködésével bizalommal felkeresni, biztosítva t. Cimet előre is szolid, versenyképes és szakszerű kiszolgálásomról.

Kiváló tisztelettel

WEISS ANTALNÉ

nyersolajmotor, szivattyu és gépgyára

BUDAPEST,

VI., Klapka-utca 9. szám.

Borászati és pincegazdasági gépek és eszközök kiállítása

Megnyilt: 1914.
május hó 23-án.

Budapesten, a városligeti Iparcsarnokban.
Elsőrangú látványosság!

A kiállítás zárul:
1914. július 5-én.

Kedvező alkalom a modern borászat és pincészet gépeinek, eszközeinek és felszerelési tárgyainak beszerzésére.

Tenyészbikák eladása.

A gödöllői m. kir. koronauradalom egerszegi majorjában (v. á. Gödöllő) tuberkulinra nem reagáló 5 darab $1\frac{1}{2}$ -2 éves szimentál-bonyhádi tenyészbika 650—825 K árfában, 6 drb $1\frac{1}{2}$ -2 éves borzderes tenyészbika 550—600 K árfában és 12 drb $1\frac{1}{4}$ -2 $\frac{1}{4}$ éves pinzgauai tenyészbika 540—675 K árfában van eladásra felállítva.

A vásárló közönség részére előzetes értesítés esetén Gödöllő állomásra kocsit küldünk.

Gödöllő, 1914. május hó.

A m. kir. koronauradalom igazgatósága.

5704

Magyar Keleti Tengerhajózási Részv.-Társ.

Budapest, V., Zoltán-utca 6. sz.

Gazdasági és Hadiszekérgyár Részvénytársaság

GYÁRT: Mezőgazdasági, hadi és ipari célokra alkalmas szekereket, valamint villamosan forrasztott, hidraulikus úton vasalt kerekeket :: :: :: :: :: ::

Gyártelep és központi iroda:

Telefon: 47. **GALGÓC** Telefon: 47.

680 kilogramm tiszta buzaszem

volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, szab. betétsínes géppel, szakértőbizottság előtti utáncépeletettünk.

Pénzt, időt és munkát **szab. takarítanak meg a Stern-féle dobkosárbetétléccel.**

Kérdőzködésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást

Bárdos és Brachfeld

Budapest, VI., Gyár-utca 6. sz.

Mind
amely

Hauptne

3455. sz. gyomörcs
3406. sz.
„Sam“ tehénfarok
ságot, a tehén
Által a tejhozam
Bőgőválcáirtókészülék
praktikus minde
műszer

Baromfitenyészt
őrlőgépek, kettős
tömögépek, itató
rálok, tojásvizsg
szállító dobozok

SZŐLŐMOLY

sikeresen csak

„POMOLO

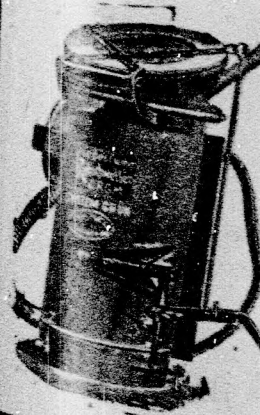
automatikus kétgú „DU
lehet védekezni, minthog
nyomással dolgozik és a
legmélyebb helyén auz

Ára: 6 liter összértartalom
falszerelve. „Dupla

Ugyanaz. 8 liter 6

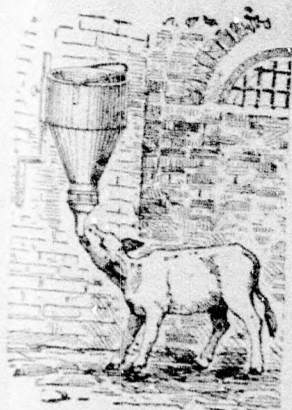
„KOCHILIN

EREI

Minden gazdánál nélkülözhetetlen a HAUPTNER C-árjegyzék,

amely szerint megrendelheti az állattenyésztéshez és ápoláshoz szükséges eszközöket.

Hauptner-féle borju- és malaeszojtató.

Hauptner-gyártmányu borjuszoptatók.

- 7953. sz. Önműködő gummigolyós szeleppel, önozott bádogtartályal, fabra erősíthető **K 9.40**
- 7054. sz. Külön erős önozott tartályal, tömör gummiszoptókkal, legjobban bevált minta, deszkán **K 18.-**

Hauptner borjuszoptató.

- 7050. sz. zománcozott 5 literes tartályal, fabra erősíthető, legújabb egyszerűbb minta, ábra szerint **K 11.10**
- A borju olyan állapotban sopik, mintha anyjából szopta.

Flessa-féle bikaorrkarikák.

- 575. Flessa-fogó bikaorrkarikák beerősítéséhez **K 16.70**
- 576. Flessa-gyűrű, az előbbi fogóhoz **K 1.50**
- 576a. Ugyanaz vörösrézbeli, igen célszerű **K 2.50**

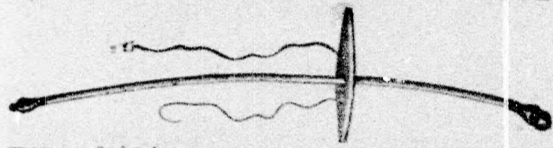
Egy nyomással be lehet helyezni a gyűrűt.

Bikaorrkarikák Rueff szerint, csavarral

	Átmérő: 50 mm.	55 mm.	60 mm.	65 mm.
nikkelleve	K 1.35	1.35	1.40	1.50 drb-ként
egyszerű csavarral	K 50	50	50	75
vörösrézbeli	K 2.60	2.75	2.90	3.-
alumíniumból	K 1.35	1.50	1.65	1.75

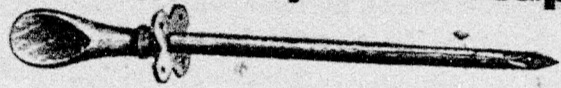

Hauptner-féle gyomorcsövek és szondák.

- 3455. sz. gyomroső, bőrbevonattal, 1.5 m. hosszú **K 11.30**
- 3466. sz. egyszerű önozott acélsodronyból **K 5.60**
- „Sam” tehénfarktartó használatával biztosítjuk a tisztaságot, a tehen nyugalmát, a teljes kifejtést és azok által a tejhozam megnagyobbítását **K 2.20**
- Boglyálcáirtókészülék Groenevald szerint, fából, praktikus minden tehénfartónak. Szükséges műszer **K 2.45**

Hauptner-gyártmányu szurcsapok.

- 1371. sz. szarvasmarhák számára, 2 hüvelyvel, gömbölyű **K 3.10**
- 1372. sz. ugyanaz, lapos, K 3.70, 1320. sz. teljesen fémből **K 4.10**
- 3455. sz. gyomroső 1.5 m. hosszú, 17 mm vastag, bőrbevonattal **K 11.30**
- 7278. sz. Hauptner Crotalia füljelzők nagy állatoknak, számozva, 100 darab **K 13.50**
- 7279. sz. ugyanaz, kisebb állatoknak, számozva, 100 darab **K 10.75**

Baromfitenyésztési eszközök, csontörölgépek, keltetőgépek, műanyag, tömögépek, itatók, etetők, daráló, tojásvizsgálók, tojászállító dobozok stb.

GEITNER ÉS RAUSCH

Alapítva 1865.

Alapítva 1865.

BUDAPEST

VI., Andrásy-ut 18/Kt. sz.

(Saját ház.)

Hauptner ló-, szarvasmarha- és juhnyírógépek, istállófelszerelések, tejedények, tejhűtők, vajkőpülők, főzőgépek, vajformák, sajtolópor.

„VERMORS”

a legjobb peronoszpórapermetező, épen olyan, mint a francia gyártmányu eredeti Vermorel, csak hogy olcsóbb és a következő előnyökkel bír:

1. egyenlő erős vörösrézlemezbeli készült felül is;
2. a szélkazanja nem forrasztott, hanem egy darabból huzott;
3. az emeltyű hosszabb mozgást végez és így kevesebb szert kell megnyomni;
4. a csap után a sárgarézesőbe egy könnyen hozzáférhető szűrő van beiktatva, ami által eldugulás a szóróban elő nem fordul. Ára pedig hosszabbítócsővel, tartalék szűrőkkel és csomagolással együtt **K 48.-**

SZŐLŐMOLY ELLEN

sikeresen csak a légnymásu

„POMOLOG” permetezővel,

automatikus kétágú „DUPLEX” REVOLVER szóróval lehet védekezni, minthogy ezen permetező 4 1/2 légkörnyomással dolgozik és a hernyókat, melyek a szőlőfűrt legmélyebb helyén húzódnak meg, biztosan elpusztítja.

Ára: 6 liter összértartalom, 3 liter folyadékértartalommal, teljesen felszerelve, „Duplex” revolver szóróval együtt **K 57.-**

Ugyanaz, 8 liter összértartalom, 4 liter folyadékértartalommal **K 61.-**

„KOCHILIN”

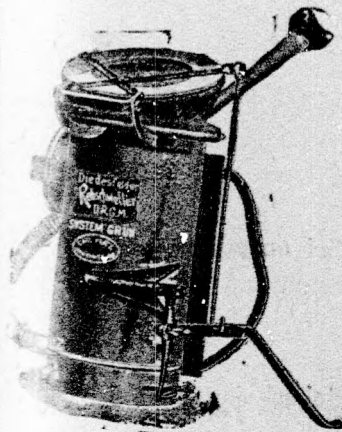
a legjobb és legolcsóbb szőlőmoly irtószer 1 kg.-os csomagokban **K 4.-**

„FORHIN”

biztos védekezési szer a peronoszpóra ellen, ára kg.-ként **K 1.-**

EREDETI

„DIEDESFELDI”

háton bordozható kénporfuvó, erős, munkabíró szerkezettel, csuklóban járó bőrfújtatóval és könnyen széjjel szedhető dörzsoló szerkezettel, mely darabossá vált, összeállt anyagot megfelel szítán átszorítja. Szabályozható kifuvóval 6 kg. porbefogadóképességgel **K 36.-**

10 kg. porbefogadóképességgel **K 40.-**

ÖNMŰKÖDŐ „CALIMAX” FAPERMETEZŐ

az egyedüli, mely olyan fémekből van összeállítva, mely minden permetezőanyagnak ellentáll.

1a	2a	2	1 1/2	3	4	5 méter hosszú
magyság 30 liter összértartalommal 18 liter folyadékértartalommal, ára K 100.-	23	11	9	6		
	18	9	6			
	12	6				

BAMBUSZ hosszabbítócsövek hozzá:

K	8.-	10.-	13.-	18.-	27.-
---	-----	------	------	------	------

23—24/914.

A hercegprimási uradalmak jószágigazgatóságától.**Haszonbérleti és eladási versenytárgyalási hirdetés.**

A hercegprimási uradalmak jószágigazgatósága az alább megnevezett birtoktestek bérletére és eladására **1914. év június 25-én délelőtt 10 órára** a primási számvevőség irodájában, Esztergomban **zárt írásbeli ajánlatok alapján versenytárgyalást** hirdet.

a) Ezen **haszonbérbe adandó** birtoktestek és bérletek a következők:

1914. október 1-től 1918. szeptember 30-ig terjedő 4 évre:

1. Ribényi primási birtok 46-984/1600 kh.

1914. október 1-től 1920. szeptember 30-ig terjedő 6 évre:

2. Stagnózában **Bángergelygyűr és környéke** épület nélkül 352-866/1600 kh.
(Határai: Északról Guta község határa, Keletről régi országút és védtöltés, Délről Jaskókanális, Nyugatról ármentesítő főcsatorna.)

3. Stagnózában **Nagyréti kaszálók** 446-913/1600 kh.
(Határai: Északról Jaskókanális, Keletről ármentesítő védtöltés, Délről nyilasok árka, Nyugatról ármentesítő főcsatorna.)

4. Stagnózában **Szörpálgűr és környéke** 839-1149/1600 kh.
(Határai: Északról Guta község határa, Keletről ármentesítő főcsatorna, Délről nyilasok árka, Nyugatról Királynérét — Gutai ut.)

5. **Nyugati Stagnóza** 472-1364/1600 kh.
(Határai: Északról Guta község határa, Keletről Királynérét — Gutai ut, Délről nyilasok árka, Nyugatról az esperes, jegyző, tarító és harangozó által eddig birt földek.)

6. **Kanizsai rét** — eddig Hozmann-bérlet 25-950/1600 kh.

7. **Kanizsai rét** — eddig Ibolya-bérlet 50-157/1600 kh.

8. Keszegfalvi u. n. **murai erdő** 15-344/1600 kh.
(Határai: Északról és Keletről keszegfalvi községi határ, Délről és Nyugatról Öreg Császtá.)

9. Keszegfalvi u. n. **Hullámtér** erdő nélkül 25-792/1600 kh.
(Határai: Északról és Keletről keszegfalvi községi határ, Délről és Nyugatról a védtöltés.)

1915. január 1-től 1920. december 30-ig terjedő 6 évre:

10. Guta—Csörgői halászat.

11. Bajcsi kocsmá.

1915. január 1-től 1926. szeptember 30-ig terjedő 12 évre:

12. Tanya Csörgő (gutai határban) 454-1078/1600 kh.

13. Naszvad Csörgő (naszvadi határban) 715-251/1600 kh.

1915. április 1-től 1926. szeptember 30-ig terjedő 12 évre:

14. Zsigárdon — Érsepuszta 604-844/1600 kh.

15. Nagycétényben — Primási birtok erdő, szőlő nélkül 291-1598/1600 kh.

b) Eladatnak a következő ingatlanok:

1. Hontmegye — Kemence községben — régi megyeháza.
2. " — " — régi intézői lak.
3. " — Fűzesgyarmat községben — régi tiszti-kocsislak.
4. " — " — régi intézői lak.
5. Esztergommegye — Nyergesujfalu községben — régi erdőmesteri lak.
6. " — Bajót " — erdőmesteri lak.
7. " — Kéty " — malom.

Versenytárgyalási haszonbérleti és eladási feltételek, ajánlati minták, birtok megtekintési engedélyek a primási uradalmak jószágigazgatóságánál, vagy bérleti felügyelőségénél Esztergomban, továbbá a komáromi és érsekújvári uradalmi jószágfelügyelőségénél (Öregcsém, Bajcs) megszerezhetők.

Esztergom, 1914. május hó 25-én.

Utánnymás nem díjaztatik.

5759

Hercegprimási uradalmak jószágigazgatósága.

T

Galánta-
se

üzen

5 h^a-t (1
alatt 8-b
mélyen,
nel. . . .
O. M. G. E
szántot
mélyen.

B
400-800
elcse
mentes
háza
Debr

Peron

A Kostka
hó elején kerül
25 kilogramm.
Pest megye
A Kostka
ha annak fellé
ellen egyedül
porozni akkor,
alkalmazzuk a
kárt tegyen.
Óltvány
ott rendkívül
vagy esőben pe
semiféle zápa
A peronospora
jobban tapadó

Kostka

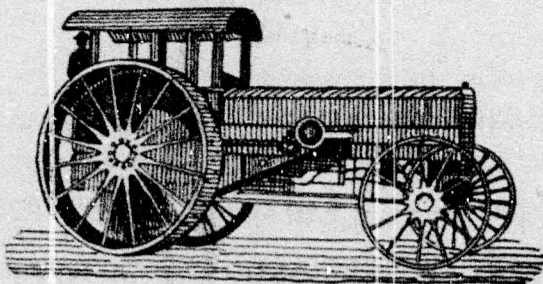
GAI

The Pioneer-Traktor

Galánta-Pestszentlőrinc-i versenyen fölszántott

üzemzavar nélkül

5 ha-t (II hold) 6 óra 17 perc alatt 8-barázdás ekével, 21 cm. mélyen, 130 kg. nehéz benzinnel. . . . 1913 december 5-iki O. M. G. E. gazdagyűlése idején szántott 12 ekével 25 cm. mélyen.

The Pioneer Traktor vezérképviselője:
BILLEGE JÁNOS
okleveles gépészmérnök
mezőgazdasági műszaki iroda:
Budapest, I., Lágymányosi-u. 17.

A fékpróbán — teljes terhelés mellett — tehi pohár víz volt a

PIONEER

traktoron, melyből a bizottság konstatálása szerint nem locsant ki semmi.

Tehát nem rázkódik, nem kopik. Mindenütt burkolva.

Onműködő vezetése van, tehát az első eke is annyit fog, mint az utolsó, a vezető gondosabb lehet.

Birtokért

400-800 holdig prima talajjal, vasút és város mellett, elcserelem Debrecenben levő új, 15 évig adómentes nagy jövedelmű kétemeletes sarokházamat. Hegedűs István, építész Debrecen. 5720

Eladó patás (öszvérlábu) sertések.

1 darab fekete-fehérhasu kan, 14 hónapos
1 darab fekete-fehérhasu göb, 14 hónapos
1 darab vöröses szőrű göb, 14 hónapos
5487

továbbá: 4 darab fekete-fehérhasu kan, 8 hetes
4 darab fekete-fehérhasu göb, 8 hetes
1 darab vöröses szőrű kan, 8 hetes
2 darab vöröses szőrű koca, 8 hetes

A malacok árai darabonként: kan 60 kor., göb 40 kor.
A 3 drb. tenyészállat megegyezés szerint.

LUTTER BÉLA, BUDAPEST, I., Fehérvári-ut 16/B. szám.

Peronospora elleni új védőszer.

A Kostka-féle rézmészpor, mely 15% rézgálicot tartalmaz, április hó elején kerül forgalomba, 100 kilogramm ára 35 K. A legdisebb mennyiség 25 kilogramm. Megrendelhető a **Kostka-telep intézőségénél, Izsák, Pest megye.** A küldemények utánvétellel küldetnek.

A Kostka-féle rézmészpor az egyedüli biztos szer a peronospora ellen, ha annak fellépése előtt a szert alkalmazzuk. Különösen a fűtperonospora ellen egyedüli védőszer, mert esős időben, harmatban, ködben lehet vele porozni akkor, amikor permetezni nem lehet. Száraz időben a permetezés után alkalmazzuk a porozást és ezzel kapcsolatban lehetetlen, hogy a peronospora kárt tegyen.

Öltványozáskor is nélkülözhetetlen és ahol a víz beszerzése költséges, ott rendkívül előnye van, mert permetezni nem szükséges, ha harmatban vagy esőben porozunk. A permetet az esők lemossák, ellenben a rézmészport semmiféle zápor nem moshatja le sem a lombzatról, sem a fűtökről. A peronospora elleni védekezésnél a Kostka-féle rézmészpornál ezidőszent jobban tapadó és biztosabban ható szerünk nincs.

Kostka László szőlőgazdasága, Izsák. 5403

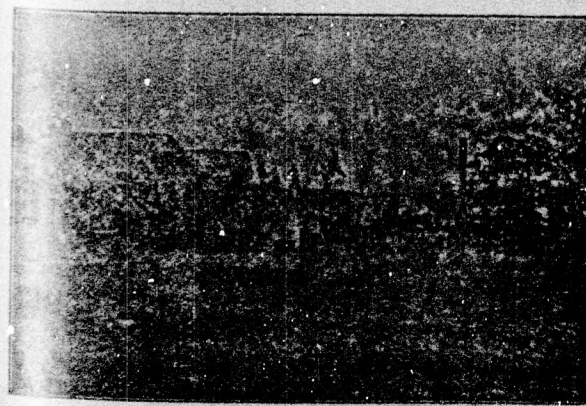
Hizóállatkiállítás, Wien 1906:
I. díj: Állami aranyérem.
Hizóállatkiállítás, Wien 1908:
I. díj: Kiállítási aranyérem.
I. díj: A cseh királyság gazdasági tanácsának elismerő oklevele.
Első és második díj, elismerő oklevél és állami ezüstérem az 1913. évi Komotau-i országos kiállításon.
Az eredeti Harupshire kosokból Leňeschütz-i törzsnőjünkban a

koseladás

megkezdődött. Esetleges vételre tisztelettel meghívjuk a t. gazdaközönséget. **Fürstlich Schwarzenberg'sche Herrschafts-direktion, Postelberg,** vasuti állomás: Postelberg, Csehország. 5680

GARRETT RICHARD AND SONS LEISTON

(Angolország). Alapítva 1778-ban.

Telített és tulhevitett gőzlokomobilok és félstabilgépek

mint a jelenkor legmegbízhatóbb és leggazdaságosabb üzemgépei mezőgazdasági és ipari célokra.

Komplett cséplőgarnitúrák. Gőztoherautomobilok, gőzutimozdonyok:

ipartelepek és vállalkozók elengedhetetlen szállító eszközei.

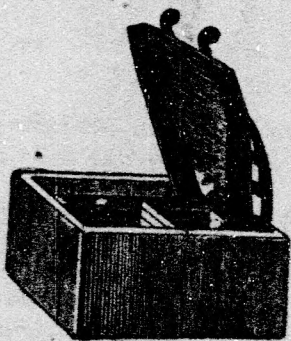
Uti gőzhengerlők

csekély átalakítással traktorként hajtóerőnek is alkalmazhatók.

MacLarenegy- és kétrendszerű gőzekék.

Vezérképviselő: **FLEISCHL SAMU** cég, BUDAPEST, V. kerület, Nádor-utca 8. szám, I. emelet.
Szívesen szolgálok felvilágosítással és árajánlattal. Díjtalan mérnöki kiküldetés.

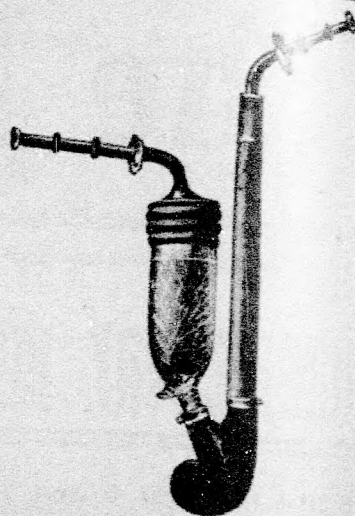
Méhészeti eszközök:

Téli és nyári kaptárak, műlep, műlepkályhák, műlepragasztók, társzögek, méhészkesztyű, keretfogók, kaparók, kések, füstölőgépek, méhészpipák rajfeskendők, anyakalitikák, herefogók, röplyuktolókák. Hannemann-rács erős horganylemezből, simaszélű nyílásokkal
 1 □-méter K 450
 Méhészsapka ábra szerint K 4--

Rajfogók, mézpergetők K 15--
 től feljebb, lépfedelező tálcák, itatók, viaszolvasztók, mézkannák 50 kg., mézdobozok 5 kg., mézesüvegek, négyzetes és hordóalaku 1/8, 1/4, 1/2, 3/4 és 1 kg. tartalom. **Arlappal készséggel szolgálunk.**

GEITTNER és RAUSCH, BUDAPEST, VI. KERÜLET, Andrásy-ut 18/Kt. (Saját ház.)

Az OMGE. könyvkiadó-vállalatában megjelent:

A gazdasági növények nemesítése

IRTA: **GRABNER EMIL**
 az országos magy. kir. növény-nemesítő intézet igazgatója

Ára füzve 5 korona, tartós vázonkötésben 6 korona.

(227 oldal, 100 képpel.)

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy a külföld növény-nemesítését tanulmányoztatja és ezen alapon a gazdasági növények nemesítéséről egy gyakorlati használatra alkalmas kézikönyvet hoztat közre. Ezen feladat megoldásával az Egyesület fentnevezett szerzőt bizta meg, ki **Ausztria, Németország, Franciaország és Svédország legkiválóbb növény-nemesítő telepeinek tanulmányozása után írta meg ezen munkáját.** A munka a növény-nemesítés elméletének ismertetése után a nemesítés gyakorlati keresztülvitelének általános munkálatait behatóan ismerteti, azután a **buza, rozs, árpa, zab, tengeri, takarmányrépa és burgonya nemesítésére szolgáltat teljesen kimerítő, részletes utmutatást, mert ezek azon növények, amelyek nemesítése gazdáknek a leg több hasznot szolgáltatják, végül ismerteti a növények okoszerű vetőmagtermesztését is.**

Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Öllői-ut 25. szám (Köztelek).

DANICA VEGYIIPAR R.-T.

KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 33.

Mütrágya- és kénsvagyár
 Kapronca. Kőolaj-, benzin-,
 cylinder- és gépkenőolaj-,
 továbbá paraffingyár Bosznabród.

Olajművek Részvénytársaság

KOHN ADOLF ÉS TÁRSA

Iroda: Budapest, V., Báthory-utca 5. szám

Gyártmányok:

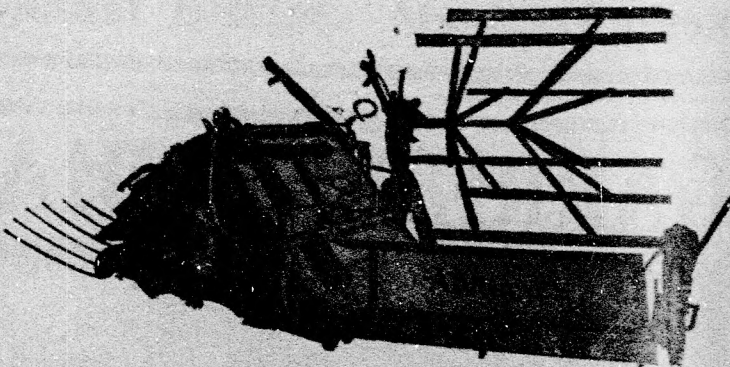
Repceolaj, Lenolaj, Napraforgóolaj, Tökmagolaj,
 Repcepogácsa és liszt, Lenpogácsa és liszt, Napraforgópogácsa és liszt, Tök-
 :: magpogácsa és liszt ::

4675

Kartellen kívül! Kartellen kívül!

ARATÓGÉPEK,

fűkaszálók, szénagereblyék, tárcsásboronák, kapálóékek, tengeri négyzetűttetők, tárcsásvetőgépek, istállótrágyaszórókocsik, valamint a világ-hírű „MOLINE“ ekéket

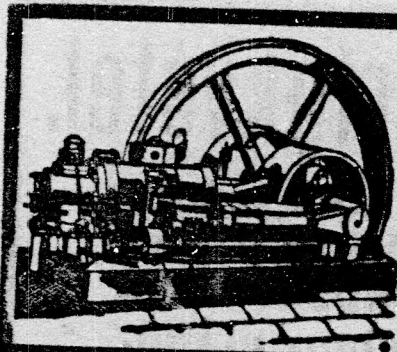

legolcsóbb árban szállít: 5505

Moline Plow Company-Adriance, PLATT & Co.

Hungary-országú oladási irodák:

Igazgató: **BRAUN ÁRMIN, NAGYBECSKEREK.**
 1914. augusztus 1-től: BUDAPEST, II., Zárda-utca 34. sz.

TRAUZZL & Co. Bécs, IV/2.

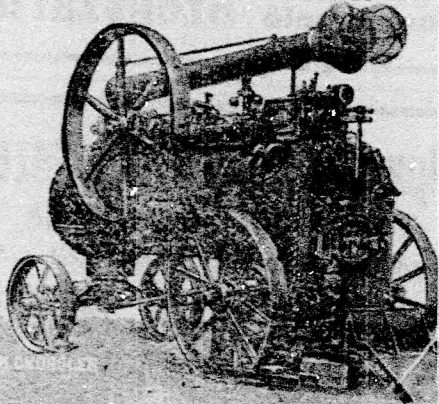
Hagyományos vezérléssel **FARKAS BÉLA** okl. gépészmérnök, Budapest, V., Visegrádi-u. 3.
Négytendő egyenymású nyersolajmotorok, fekvő elrendezéssel.
 Egyszerűített és javított **Dieselmotorok** szerint működő motorok, nehezen gyúló, olcsó olajok számára.

Előnyök: A jelenkor legbiztosabb, legegyszerűbb, legököltebb szerkezete. Perforált készlet, gyújtószál, előmelegítés minden hozzáférhető, olaj- és hűtővízszükséglete kicsiny. Halmok számára különösen alkalmas, minden szakadatlanul üzemben tartható.
Özenköltség óránként és tényleges löerőnként 1-1/2 fillér.

MAGYARORSZÁG LÖTENYÉSZTÉSE

a rentabilitás szempontjából és az egyszerű alapelvekkel megvilágítva.
 Irta: **NEMAI FERENC.**
 Ára 1.- korona.
 Kapható a Pátriai Könyvkereskedésben Budapest IX., Üllői-ut. 5. szám.

Neutitscheini gazdasági gépgyár vas- és fémöntőde r.-t.

budapesti fióktelep
V., Honvéd-u. 38.

Alapítottát Drössler Károly által
 1866. évben.

Ezen részvénytársaság vette át a régi hírneves **DRÖSSLER KÁROLY-**féle gyárat.

Gőzcséplőgarnitúrák, cséplőszekrények, gőzlokomobilok, összes mezőgazdasági gépek.

Központi fűtés

kastélyok, villák, lakóházak részére.

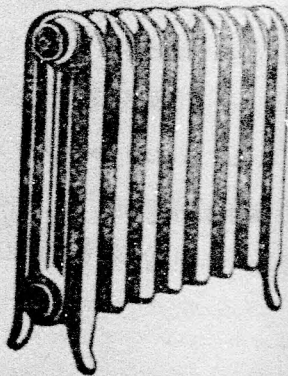
Olcsó üzem! Olcsó ár!

Bármely cseléd szakértelem nélkül kezelheti!

Kárjen prospektust és költségvetést.

ELEKES ÉS TÁRSA

OKL. GÉPÉSZMÉRNÖKÖK
 Budapest, VI., Eötvös-utca 44.
 A nyugati pályaudvar mellett.
TELEFON 102-24.

Külön ajánlat gazdaságok részére.

la sűrű gépszir	pr. 100 kg. K 45.—	Extra la	pr. 100 kg. K 70.—
Vaselin szerszámkenőcs, sárga vagy fekete	pr. 100 kg. K 60.—		
la gépolaj cséplőgarnitúrához	pr. 100 kg. K 38.—		
la gépolaj gözkehez	pr. 100 kg. K 44.—		
la hengerolaj gözkehez	pr. 100 kg. K 68.—		
la gépolaj nagyobb gépekhez	pr. 100 kg. K 42.—		
la hengerolaj túlhevített gözhöz	pr. 100 kg. K 78.—		
Motorkenőolaj	pr. 100 kg. K 42.—		
Motorhengerolaj	pr. 100 kg. K 54.—		
Dieselmotorolaj	pr. 100 kg. K 60.—		
Automobil-olaj	pr. 100 kg. K 66.—		
Benzol (benzin helyett)	pr. 100 kg. K 42.50		
la kazalponyva teljesen készen, rézlyukakkal	pr. □ méter K 3.20		
la kocsiponyva	K 2.40		
Gőzkesodronykötél St. Egydy, spec. extra	pr. 100 kg. K 135.—		
la színbőr gépszir	pr. kg. K 7.20		
la gazdasági gépszirjak 80 mm. szélességig	pr. kg. K 6.50		
Szilvánasz (gyanta helyett) 1 kg.-os rudakban	pr. kg. K 2.—		
„Fenyő” tömitőlemez, grafitos asbest (nem sül a karimához)	pr. kg. K 6.80		
„Fenyő” tömszelencetömités, grafitos asbestfonat	pr. kg. K 5.80		
„Fenyő” szivattyutömités, fagyus pamut	pr. kg. K 4.80		
Fehér asbestlemez	pr. kg. K —.60		
Fehér asbestzsinór, száraz	pr. kg. K 2.95		
la gummilemez	pr. kg. K 3.20		
Buvólyukzsinór gummiból	pr. kg. K 3.60		
Buvólyukzsinór asbestből	pr. kg. K 6.40		
Tisztító pamut, fehér, 100 kg. K 110.—, tarka	pr. 100 kg. K 70.—		
Tisztító kóc	la pr. 100 kg. K 45.—, IIa pr. 100 kg. K 40.—		
„Fenyő” csapágyfém I-es sz. pr. kg. K 4.20,			
II-es számú K 3.—, III-as számú	K 2.20		

Gummitömlők gyári árak szerint 30% engedménnyel.

Készítvattuk, láncok skutak, tízedes mérlegek, százas mérlegek, kovács-, lakatos-, asztalos-, bádógosszerszámok, szerszámgépek és csigaszorok a versenyt túlhaladó olcsó árakon. Cernovszky és Deyl-féle répakapák, kultivátorok, műtrágyaszórók, gyorsfűléstőgépek, szalmakötélfonógép, vízbarázda vágógépek. — Az összes műszaki és gazdasági cikkeket bármely versenyképes árjegyzéke szerint jelentékeny engedménnyel garancia mellett szállítom teljes megelégedésre.

.. Uj kölcsönponyvák kedvező feltételekkel ..

FENYŐ BÉLA műszaki nagykereskedő
 BUDAPEST, V., CSÁKY-U. 34.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOB B ÉS LEGIOBB HIRNEVŰ ÓRÁZLETE.

Alapítottát 1847

Brausweller János
 Szegeden & Co. kőszegedi gyárakban

ÓRAK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmeolva. Invitások pontosan szabványosítottak.

Első műmalomgyár, **HELLER E. J.** betéti társaság, **SANDAU, Csehország.**

„Komet”
 daráló-és lisztörlőmalom.

A kövek sohasem élesítendők!!!
 Nélkülözhetetlen:
 Gazdaságokban,
 Malmokban,
 Sörfőzdékben,
 Hízaldákban.

Elpusztíthatatlan!!

Árlapot és ajánlatot küld a magyarországi vezérképviselettel!

LÁSZLÓ GYULA ÉS TÁRSA
 BUDAPEST, V., VÁCI-UT 86. SZ.

43. SZÁM
 Gróf K
 Gróf K
 Gróf K
 Gajári
 Lovag
 Báro K
 Gróf C
 Báro T
 Ludvig
 Gróf B

GYÁRORSZÁG
FENYÉSZTÉSE

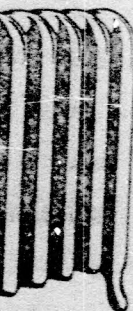
entabilitás szem-
tjából és az ok-
rú alapelvekkel
világítva.

NÉMAI FERENC,
a I. — koronás.

ató s., "Patria" képe-
kedésben, Budapest
Utól-ut 5. szám.

tés

részere.

RAÚZLETE.

Alapítatlan
1847

nos

és felállítás
gépészeti
stb.

ssai
RE

latozok.

Csehország.

építelői

B.S.A.
6. 52.

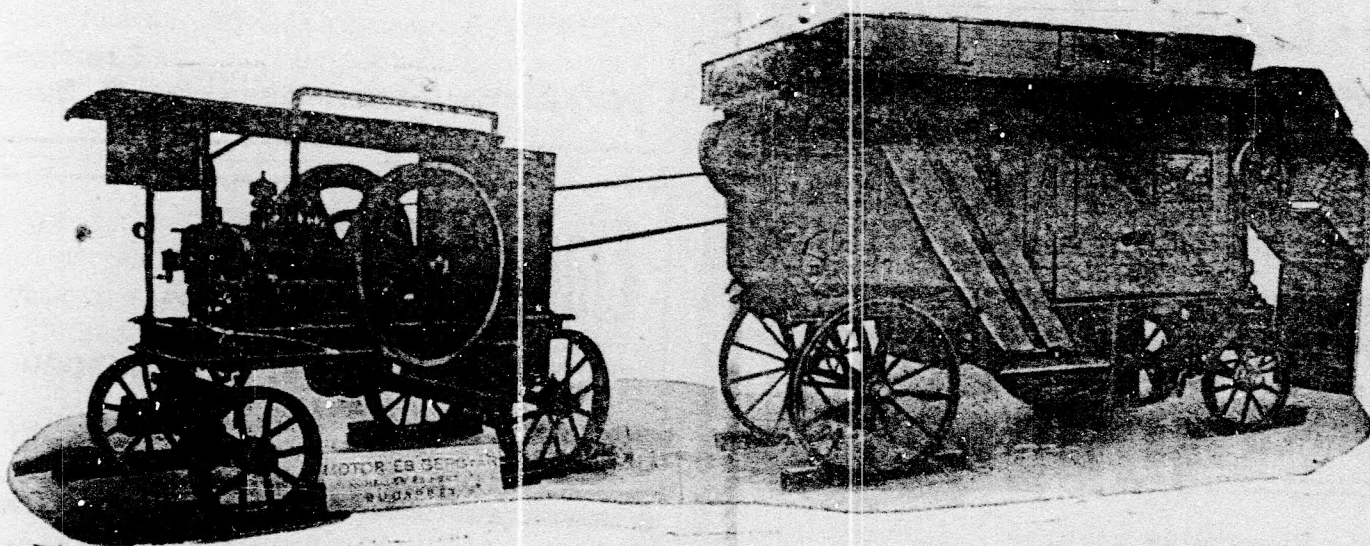
MOTOR- ÉS GÉPGYÁR :: MARTOS ÉS HERZ

ezelőtt HELLER ÉS HERZ

BUDAPEST.

Gyártelep és iroda: VII., Erzsébet-Királyné-ut 87.
Interurbán-telefon 96-73

**GYÁRTUNK: benzín-, nyersolaj-, spiritus-,
benzol-, világítógáz-, földgáz-, szivógáz-
motorokat és benzínlokomobilokat
ipari, gazdasági és világítási célokra**

Teljes takarmánykamra berendezések, kastélyvilágítások
Szakmérnökünknek díjmentes kiküldetése, valamint tervek elkészítése

Alant közlünk néhány címet, legutóbbi szállításainkról:

Gróf Károlyi Imre, Bályok
Gróf Károlyi Mihály, Kompolt
Gróf Khuen uradalom, Nustár
Gajári Ödön, Orjeg
Lovag Wertheimstein, Csételek
Báró Kuffler uradalom, Sinatelep
Gróf Chotek uradalom, Ófutam
Báró Tallián Dénes, Szabás
Ludvig Gyula, Pusztapó
Gróf Bissingen Rudolfné, Vljakovec

Franciskapusztai bér gazdaság
Freund Ferenc, Pusztaberény
Gróf Nádasdy urad., Nádaslady
megyeri Megyeri I., Kenyérmező
Uray Sándor gazdasága, Varadia
Gróf Wimpfen urad., Ercsi, Erd
Léderer Ártur és Kár., Pusztatenyő
és Csóka
Pucher István, Csallóköznyék
Pécsi káptalani uradalom, Sumony

Egri káptalani uradalom, Eger
Herceg Festetich urad., Keszthel
Báró Uray János, Gyöngyöspatak
Báró Orozdy Fülöp, Török-szt-Miklós
Herceg Metternich, Bia
Jerffy Adolf, Fehérbézsény
Lamm B. Fiai, Fürged
Czukur Ferenc, Valkó
Dániel László, Kanak
stb. stb.

NEUMERREL FRIGYES

magánmérnöki irodája
kerámiai gyárberendezésekre
Budapest, II. ker., Margit-körút 7. sz.

Telefon: 133-01.

Berendezések memés homlokzatsz gyártására.
Asbest-palaberendezések :: Teljes téglagyári berendezések :: Agyag- és kőáru berendezések :: **Cement-árugépek** :: Köcsiszológépek :: Közüzőberendezések :: Agyagelőkészítőgépek :: Asványmalmok :: Ipari gázberendezések :: Szállítóberendezések :: **Mész- és tégláégetőkemencék** :: Padlólap-présberendezések :: Pneumatikus forgácshozótelepek :: **Kutberendezések** :: Hengercsiszológépek :: **Szivattyúberendezések** :: Speciális szányilások minden téglafarmához :: Prospektus, költségvetés, látogatás díjmentes :: :: :: ::

5412

Zadák József

törvényesen bejegyzett sertésbizományos
Budapest, VIII., Rákóczi-tér 6.

Telefon (interurbán):
József 41-38.

Sürgőnycim:
Zadajos Budapest.

Cséplésre NOBEL gépolaj!!

100 kilónként, **bérmentve bárhová**, ingyen hordóval, tiszta gyöngysúly leszámításával, 2% pénzüri engedménnyel.

	Fajély 15% C-nál	Lobbanáspont	Gyulladáspont	Vízmentés 100 g-ra 100 C-nál	Csökkentés	Ár 100 kg.
3/a. sz. Nehéz gépolaj, egy motor, mint minden egyéb gépek kenéséhez	808/115	240/208	287/45	4-5-5	6	38-
Eredeti „Nobel I.” gépolaj, lepecsételt hordókban (fagyálló). A létező legjobb minőség minden géphez	908/200	200/210	240/265	7-2	17	60-
Eredeti NOBEL-VOLGALIN extra I. HENGEROLAJ lepecsételt hordókban, Diesel-, gázmotor és minden nagyobb hengerekhez	907	224	265/70	11-12	10	74-
Consistens gépolaj (Tovotte extra I.)						60-

A vegyelemzésért teljes szavatosságot vállalunk! Bármily másféle olajra legnagyobb készséggel küldünk ingyen mintázott ajánlatot.
Ezen háromféle kiválóan megbízható minőséget kivételes olcsó áron ajánljuk a t. Gazdaközönségnek a cséplési időnyre. Tessék próbarendelést tenni, **sehol olcsóbban és megbízhatóbban olaj be nem szerezhető!** Utazót nem tartunk, annak költségeit a vevő élvezi.

Wilheim Vilmos és Fia

mint a Nobel Testvérek Cég Szentpétervár, eredeti orosz kenő- és hengerolajának nagybari árusítója.

Lengyel-tóti.

Alapítattott 1867. évben.

5743

Alapítattott 1867. évben.

BÉRBEADÓ

2000 hold prima birtok vasut mellett, cukorréparakodó-állomással, hosszú időre igen olcsón kiadó. — Érdek-lődőknek felvilágosítással szolgál.

GÓLYA IMRE, ÉRSZÖLLŐS

ELFOGADOK:

Nagyobb ingatlant eladásra, megbízásba vagy közvetítésre, meghívásra helyszíni utazom és az eladási tervet díjmentesen összeálbitom, ugyszinte nagy erdőségekre vevőim vannak. **Jutalékokat nem kötök ki, mindent saját jóakarata szerint ajánlja fel és fizeti meg, ugyszinte választékosan nem fogadok el.** A legkisebb kvantum 500 hold, melyet elfogadok és csakis tulajdonosoktól teljes leírással.

Gólya Imre földbirtokos, Érszöllős.

5762

A Szentesi Takarékpénztár részvénytársaságnak vasadi szőlőbirtoka, mely a monori állomástól (Pest megye) 4—5 kilométerre fekszik, **eladó.** A birtok **123 magyar hold,** melyből 52 hold 7—9 éves szőlő. A többi része szántó, pár hold ákácerdő és legelő kivételével. A birtokon hat szobás új kastély van, parkkal, hat gazdasági épülettel, valamint két présházal. Feltételek megtudhatók és alku köthető a **Szentesi Takarékpénztár részv.-társaságnál, Szentesen.**

5745

Eladó birtok BUDAPEST közelében, körülbelül **1600 magyar hold, szép urulakkal,** régi, nagy parkban. Megkeresések komoly vevőktől: „F. G. H. 45602” sz. alatt:

SCHWARZ JÓZSEF hirdetési irodájába, BUDAPEST, Andrassy-ut 7. szám.

5765

Egy világossárga, három éves, kipróbált, saját tenyésztésű **belga csődör 100 em. magas marral, azonnal eladó.** Igen szépen fejlett.

Az állat megtekinthető a tulajdonosnál **Bricher János, Kocsola, Toina m. Vasut és posta: Kocsola.**

3389

Bérleti hirdetmény.

Az örkenyi uradalomból **5500 magyar hold** bérbeadatik, három majossal. A birtok a fővárostól ötven kilométer távol fekszik s a budapest-kecskeméti kőút makadámút végig fut rajta, ugyszintén a vasut is, melynek mindhárom majos előtt van egy állomása. Ezen vasutállomások közül kettőt gazdasági vasut köt össze a orokkal és tizenegy kilométer hosszú elágazásokkal a birtokkal. Van mezőgazdasági szeszgyár 1340 hektoliter társzkontingenssel; modern gőzmalom napi 100 métermázsas teljesítőképességgel; méshomoktéglyagyár napi 20 ezer téglá és fedélszerő gyártási képességgel. Van kétmozdonyú Fowler-féle gőzekeganyura, mely évente kb. 2500 holdat szánt tetszészerinti mélységig. Van 150 kat. hold dohányengedély stb. A vidék kiválóan alkalmas nagybari szőlőművelésre, az uradalom 1912. évi termését 64 koronás áron vették meg bécsi vendéglősök a szüret után.

Ajánlatok: **Pálóczi Horváth István, Örkeny, Pest megye címre** küldendők. Közvetítők nem díjaztatnak.

5742

Magánjáró
Szilvizgyár
Vadászpus
Magánjáró
Eladó
Eladó
Nyersolajmotor
Eladó
Eladó
Eladó
Eladó

Eladás

Magánjáró... Előrendelt... 5087

Vetőmagvak: Békai... 1331

Székizvi... 1953

Vadászpuskák... 4512

Magánjáró... 2319a

Eladó... 2012

Eladó... 2212

Nyersolajmotorok... 2212

30 lóerős benzinkotraktor... 2319

Eladó... 2280

35 lóerős, elsőrangú angol... 2319a

Eladó... 2281

Eladó... 2284

20 lóerős, elsőrangú német... 2319b

Eladó birtok... 2319b

12 gyártmányú benzinkotraktor... 2319b

Fiatal... 2288

18' 22", 300 mm, 42" ki... 2282

Talpfa... 2282

Eladó... 2319a

Hofherr-féle... 2326

Aratógépek... 2327

Alkalmi vétel!... 2328

Temes megyében... 2322

Erhardt János... Budapest, IV., Mária-Valéria-u. 1.

Állandó nagy ablak-üveg-raktár... Töskék irajánlatot vagy árjegyzéket kérik.

TÖK MAG... A szürke indiai mamuth és vörös kínai kereszttevéből származó tökmag...

Ujdoság! Most jelent meg KENES FERENC uradalmi föltartó-tisztartó... „Názlaltaink obszeri takarmányozása és a takarmányadagok kiszámítása”

Vaszek... szénát és szalmát

minden mennyiségben, szállítom préselve és fuvarmentesen minden vasúti állomásra... Bőhm Arnold

Szilárd Gyula... Szőlő és pincze... Vezérfontal... Szőlőmővelés és borgazdaság... A pinczegazdaság

BENZIN-TRAKTOR... kerestetik aratási idényre... 4. sz. továbbít.

Szalma, 15 vagon rozs és buza, 10 vagon zab kazalban eladó

Vétel... 36-42" használható... 2289

Pathányok, Egerek, "Vulkán kockák"...

REINER GÉZA, Budapest, VI., Csengery-utca 84. sz.

Hizómarha bevásárlás... a legmagasabb napi árban azonnali és későbbi átvételi határidőre állandóan eszközöltetik.

Faragó Miksa bizományos, Budapest, VII., Ovoda-utca 44.

Bérlet... 300 hold rendezés... 2351

IGÁS- és HASZONÁLLATOKAT, TENYÉSZÁLLATOKAT, VETŐMAGVAKAT...

ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG... KÖLÖZSVÁRT, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.

Gyors, pontos oleó mérés... Stádel-Torkos FÖLDMÉRŐ-TALIGA

Stádel-Torkos FÖLDMÉRŐ-TALIGA... Stádel géppárban, Győrött

RATTO... DETSINYI FRIGYES

ZISKA JOZSEF... Uradalmak részére

Törlesztéses jelzálogkölcseint birtokra az érték 65%-áig folyósítottunk... Eladó birtok: 1200 hold Győrmezőgyében...

Megvételre kerestetik 1 nyolc... 2352

Bérlet... 300 hold rendezés... 2351

Uradalmak részére... IGÁS- és HASZONÁLLATOKAT...

ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG... KÖLÖZSVÁRT, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.

Uradalmak részére... IGÁS- és HASZONÁLLATOKAT...

ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG... KÖLÖZSVÁRT, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.

NYERSOLAJ MOTOR
LOKOMOBIL
3-70 lóerőig.
Teljes cséplőkészletek.

TELEFONSZÁM: 71-01.
Szághelysége:
„Climax” Budapest
Legelősebb, legbiztosabb
üzemű. Versenyképes
árak. Elsőrangú minőség.
Több 100 aradalmi refe-
renzia.

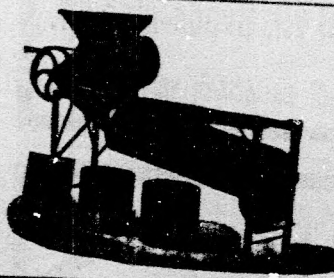
BACHRICH ÉS TÁRSAI
BETÉTI TÁRSASÁG
mótorgyári fióktelep
BUDAPEST
VI., Váci-körút 59/3.

GŐZEKESZÁNTÁSHOZ az egész kontinensen legjobban bevált
különö minőségű sodronyköteleit ajánlja:
MAGYAR ACÉLSODRONY DRÓTMŰVEK ÉS KÖTÉLYGÁR
DEICHSEL A. MISKOLC. *Kitüntetések, elismerő-levelek.* *Tessék ajánlatot kérni!*

Esső és Társai okl. mérnökök
Esső Andor és dr. Pattantyus Géza gépészmérnökök, Marsolinakó Béla műépítész
(Telefon: József 28-85.) **műszaki vállalata** (Budapest, VIII., József-körút 14.)
Gazdasági építkezések és berendezések. „Horváth-Esső” ónitatók. Elektromos erőátviteli és világítási berendezések.
„M. C.” német benzín-motoros ekó szilárd, könnyű traktorral. Svéd nyersolajmotorok.
„Max” dán fejőgépek a legökölteesebb gépek.
„Baltic” kombinált gőz-turbina tejjgazdasági berendezés.

DELTA DRÓTFONAT
SZABADALMAZOTT
A LEGTÖKÉLETESEBB
ÉS LEGOLCSÓBB
KERÍTÉSANYAG
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI BUDAPEST
IV. FERENCJÓZSEF RP. 21

STAHEL ÉS LENNER
TRIEUR- ÉS LEMEZ-LYUKASZTÓGYÁR
BUDAPEST, VI., ANGYAL-
FÖLD, ORSZÁGBIRÓ-U. 44/46.
AJÁNLUK: Trieurjeinket, marott vagy sajtolt hengerlemezekkel, minden gabona tisztítására. 5 kg. nyerstermény behűdése mellett különleges trieurt készítünk.
Tőrekrosták és mindentéle gőrcséplőgépszíták, zink-, vas- vagy uoéllemezű. Trieur-javitások mindenkor azonnal és legolcsóbb árak mellett eszközöltetnek.

ZSÁK
minden célra: lenből és kenderből szövö; sávoly szövésű (drill) kenderzsákok, dupla szálu lenzsákok legjutányosabb gyári arban kaphatók a
HAZAI LEN- ÉS KENDERSZÖVŐ GYÁRBAN
BUDAPEST, VII. KER., GIZELLA-UT 55. SZAM. 5450

100 tö ök
Mintá vásár elism elsön szarm ugyaz is 180 frank Meisb JOVA ju L Frankf
Igaz bor friss teny tehen ket 1-4 tark szállit b ségben, levélre. T tejhozam hetik h átvételek a legsz lásért g Hízott m maktól milyen
HOFFM bérle a BONYKA
Ifj m a Buda Elváll meglev minde

„Thürpil“-je mindig hasznos szol-
gálatot tett nekünk, amennyiben
borjuvérhas esetén

eredmény nélkül sohasem

maradt. Még a legsúlyosabb esetek-
ben is meglepően hatott a Thürpil
ugy, hogy azt sohasem hagyom ki-
fogyni. A. B. C. ben.
Thürpil majdnem 20 év óta bevált,
nem romlik el, ha azt száraz helyen
készletben tartjuk.
Thürpil ára: 1/4 doboz K 250,
1/2 doboz K 1'35, állatorvosoknál és
gyógyszerészeknél.
Egyedüli gyáros: **Lageman Cl.**
vegyszeri gyára, **Aachen.**
Raktár: **Török József** gyógyszer-
tára, Budapest, VII., Király-utca 12.

Állatok
Eladó
100 darab 1 évet
töltött fehér
ökörborju

Cím a kiadónálban. 5434

Mintán a tavaszi állat-
vásár elmaradt, szállítok
elismert tenyészetekből:
elsőrendű kosokat
szarvval és szarv nélkül,
ugyszinte angol kosokat
is 180-200 K. árban
franko Oderberg.
Mielőbbi megrendelést kérek
JOHANNES HEYNE
juhászati igazgató
LEIPZIG
Frankfurterstrasse No. 4.

igazi valódi
bonyhádi
friss fejős, hasas
tenyész és lefejő
teheneket, üsző-
ket, bikákat
1-től 5 évesig
tarka tinókat
szállít bármilyen mennyi-
ségben, alku szerint köt-
levélre. Teheneknél a vevő
tejhozamról meggyőződ-
hetik helyben, etetésnél
átvételek előtt jelen lehet,
a legszolidabb kiszolgálá-
sért garanciát vállalok.
Hízott marhákat uradal-
muktól megveszem bár-
milyen mennyiségben.

HOFFMANN DÁVID
birtok és kereskedő 5234
BONYHÁD, Tolna megye.

Ifj. Asbóth Oszkár
magánmérnök műszaki irodája
Budapest, V., Katona-József-utca 28.
Telefon 104-51.
Elvállal meglévő **szeszgyárak** körül vagy azok
letesítésénél
mindennemű szakértői megbízatást.

A szamosjenői birtokomon
egy és két éves fehér
erdélyi
tinóborju
van **eladó**
a nagyiklodi és választó-
bonchidai állomástól 4 km.
távolságra. Burgya János,
Szamosjenő, u. p. Nagy-
iklód.

Elsőrendű eredeti
bonyhádi
teheneket
hasasokat, borjásokat és
tenyészbikákat,
bármely időben, bármely
mennyiségben kuláns ára-
kon szállítok

KLINGER MÓR
tenyész- és haszonnal-kereskedő
Kispest. Lakás és istállók
Kispest, Kőlecey-s. 5. szám-
Levél- és sürgőnyezim ugy amott
Telefon Kispest 35. Hajali házban

**Elsőrendű magyar-
fajú erdélyi**
jármosökrök,
ugyszintén 1 és 2
éves magyarfajú
erdélyi
ökörborjuk
minden időben nagy
választékban kaphatók

Alexa és Esztergárnál
Szamosujvárt,
Szelnekdeboka m. Levél-cím
Alexa Miklós, Szamosujvár.
5578

Muraközi
hidegvérű (nori) igaz
tenyészkaneák,
választott esikók és
tenyészmenek

vásárlásánál közvetlen a
tenyésztőktől, segítkezése-
met felajánlom s a folyó
évben Muraköz és vidékén
tartandó lóvásárok jegyzé-
két kívánatra szívesen küld-
döm. Elsőrendű referenciák
reedeiközös állnak.

Címem:
IDŐSB HEINRICH MÓR
lévél- és sürgőnyezim
CSÁKTORNYA (Muraköz).
Törv. bejegyz. cég.
Sürgőnyezim:
Heinrich Senior,
Csáktornya.
sterurbán-Telefon:
33. szám.

Elsőrendű fajjellegű
vöröstarka ökör és
üszőborjukat

1-2-3 éves korban, to-
vábbá hizlalásra, vagy já-
romba való tarka ökrö-
ket, ugyszintén hasas vagy
friss fejős
teheneket
a legjutányosabb árban
egyeség szerint, bármely
mennyiség szállítására vál-
alkozunk. 5803

SPITZER TESTVEREK
Cellidőmők.

Legelsőrendű **bonyhádi**
eredeti
teheneket, friss borjásokat,
hasasokat s tenyész-
bikákat bármely időben,
bármely mennyiségben kul-
lansul és legelősebb árakon
szállítok

Flaschner S. Sándor
tehénkereskedő.
Levél- és sürgőnyezim:
Budapest, VII., Elemér-s. 17.
Telefon: József 32-06.
Istállók: Kispest, Üllői-ut 4.
Telefon: „Kispest“ 38.

A „Háztartás“ Szövetkezet
10 ezer darab
nyul,
azonkívül
fogoly
és **fácán**
átvételére kötne
szerződést.

Ajándékok a „Háztartás“
igazgatóságához: **Buda-
pest, IX. Boráros-tér**
6. szám címzendők.

Sertésmiskarolás
a n. é. gazdaközösségnek ta-
domására hozom, hogy serté-
seket miskarolni meg-
hívásra, vidékre is, bárhová
elmegegyek. **FRANCISCS**
JÁNOS sertésmiskaroló.
Kaposvár, Zrínyi-utca 17.
5719

Vöröstarka
tinó és üsző
lejjee prima, 1-2, esetleg 3 éves
nálam minden mennyiségben
kaphatók előző Áron. Ké-
sőbbi ugyszintén jármos és
bedőlésű ökrök szállítására
vállalok.

Kitűnő
friss fejőstehenek
előlegre jelentős után nélem
mindenkor megtekinthetők ké-
telmentesen és ingyen. Vevő let-
szése szerint választhat. 4785

Henrik Ignác fia
Magyarszentmiklós, Vas m.

Igen szép, válogatott
**vöröstarka simmen-
thali jellegű 1, 2, 3 éves**
**növendék ökör-
és üszőborjakat,**
ugyszintén legprimább le-
kötői való és
jármosökreit
legjutányosabb árakon
ajánlanak

RECSEY ÉS DUKASZ
szarvasmarhakereskedők
NAGYKANIZSA.
Megrendelések egyezség
szerint bármikorra is el-
fogadhatunk. 5811

KOLLARIT.
BORLEMEZ KAUSZUK COMPO-
SITIOVAL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ
Végtelenül tartós!
Régi zsindelytetők átfedésére
kiválóan alkalmas!
Gyártja
Kollár és Társa, Budapest,
V., Pozsonyi-ut 2/c.
Törzsgyár:
Kohn és Fried, Ujpest.
5340

Elsőrendű eredeti
bonyhádi
teheneket
hasasokat, borjásokat és
tenyészbikákat
bármely időben, bármely
mennyiségben kuláns ára-
kon szállítok 3161
FUCHS LAJOS
tenyész- és haszonnal-kereskedő
Ujpest, István-tér 10.
Sürgőnyezim: Fuchs Lajos.
Telefon 130-19.

Vegyesek

Slavóniában egy 500 kat. hól-
kistű szántóból álló 720 hektó-
terű szarvassal és igen jó
épülettel bíró, meggyesékhelytől
2 kilométernyire levő gazdaság-
hoz októberi átvételre pénzese-
tárat keres a gazdaság és szar-
gyártásban nagy gyakorlatú
bíró, némi tőkével rendelkező
szakember. Sürgős megkeresé-
seket kérek, mert ajánlattétel
e hó 31-ig lehetséges. Schmidt
Győző, Pozsega, Slavónia. 1955

300 holdas birtokombhoz
szőlőtelepemenhez
társas keresek, 15-20 koronával,
ki 2000 korona fizetésért a gada-
ságot is hajlandó volna vezetni és
ott lakni, van szép urtelkés a
birtokban, mely közvetlen a falu
alatt terül el. A birtokot őszig
telekényvi átvételre lesz birtok-
sítva. Cím a kiadónálban. 2292

Gőzkeszántást vállalt 10 HP
szert gőzeke október-november
hónapokra — 7-800 holdat —
uzualis feltételek mellett. Érdék-
lők forduljanak a tulajdonos-
hoz. Kéval Isidor, Érsekújvár. 2529

Dus réteglelőmon nyári legelőt
adhatok 150-200 darab
szarvasmarha részére pénzért
vagy részért. — Megkeresések
Koppányi Károlyhoz Taaad-
szántóra intézendők. Ugyanott
gyakorlati gépészkövés alkalm-
mazást nyujt. 2530

Földbirtokosok (közvetítők).
Beeszerésem
Debrecen (egyetem!) legforgal-
masabb központján emelotes
modern bérházamat (7 szobát és
14 lakás) holdas telkével, birtok-
kal (részletes). Kezleg megve-
heti (bérlehet). Benkő, Debre-
cen, Komlóssy-ut 16. 2539

Elvállatok 30 darab magyar
ököröt, két évi tartásra
felbire, ugyszintén 300 db juh
(anya), két évi tartásra felbire,
szokásos feltételek alatt. Bővebb
betűt: Págyi Sándor, Szépbökör-
puszta, u. p. Ogyán (Gömör m.)
2554

Kiadó rétek. Budapest mellett
a rákoskeresztur, vasúti állomás
közvetlen közelében 140 hold
elsőrendű rét ideig összes ter-
mése bérbeadó. Bővebb felvilá-
gosításra szolgál **Marton**
László urad, gazdatiszi.
Rákoskeresztur. 2563

Feles bérletet keresek 300
holdig. Befektetés, ki-
adáásokat fedezem. Körvetítőt
siker esetén díjazok. Kecskemét,
postafiók 31. 2293

Gépészeket
bármilyen üzembe, kik a
javítási munkálatokat ön-
állóan végzik, mindkét fél
részére teljesen díjtalan-
ul közvetít az **Orszá-
gos Gépészszövetség**
Budapest, IX., Ferenc-körút
17. Telefon: József 49-42.

TÖRÖTT GÉPRÉSZER,
kazánrepedések,
Korrozió
hegesztési anyagok után
műhelyünkben, vagy helyszínen
leacerezés nélkül, speciálisan
hegesztőnkkel csakaszteron vé-
gezzük. 7588
Lajos és Székely
mérnökök.
Gyár és vállalat anyaghegesztő
és vágó berendezésekre.
Budapest, VI., Béke-tér 3.

Eladás

Állattartók Gyelmitkba aján-
lom sajátállásom
konkolydarát 8-40 per 50 kg.,
és takarmánykorpát 5-20 per
50 kg. db Budapest vasútihoz
szállítva. Táptétek: 305-6 kalória.
Jó korpaszakot vessek.
Zuckermand Eds, Budapest,
VIII., Tavaszmező-utca 12. sz.
Telefon: József 12-53. 2168

Benzinmotor 2-3 HP, 3-4
HP, 4-HP mo-
torfűrés, 5 HP lokomobil, hasz-
nált, de kifogástalan állapotban,
hálványon teljesen felszerelve,
jótállással, részletes útmutatóval
eladó: **Gépgyár, Budapest, Lás-
portár-utca 14/a.** 5208

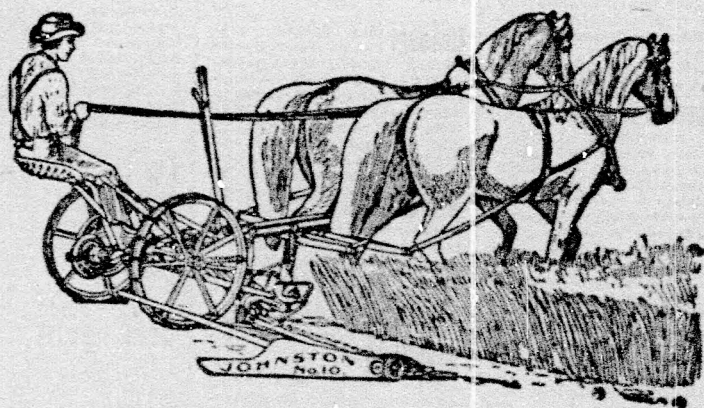
Két benzinmotor és két
benzinlokomobil, első-
rangú német gyártmány, teljes-
körű új, részletes útmutatóval
eladó: **Bővebbet: Kunst Igná-
csné, Budapest, V.,
Csörgő-ut 15.** 1818

20-25 literes új nyers-
olajmotor, eredeti
svédországi, legújabb szer-
kezeti, vízfűtésű és
gyújtógyertyával, bevezetés
folytán nagyon olcsón eladó.
Ugyanakkor egy 15-18 literes új
nyersolajmotor is. „Svedia“
motortelepe, Budapest, Honvéd-
utca 38. 2552/a

„AUTOMAT”

szabadalmazott fűkaszáló gép.

Ezen egyszerű és szilárd fűkaszáló magában egyesíti mindama előnyöket, melyek a munkateljesítmény kvalitatív emelésére szükségesek. Főelőnye a **teljesen önműködő kikapcsoló** és a vele egyidejűleg működő **kés-emelőkészülék**, melyet egy lábnyomásu emeltyű abban a pillanatban hoz működésbe, amidőn a gép a veszélyt jelentő ponton kizökken.

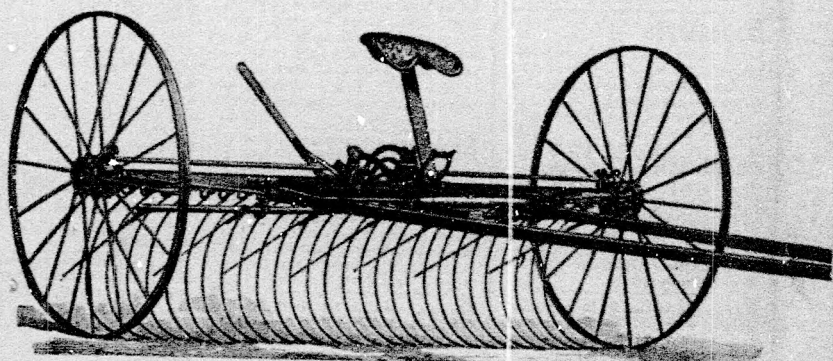
Az „Automat”-fűkaszáló sűrű megdőlő herésekben is akadály nélkül dolgozik, mert erős szerkezete őt erre kiválóan képesíti.

Mielőtt fűkaszálógépet vásárol,

tekintse meg szabadalmazott „Automat”-fűkaszálónkat, mely a legkiválóbb anyagból és a leggondosabb kivitelben készül!

Johnston 10. számú amerikai fűkaszálógépe 4½ és 5 láb munkaszélességű. Egyszerű szerkezet, könnyű kezelhetőség és nagy munkateljesítmény jellemzi ezen kiváló fűkaszálónkat, melynek kaszavédő ujjai kovácsolható acélból készültek. Különös figyelmet érdemel a kitűnő golyócsuklós kapcsolószerkezet.

Óránként egy holdat vág! A tarlómagasság tetszés szerint szabályozható! Szénagyűjtőink, valamint egyesített szénaforgató és gyűjtőgépeink

elismertek, mert ezek a legkitűnőbb acélanyagból készülnek, a magas kerekek kettős agygyal és kétsoros küllőkkel bírnak s a fogak olajban keményre lettek edzve.

Önműködő lezárószerkezet!

Automatikus kiürítés!

Célszerű lekotró készülék!

Árjegyzéket és árajánlatot kívánatra küld:

Bächer Rudolf — Mellichar Ferenc

Magyarországi
vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND,

Budapest, VI. Ker., Teréz-körut 26. szám.

GÁBOR

fiunevelő intézet

Budapest, VI., Munkácsy-utca 21.

Igazgató: Gábor Ignác. ☒ Telefonszám: 9000.

A gyermekek nevelése, a nevelés módja és eszközei szülőknek és pedagógusoknak egyaránt mindenkor mély megfontolásra, sokszor nem éppen alaptalan kételkedésre és aggodalomra szolgáltatnak alkalmat és talán sohasem inkább, mint napjainkban, midőn egyrészt oly sokszorosan többet követel tőlük a társadalom, de másrészt a rohamosan előrehaladó természettudományok, az ezek tanulságait felhasználó

Az intézet épülete.

Tanterem.

pszichológia óva figyelmeztetnek a nehézségekre és a túlterhelés veszélyeire.

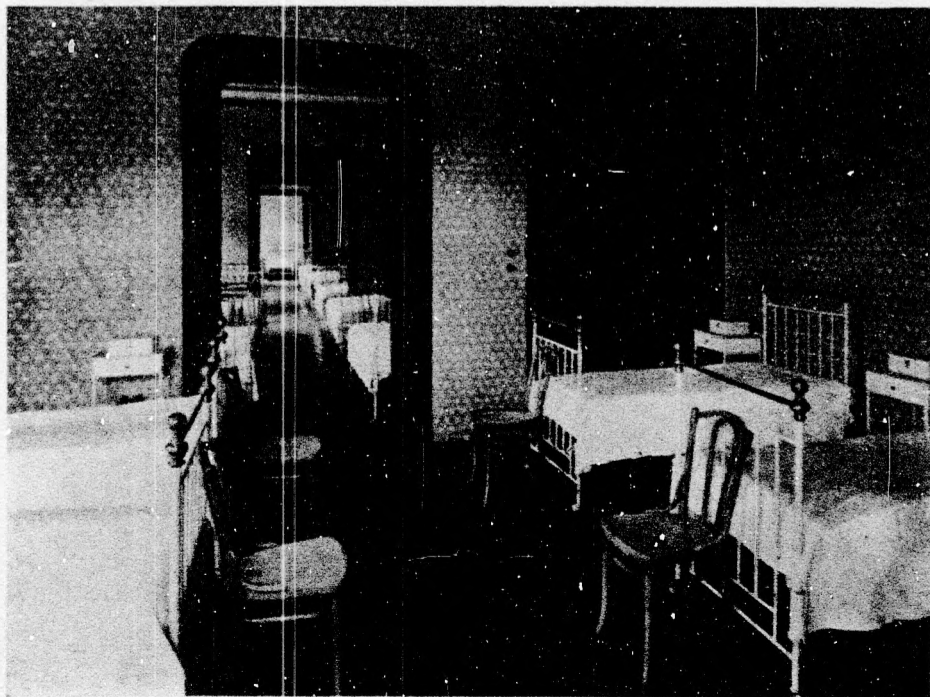
Két tényező hivatása volt a legujabb időkig a nevelés: a család és az iskoláé. A család, még a legideálisabb is, azonban többnyire nem alkalmas erre. Ha mindentől, kicsinységektől és fontos körülményektől eltekintünk, a családi szűk kör tagadhatatlan ellentétben áll a tarka, sokoldalú élettel, a valóval. Az iskola magában szintén nem képes azoknak az ellentéteknek kiküszöbölésére, mert célja inkább csak az ész, értelem kiművelése; a szívnek, az érzések, a gyermek érzelmi képességeinek kifejlesztésére kevesebb gondot fordíthat és a tanulók egyéniségét ritkán veheti számba. Itt, mint alkalmas közvetítő a nevelőintézet kínálkozik.

A nevelőintézet célja. Míg egyrészt pótolja a szülői háznak melegét és azon van, hogy a bizott gyermekek a jelennek örömeit is átéljék, másrészt az iskolát pótló vagy kiegészítő, minden irányban érdeklődést ébresztő, de amellett az egyéniséghez alkalmazott oktatást cé-

lozza. A gyöngébbeket segítve, az erősebbeket serkentve, az egyéni természetben rejlő ferdeségeket, az ifjú korral járó felszégeket csirájában gyöngéden elfojtva, az ambíciót nemes irányba terelve, a hiúságot komoly munkaszeretetté formálva azon van, hogy a gondjaira bizott gyermekek biztosan megállhassák helyüket az életben, tudják önállóan cselekedni a jót, akarni a nemest és tudjanak lelkesedni a szépért.

Az intézetem megalapítása óta eltelt évek tanulságai csak még inkább meggyőztek ennek létjogosultságáról, meggyőztek az elért sikerekről, a szülőknek köszönő, és kiváló szakférfiaknak elismerő nyilatkozatai.

Az intézet fekvése. Sok évi tapasztalataim alapján sikerült a pedagógia s a mai kor követelményeinek megfelelően berendezni az internátust. Igazolja ezt már az intézet fekvése Budapest legszebb és legegészségesebb részében, a Városliget és az Andrássy-ut közvetlen közelében, az ág. hitv. ev. főgimnázium, a VI. ker. áll. főgimnázium, a VI. ker.

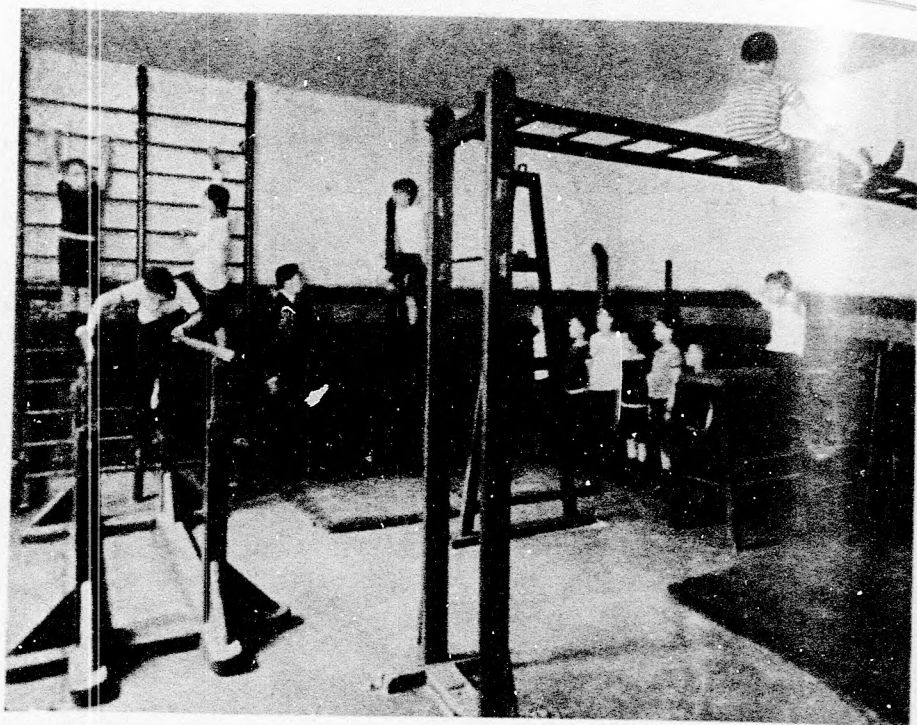

Hálóterem.

áll. főreáliskola stb. szomszédságában villaszerű, kerttől körülvevett épületben.

A higiénia követelményei. A modern nevelőnek, ha csak egész munkáját veszélyeztetni nem akarja, nem szabad a higiénia szabályait figyelmen kívül hagynia. Minél nagyobb követelésekkel lép fel a mai kor az idegrendszerrel, mint a szellemi élet hordozójával szemben, annál inkább kell ezt egészség és életérő tekintetében fenntartani és ápolni. Mily sokan folytatnak később harcot testüknek, főleg idegzetüknek hiányos diszpozíciói ellen és mily sokszor hiábavaló e harc, mert esirája a kora fiatalságban támadt!

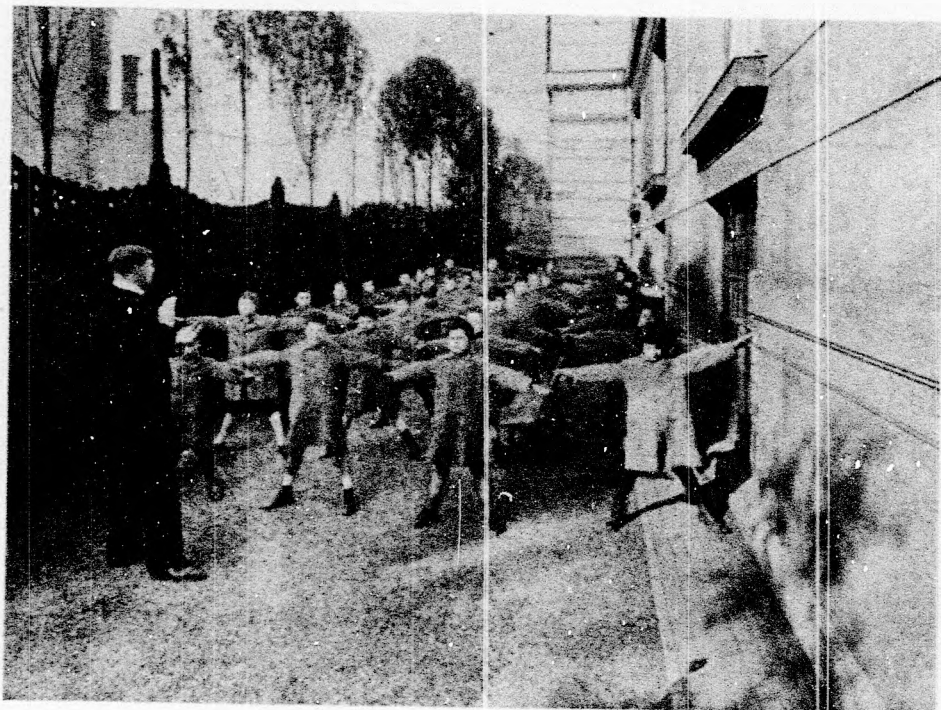
Az intézet berendezése. Az intézet berendezése (svéd tornára is alkalmas tornaterem, tekepálya, ping-pongasztal, olvasóterem, billiárd- és sakkozóterem, továbbá tágas, világos, szellős tanulótermek és hálószobák), szigorúan keresztülvitt életrend, gyakori fürdés (télen otthon, a melegebb hónapokban uszodában), továbbá rendszeres tornázás, vívás, svéd-torna, mindennapi séták (télen köresolyázás) és

Tornaterem.

Az elmúlt tanévet az intézet növendékei általában jó eredménnyel végezték.

Estétikai nevelés. Az értelemnek és az akaratnak fejlesztése mellett fontos tényező a nevelésben az érzelmek kiképzése is. A költészet, a zene, a festészet, a természet szépségei iránt való hajlamot, ezeknek átérzését és megértését szolgálják egyrészt az intézetben kívül színházak és más irodalmi előadások, az operák és hangversenyek, továbbá szépművészeti kiállítások látogatása, valamint a kirándulások. Azonkívül az intézet önképzőkörében tartott felolvasások, előadások és megbeszélések is módot nyújtanak arra, hogy a növendékek az általános műveltséghez tartozó ismereteiket korukhoz és egyéniségükhöz mérten az iskolán kívül is könnyű és kellemes módon bővíthessék, az intézetben kötelező német és francia társalgás pedig a növendékek nyelvismeretének gyarapítását célozza. Zenét tanulók számára külön zongora- és hegedű-tanfolyamok vannak berendezve és a pontos gyakorlás szigorú felügyelet alatt áll.

Reggeli szabadgyakorlatok.

gyakori turistakirándulások a főváros pompás környékére, — megannyi hathatós eszköze a növendékek testi edzésének és szellemük felfrissítésének.

A tanulók élelmezése. Élelmezés dolgában irányadó szempontok: változatos ételrend, erőteljes, izletes táplálék bő mennyiségben; reggeli: tej vagy kávé; fizorai: vajos zsemlye; ebéd: leves, sült hus, főzelék és tészta; uzsonna: tej vagy kávé; vacsora: húselétel körítve, sült tészta és sajt vagy gyümölcs (kompót). A növendékek az igazgató és igazgatónő felügyelete alatt étkeznek. Minden asztalhoz egy felügyelő kisasszony és egy nevelő tanár van beosztva.

A növendékek előmenetele. A növendékek magaviselete és az iskolában való haladása állandó ellenőrzés alatt áll; napi 2—3 órai munkaidőben a fiukat lelkiismeretes és alapos képzettségű tanárok, többnyire fővárosi nyilvános iskolák tanárai rendes és pontos munkához szoktatják, a szükséges magyarázatokat megadják, egyszersmind az esetleges hézagokat pótolják és az elfelejtett tanulmányanyagot felfrissítik.

Ebédlő.

Billiárd- és olvasóterem.

A belépéskor minden növendék magával hozni tartozik: 3 öltönyt, 3 pár cipőt, 1 tucat fehérneműt, zseb-kendőt és harisnyát 2 tucatot, paplant, ágytakarót, párnát, matracot (180×85), három áthuzatot, hat szalvétát, hat törülközőt, három lábtörölt, egy fürdőlepedőt, egy fehér piquet-takarót, lodengallért, toilettékészletet, két pár evőeszközt, szalvétagyűrűt és egy nagy abroszt.

Az intézetbe *félíg bentlakó* és délutáni tanulásra *bejáró* növendékek is felvétetnek.

A *bejáró* növendékek (délután 2¹/₂—7¹/₂ óráig) az internátus bentlakó növendékeinek egész délutáni foglalkozásában részt vesznek, azonkívül az intézet külön tanfolyamait (francia, német, angol, zongora, hegedű, rajz, gyorsírás stb.) is látogathatják mérsékelt díj mellett.

Vasárnap és ünnepnapokon és egyáltalában *minden szünnapon* a bejáró növendékek a *délelőttöt* is az intézetben töltik és részt vesznek ennek rendes programjában (kirándulások, muzeumok látogatása, felolvasások, sport stb.).

A *félíg bentlakó* növendékek ezektől csak annyiban különböznek, hogy az iskolából egyenesen az intézetbe jönnek és ott ebédelnek. A bejáró növen-

Internátusi díjak. Az internátusi díj egy tanévre 1400 korona, mely összeghez még a külön kiadások (fehérneműtisztítás, apró javítások, toilettécikkek, írószerek, színház, kirándulások, uszoda, hajvágás stb.) általában fejedően 200 korona járul, úgy hogy ezzel a teljes internátusi díj 1600 koronát tesz ki és ezen összegben kívül semmiféle külön számlának helye nincsen.

Az intézetben berendezett *nem kötelező* külön tanfolyamokra a következő díjak vannak megállapítva. Idegen nyelvoktatás: német vagy francia évi 120 K
angol vagy olasz — — — — — " 200 "
Zeneoktatás — — — — — " 240 "

Az intézet orvosának fizetendő díj a tanévre 25 koronát tesz ki.

Az internátusi díj három részletben (szeptember, január és április 1-én) fizetendő.

Az internátusba való belépés bármikor történhetik, a beiratás az egész tanévre szól.

A karácsonyi és húsvéti szünetekben az intézet zárva van. A növendékek szüleik kívánságára erre az időre is az intézetben maradhatnak, külön 60–60 korona internátusi díjért.

Játszóterem (ping-pong.)

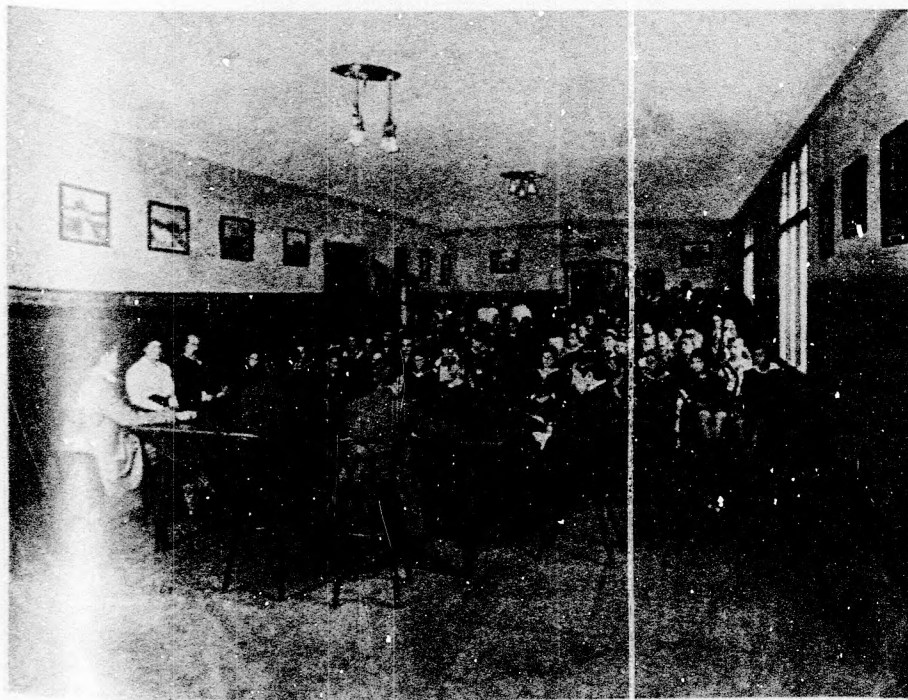
dékek a tanévre 500 koronát, a félíg bentlakó növendékek 900 koronát fizetnek.

A beiratás a bejáró és a félíg bentlakó növendékekénél is az egész tanévre szól. *Magántanulók részére* külön tanfolyamok vannak berendezve.

Szüneti internátus. A nagy vakációra berendezett *szüneti internátusban* a növendékek szintén a leggondosabb pedagógiai felügyelet alatt állnak. A kik valamely iskolai tárgyból gyengék, vagy javítóvizsgálatra vannak utasítva, kellő előkészítést kapnak. Azonkívül nagy gondot fordítunk idegen nyelvek, stílus és zene gyakorlására és gondosan megválogatott olvasmányokra.

A fősúlyt azonban arra fektetjük, hogy kirándulások, hegyiturák és többnapos gyalogvándorlásokkal a természet szépsége iránt való érzéket neveljük és fejlesszük a növendékek lelkében.

Az internátus szüneti programjának legérdekesebb és pedagógiai szempontból is legértékesebb pontja egy kétheti *gyalogvándorlás*, melyet a növendékek az intézet igazgatójának és néhány tanárának vezetése alatt tesznek.

Az intézet önképzőkörének ülése.

Az elmúlt tíz évben a gyalogvándorlások utiránya a következő volt:

1904-ben *Barlangligetről* Késmárk — Löcse — Igló — Sztracena — Dobsina — Rozsnyó — Krasznahorka — Torna — Szepsi felé Kassáig.

1905-ben *Matlárházáról* Poprád — Dobsinai jégbarlang — Vereskő — Murány — Tiszole — Zlatnó — Poltár — Losoncig.

1906-ban *Tátralomnicz-ról* a Királyhegyen és murányi fensikon keresztül Breznóbánya — Besztercebánya, a Szalkán át Kőrmöcbánya — Selmeczbánya felé Lévátig.

1907-ben *Innichen-ből* (Dél-Tirol) Misurina — Cortina d'Ampezzo — Falzarego nyergen keresztül Andraz — Alleghe — Agordo — Belluno felé *Velencébe*.

1908-ban *Ujtátrafüred-ről* Poprád — Dobsina — Murány — Tiszolcz — Rimaszombat — Vjnécskő — Pétervásár felé a Mátrán keresztül *Gyöngyösig*.

1909-ben az internátus a nagy vakációt a francia nyelv gyakorlása céljából Franciaországban, a Chamonix mellett fekvő Servozban, a Mont-Blanc alján töltötte.

A gyalogvándorlás utiránya a következő volt:

Az intézet szünidei gyalogvándorlása. Királyhegyalja falu előtt

Servoz — Chamonix — Argentière — Tête Noire — Col de la Forelaz — Martigny, azután a Rhône völgyében, a Rhône-gleiser mellett a Furkapasson át, Andermatt — Oberalp — Disentis — Ilanz, a felső Rajna völgyében.

1910-ben és 1911-ben az internátus a nagy szünidőt ismét a Mont-Blanc alján, Servozban töltötte.

A gyalogvándorlás utiránya 1910-ben a következő volt: Servoz — Chamonix — Argentière — Col de Balme — Grand-Saint-Bernard — Aosta, Aagna (a Monte-Rosa déli tövéénél) — Varallo — Lago-Maggiore — Milano.

1911-ben Servoz — Col d'Anterne — Sixt — Samoëns — Pont-Gys — Thonon — Evian les Bains — Montreux — Aigle — Col de Pillon — Gsteig — Gstaad — Interlaken.

1912-ben Rimaszombatról Nyustya-Likér — Tiszole — Murány — Vereskő — a Királyhegyen át Liptó-Teplicska — Csorba felé Tátralomnicig.

1913-ban Meran — Trafoi — Stilsfer Joch — Ofenpass — Zernez — St. Moritz — Maloja (Engadin) — Chiavenna — Como — Lugano — Lago Maggiore — Simplonhágó — Brig (a Rhône völgyében) — Kandersteg — Spiez — Château d'Oex.

Fogadóterem.

EZIDÉN AZ INTÉZET A NAGY VAKÁCIÓT ISMÉT A Francia Svájcban

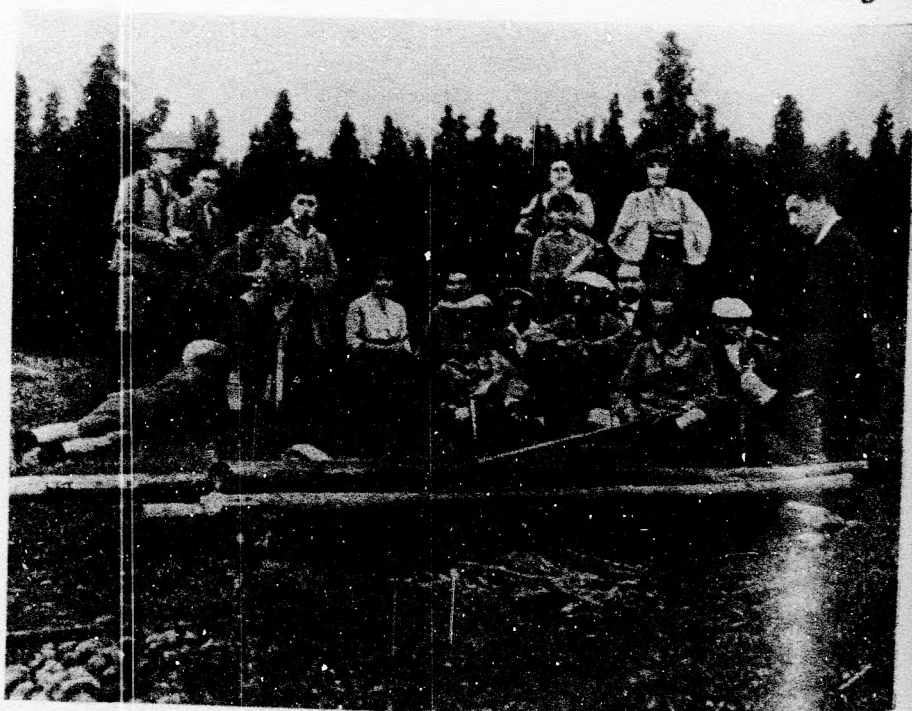
Montreux mellett, a csernyai tó közelében 1000 m. magasságban fekvő fenyves vidéken tölti. A szünidei tartózkodást bevezető kétételes gyalogvándorlásnak, a Gábor-intézet tizenegyedik nyári útjának iránya következő: Landeck — Fimberpass — Schuls — Tarasp — Flüelapass — Davos — Tiefenkastel — Thusis — Via Mala — Splügen — San Bernardino — Mesocco — Lago Maggiore — Val d'Anzasca — Macugnaga — Monte Moro hágó (Monte Rosa) — Mattmark — Saasfee — Visp — Sion (a Rhône völgyében) — Gryon — Montreux. ☺ ☺

Szünidei internátusi díj utiköltséggel együtt **650 korona**.

Az intézetnek ABBÁZIÁBAN is van szünidei telepe, melyet dr. Pollák József tanár, az intézet igazgató helyettese vezet. Itt a szünidei internátusi díj utiköltséggel együtt **600 korona**. ☺ ☺ ☺

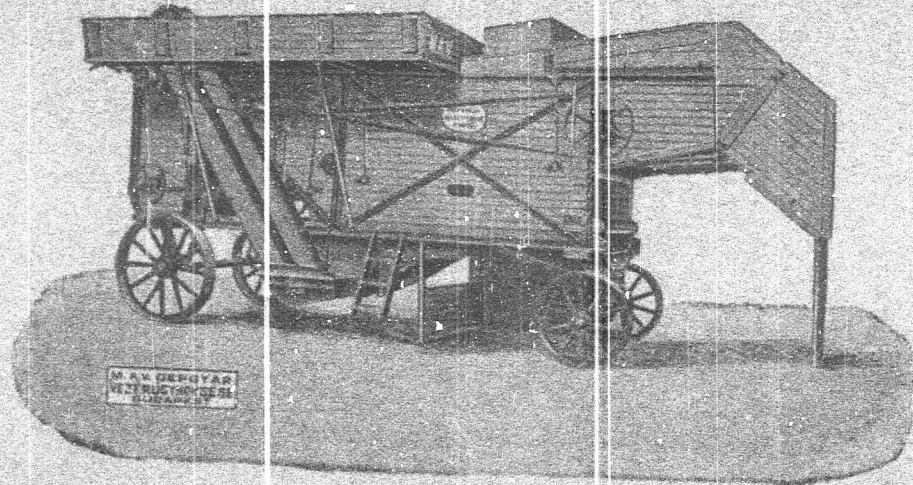
Bővebb értesítést ad és referenciának kiváló tanfériak és előkelő budapesti és vidéki családok véleményére hivatkozhatnak az intézet igazgatója

Gábor Ignác.

Az intézet szünidei gyalogvándorlása. Krumplisítés a Királyhegyen.

Legújabb rendszerű államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgépek.

Államgépgyári cséplőgépek szerkezet és működés szempontjából eddig is a legjobbaknak voltak elismerve, azonban a legújabb szerkezet már oly újítással bír, melytől nevezhető **korszakalkotónak a mezőgazdasági gépgyártás terén.** Ezen újítás lényege az, hogy az **állami gépgyár a cséplőgépeknek összes tengelyeit kivétel nélkül golyóscsapágyakba helyezi,** aminek óriási kihatása van a gépek munkájára, tartósságára, valamint az üzemeltetésére.

Tudni kell, hogy a cséplőgépek majdnem minden alkatrészében a tengelyeknek csapágyaknak száma igen nagy. A legtöbb követelménye az, hogy a szerkezet munkák, amelyek a meghajlógép működési munkálatokhoz szükségesek, a lehető legrövidebb, rendkívül nagyok és ezen csapágyak kenéséhez nagy mennyiségű kenőanyag szükséges.

Az új rendszerű cséplőgépek hajtásmechanizmusok erőinek felérése csakis a golyóscsapágyakban fellépő súrlódási veszteségek csökkentésére és másik felérése a kenésüknek megfelelő munkájára szolgál.

Az állami gépgyár a legkölte-tesebb és kipróbált golyóscsapágy szerkezetet alkalmazza. Így a gépek nem pedig a gyártás legfontosabb és külön ezen célra gyártott acélból vannak készítve és edzésre kerülnek.

Ezen felül a csapágyak megfelelő módon és a kellő tisztaság mellett készítenek, a rendkívül kis kopás és a minimális kenőanyag szükséglettel. Ezen csapágyak évek hosszú során keresztül változatlanul a legkölte-tes állapotban maradnak; a kenőanyagfogyasztás pedig éppen az oknál fogva a legkisebb, mint az a más rendszerű csapágyaknál tapasztalható.

A golyóscsapágyak elnyelnek a követ-kezőkben foglaljuk össze:
1. A golyóscsapágyak alkalmazása mellett

2. **A cséplőgép üzemé-hez sokkal kevesebb hajtóerő szükséges,** mint a régi csapágyas szerkezetekkel bíró cséplőgépekhez.

A golyóscsapágyak rendkívül tartóssak, mert az acélból készített és a rendkívül kis súrlódás folytán nagyon csakolyan **kenőanyagfogyasztás** az eddigi fogasztáshoz képest lényegesen kevesebb.

A cséplőgépek élettartama oly nagy, mint magáé a cséplőgépé, mert a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

másrészt a cséplőkészlet beszerzési árát nem csekély mértékben csökkentettük, úgy hogy minden tekintetben a gazdák érdekeit szolgálja az újítás.

Nem leenyegesen körülmény az sem, hogy a **tengelykopások kiküszöbölése** és a csapágyos részek folytonos eserejének elhárítása által a tartósságuk és a munkájuk tekintetben van lecsökkentve, úgy hogy ezáltal ezen gépek felettartama a jövőben sokkal csekélyebb költséggel jár, mint eddig. **A mi cséplőgépünk a lehető legnagyobb munkaképesség és minimális erőszükséglet mellett teljesen tiszta, piacképes gabonát szolgáltat és szemvesztéség még a legmesterséhibb viszonyok között is teljesen ki van zárva.**

Az államgépgyár cséplőgépeit az általában használt faváz helyett **acélból készült keretre vannak szerelve.**

Az acélkeret a cséplőgép rendkívül tartósságát biztosítja.

A tapasztalat azt a kérdést, hogy a cséplőgépnek az acél- vagy a fakeret előnyösebb-e, az acélkeret javára már régen eldöntötte, mert **35 év alatt, amióta az államgépgyár acélkeretű cséplőgépeket készít, sohasem fordult elő az, hogy a keret megsemmisüljön, gyöngüljön vagy meglazult volna,** sőt szemelaten eseten a gép maga elégett, a keret azonban teljesen ép maradt, úgy hogy a cséplőgép felépítésére újból felhasználható volt. A fakeret, ha az anyag rossz, oly jó minőségű is, az időjárás változásának ki van téve. Ennek ellenében az acélkeretnél, mely rácsartó szerűen van készítve és a csomópontok erősen összekötve, lazulás, elmozdulás, alakváltozás teljesen ki van zárva.

Fontosnak tartjuk, hogy a cséplőgépnek az összes cséplőgépénél **két tengelyre vannak helyezve,** ellenőrlőben az idegen gyártmányú cséplőgépekkel, amelyekben egy tengelyre vannak elhelyezve, mert az időjárás változásának ki van téve.

A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

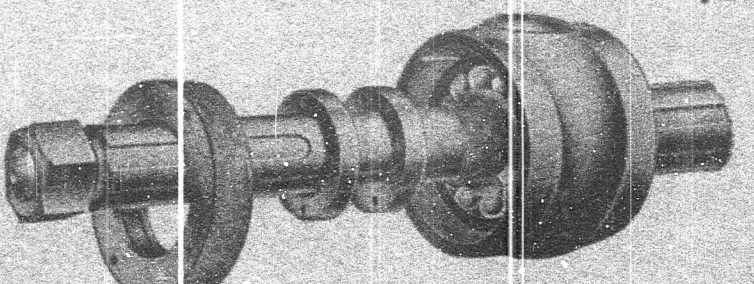
A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

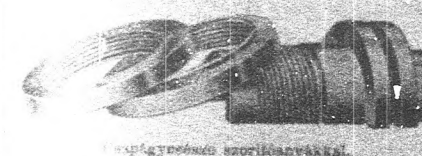
A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

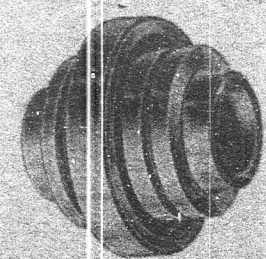
A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

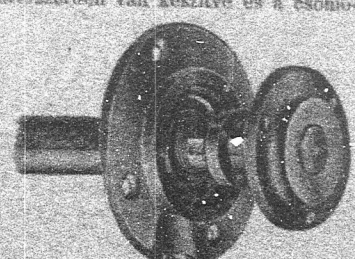
A dob-tengely golyóscsapágygal.

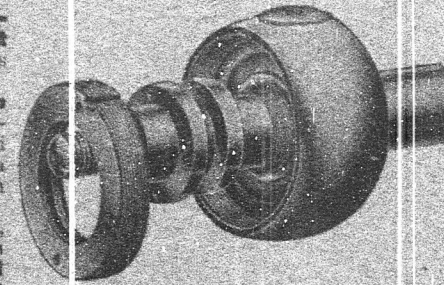
A cséplőgépben szerelt csapágyakkal.

Golyóscsapágyak szerelvényekkel összerakva.

Az elevator csapágy.

A szelők csapágy.

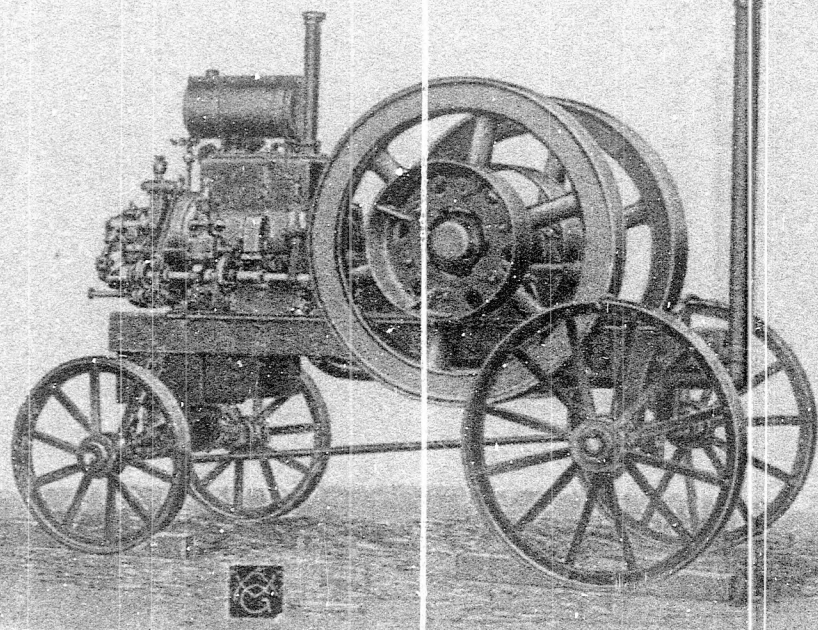
A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

A cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására, mint ahogy a cséplőgép munkájánál sokkal kevesebb időre van szükség a cséplőgép karbantartására.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának szabadalmazott nyersolajlokomobiljai és motorai.

A párizsi (Olaszország) kiállítás alkalmával megtartott nemzetközi motorversenyen a 2000 lírás I. díjjal és a nagy aranyéremmel díjazva.

A Magyar Királyi Államvasutak gépgyára legújabb egy új világszabadalommal védett **nyersolajlokomobil** épelt a gazdasági szükséglet elé. E nyersolajlokomobil megjelenése fordulatot jelent a motorosépítés és más gazdasági munkálatok terén.

Legújabb rendszerű szab. nyersolajlokomobil.

Mindazon hiányokat és hátrányokat, melyek az eddigi gazdasági üzemekben ismeretes nyersolajlokomobilokat jellemzték és a közönséget azok használatától elriasztották, kiküszöbölve, a géppel végezendő gazdasági munkálatokat egy-oly biztossá, de emellett hasonlíthatatlanul olcsóbbá és eredményesebbé teszi, mint az eddigi legbiztosabbnak hitt gőzlokomobil.

Nagy üzemekben ma a legjobban elterjedt nyersolajmotor a magasnyomású „Diesel”-rendszerű motor. Ez a gép azonban nem készült a kisipar és mezőgazdaság számára, szerkezete igen komplikált és nagyon gondos, szakavatott kezelést igényel, ára pedig oly magas, hogy a kisiparnak és mezőgazdaságnak időszaki és igen változó erőszükségletű üzeménél nem rentábilis. Súlyoskál és szerkezetükkel fogva a Diesel-rendszerű gépek kizárólag mint stabil motorok készülnek és lokomobil formájában nem is alkalmazhatók.

A Magyar Királyi Államvasutak gépgyárának nyersolajlokomobilja és stabil nyersolajmotora szintén az egyedül bevált „Diesel”-rendszer szerint dolgozik, tehát **négytémű magasnyomású motor, melynek hengerében a beporlasztott nyersolaj a magas kompresszió következtében teljesen önmagától, minden gyújtógyertya, vagy más gyújtókészülék és előmelegítés nélkül gyullad meg és tökéletesen maradéktalanul ég, a nyersolajfogyasztás tehát a lehető legcsökélyebb.**

E motor egyszerűségében és tökéletességében az egyedül szerkezet, mely legolcsóbb és emellett feltétlenül biztos, zavartalan és egyöntetű üzeműt biztosíthat. Szabályozása igen érzékeny, úgy hogy a motor minden pillanatban csak annyi nyersolajat fogyaszt, amennyi a terhelésnek éppen megfelel. Az összes csapágyak gyűrűskendők, a henger kenését egy kis, pontosan beállítható szivattyú végzi, úgy hogy a kenőolajfogyasztás minimális. A hengerbeütés kiküszöbölhető. A motor hengerre vizsgálásztás gyanánt kiköpielt köpenyvel van körülvéve, a **hűtővízszükséglet alig 2-3 liter óránként.**

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának nyersolajmotorai és nyersolajlokomobiljai a gépgyárnak mindig követett elvei szerint a legjobb és legmegfelelőbb kiválóított szerkezeti anyagokból, precíziós szerzőgépeken sorozatosan, a legnagyobb pontosság szerint előt tartással készülnek. A nyersolajlokomobiloknál az alvázról az öntöttvas teljesen mellőzött és kizárólag folyvas, kovacsoltvas és acéltanyagok nyertek alkalmazást. A forgóhajtó alváz folyvasvaslemezről készült.

ami rendkívül szilárd és emellett rugalmasá teszi, úgy hogy a lokomobil üzemeltetés közben előforduló lökéseknek biztosan ellenáll.

Nyersolajmotoraink szabadalmazott beüzemeltetőkészülékkel vannak ellátva, melyek segítségével az indítás meg a legnagyobb motoroknál is könnyű és kényelmesen és veszélytelenül eszközölhető.

Nyersolajmotoraink főelőnyei a következőkben foglalhatók össze: A kisipar és mezőgazdaság speciális igényeinek megfelelően 7-30 tényleges lóerőteljesítményű típusokban készült és nagyon alacsony árára igen mérsékelt.

Magasnyomású négytémű motor, a „Diesel”-rendszerben üzemel, de sokkal egyszerűbb szerkezetben a kompresszor teljes elkerülésével készült, a hatások minden eddigi ismeret szerinti motor hatásoknál is nagyobbak.

A szerkezet kiválóan erős és motoraink, a normálisnál nagyobb teljesítményen felel kb. 25-30%-kal túlterhelhető.

A szerkezet tartós és egyszerű és annak kezelése bárki által könnyűen elvégezhető. Minden pillanatban üzembe hozható, nincs előmelegítés, robbanás és tüzeveszély teljesen ki van zárva.

A nyersolaj tökéletesen ég el és ennek következtében rendkívül csekély a nyersolajfogyasztás, nincs korom- és füstképződés, teljesen zavartalan, tehát bármely lakott hely közelében felhasználható.

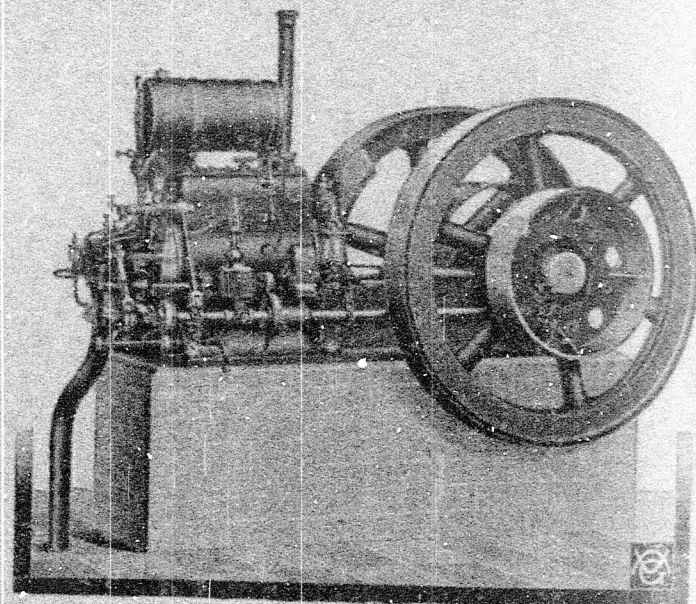
A gép belseje állandóan tisztán, ezért is gyakori tisztogatás felesleges és az ezzel járó költségek elmaradnak.

Az üzem feltétlenül biztos, könnyen romló, vagy üzemzavarokat okozó alkatrészek elkerültek.

Egy 10 lóerős nyersolajmotorral 7 óra hőmérséklet végzett kísérleteknek folyamán megállapították, hogy egy ilyen típusú gépek nyersolajfogyasztása óránként és tényleges lóerőnként 274 gramm, hűtővízfogyasztása pedig 154 liter volt. Ezen kísérlethez 9884 fajlagú, 10,000 kalória fűtőértékű közönséges motor-nyersolaj használtattak. Az éremköltség óránként és lóerőnként körülbelül 2 fillért tesz ki. Ilyen fogyasztási és üzemadatokot — különösen **figyelembevéve, hogy egy egészen kis 7-5 tényleges lóerőteljesítményű motorra vonatkoznak és a motor többi előnyei is szem előtt tartva — eddig még semmielőtt meggyarimányos motorral szembe, azt még megközelíteni sem sikerült.**

A nagyobb gépek fogyasztása természetesen kisebb.

A gépek szállítása előtt kivétel nélkül a gyár próbáiban megbeszélésbe veszik a gépek üzemeltetését, pontosan kipróbálva és beszállítva. Ezek teljesen kifogástalan motor hagyhatja el a gyárat. Az állomásgépgyár nyersolajlokomobiljainak beszerzése mindazok számára ajánlatos, akiknek biztos üzemű, tartós és csekély üzemköltséggel járó gépre van szükségük.

Legújabb rendszerű szab. stabil nyersolajmotor.

Árjegyzékkel, árszámolatokkal és felvilágosításokkal szívesen szolgál:

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32.

Fióktelepek: Nagyvárad, Debrecen, Temesvár.

Legjobb, legolcsóbb szőlőmolyirtószer

a

KOCHILLIN

Mert:

- A **KOCHILLIN** nem csupán az élő kukacot öli meg, de a petéket is, a molypillét pedig a további peterektől elriasztja.
- A **KOCHILLIN** teljesen méregmentes, az emberi szervezetre ártalmatlan, a permetezés minden óvintézkedés nélkül végezhető.
- KOCHILLIN**-nel minden időszakban, az időjárásra való tekintet nélkül lehet permetezni minden permetezőgéppel.
- KOCHILLIN** nem égeti el a zsenge fürtöket (mint pl. sokszor a nikotin).
- KOCHILLIN** nem piszkolja be a fürtöket (csemegeszőlőnél fontos).
- KOCHILLIN** a szőlőmoly nyálából szőtt pókhálószerű fonalakat oldja, a fészket elpusztítja és a fészekben levő hernyót megöli, így a legrejtettebb helyekre is behatol.
- A **KOCHILLIN** lisztharmat (Oidium) ellen is hathatós védelmet nyújt. (Lásd szakvéleményt.)
- KOCHILLIN** jól tapad, így a fürtöket állandóan védi.
- A **KOCHILLIN** 1 kg.-os csomagokban, kemény téglalakú darabokban állítatik elő. 2 évig is eláll anélkül, hogy ható erejéből veszítene.
- A **KOCHILLIN** vízben könnyen oldódik, üledéket nem hagy, így a permetező csapot el nem zárja.

Ára kilogrammonként 4 kor. 1 hold kezelésére 4 kg. elegendő.

Gyártja és eladja:

Gabonakereskedelmi r.-t., KOCHILLIN-osztály

Budapest, V., Nádor-utca 20. sz.

TELEFON 143-29., 21-53.

Egyes vidékeken viszontelárusítót keresünk.

Néhány szakvélemény a „KOCHILLIN”-ról a számtalan elismerő, dicsérő és köszönő iratokból kiszemelve.

Nyilatkozat.

En, mint szőlőműveléssel foglalkozó ember, több szerrel kísérleteztem a moly ellen kisebb-nagyobb eredménnyel és ezen szerek között a Kochillint találtam a legjobbnak. Ugyis mint magánbirtokos, ugyis mint Kecskemét város Szikra szőlőtelepének kezelője meggyőződtem arról, hogy a Kochillinnal szőlőmoly ellen utasítás szerint a kellő időben alkalmazva, biztos sikerrel védekezhetünk, amennyiben a molykac ettől igen rövid idő alatt elpusztul és a szer a fűrt fejlődését nem gátolja. Kecskemét város szikrai szőlőtelepe
Laczi János s. k.

Lajosmizse, 1912. augusztus 17.

Örömmel tudatom, hogy a Kochillint a legjobb eredménnyel használtam. A helybeli gazdasági egyesületben gazdátársaimnak tartottam egy kis utbaigazító előadást, sokan ki is jöttek szőlőmet megnézni és örömmel látták, milyen szépen megvédi a Kochillin a moly ellen a szőlőmet, mely bizony nagyon molyos volt. Két napszám naponta 1200-1400 négyszöglet mártogatva elvégez, ami így 4 kor. napszámot számítva anyaggal együtt 12 kor-ta kerül. En mint egyedüli biztos szert igen ajánlom birtokostársaimnak.

Otömösi Geréby Gyula s. k., földbirtokos.

Óstreich, 1913. augusztus 30.

Először virágzás idején alkalmaztam a Kochillint jó eredménnyel. A második kezelés még jobban kielégített, mert egy a hálózott, mint a bogycokba bujt kukacok rövid idő alatt teljesen kipusztultak. A kezelés a szőlőnek fejlődésére nem volt káros hatással. *Georg Friedrich, szőlőbirtokos.*

Nyilatkozat. Alulírott ezennel igazolom, hogy a Kochillin-t 1911. és 1912. évben helyteleki szőlőmben kipróbáltam s azt mint feltétlenül biztos eredményű irtó és védekező szert ezen célra mindenkinek ajánlhatom.

Kecskemét. Dr. Kis Albert, jogak. igazg., szőlőbirt.

Kunszentmiklós, 1912. jun. 21.

Kísérletezésemnél a Kochillin tökéletesen bevált, kérek tehát még 4 postacsomagot lehető legsürgősebben küldeni. *Saska Károly, főjegyző.*

A szállított Kochillin hatásával teljesen meg vagyunk elégedve, mert a szer a molykacot biztosan és pár perc alatt megöli s a szőlőfűrtökben kárt nem tesz. A szert mindenkinek örömmel ajánljuk. Szőlőtermelő és értékesítő r.-t. *Helvécia, 1912. jul. 2. Weber s. k.*

Utánrendelés: Sziveskedjenek részünkre azonnal utánvét mellett 25 kg. Kochillin-t küldeni.

Órgróf Pallavicini uradalom, Csongrád.

Sziveskedjek „Margit-telep” címre, Fövenypusztá vasuti állomásra gyorsárúként azonnal további 150 kg. Kochillin-t szállítani.

Nagylánc, 1912. apr. 4. Zichy János gr. urad. pénztára.

A Kochillin legutóbbi alkalmazásánál egy igen érdekes kísérő jelenséget vettünk észre. A szőlők ugyanis permetezés előtt teljesen el voltak lépve liszthammattal, ami a kezelés után eltűnt és a mai napig nem is mutatkozott. Amennyiben ez a jelenség a jövőben megfigyelhető lesz, úgy direkt irányban kísérletezni fogok, mert a Kochillin használhatóságát ez még megszaporozná.

Ahrweiler, 1913. aug. 29. Weinbaulehrer Röder s. k.

Kérek postai utánvétellel azonnal 5 csomag Kochillin-t küldeni. A múlt évben is már kitűnően használt ezen szer. A többi feregirtó anyagokkal szemben sokkal olcsóbbnak és jobbnak bizonyult, mely tapasztalatomat szőlőbirtokos ismerőseim között is örömmel jeleztem és ajánlottam annak használatát.

Szegvár, 1913. jan. Kamocsay Sándor urad. főintéző.

Polgármesteri hivatal. A Kochillin-nal való szőlőmolyirtás legnagyobb megelégedésünket váltotta ki. A bogycok fejlődésükben a permetezés folytán nem lettek károsan befolyásolva; a második generáció elleni védekezés céljából kérünk egyelőre 10 postacsomag Kochillin-t és néhány csomagot vértetű ellen is.

Linz, 1913. aug. 6. Grün s. k. városi főkertész.

A Kochillin ez évi alkalmazása után az a véleményem, hogy az összes forgalomba hozottak között a legjobb és legolcsóbb szőlőmolyirtószer.

Mainz-Oppenheim, 1913. szept. 2. Rösch.

Coblenzer Volkszeitung, junius.

Szőlősgazdáink és vincellérek nagy részének tegnap alkalmá nyíltott a „Kochillin” nevű új szőlőmolyirtó szer. A szer praktikus alkalmazásban hivatalosan bemutatva megpróbáltuk. A 2%-os oldattal való kezelés után azonnal beigazolódtak a Kochillinról általános jó vélemény.

Kecskemét, 1912. jul. 12.

Van szerencsénk szives tudomására hozni, hogy a Kochillin-t telepünkön ismételtén kipróbáltuk és nevezett szerrel, mely a molyt hálójában is elpusztítja, molyirtásra feltétlenül jónak találjuk. Első Kecskeméti Szőlő- és Gyümölcssterilizáló Szövetkezet.

Katona József igazg., s. k.

Linz/Rh., nov. 7.

Az összes általam kezelt szőlőkben alkalmaztam ez idén a Kochillint és pedig igen kielégítő eredménnyel. Főleg az állami minta-szőlőtelepen mutatkozott a Kochillinnal kezelt szőlőkön szemmel láthatólag, mily nagy mennyiséget tett ki a megmentett termés. Az összes szerek között a Kochillin a legjobb, de a legolcsóbb is. *Weinbauinspector Hirschei.*

Das Weinblatt, Neustadt.

A szőlőmoly egyes helyeken ez évben is nagyon pusztít. Hirtelen, váratlanul lépett fel, ami a védekezést megnehezítette. Bár kissé későn, de igen jó eredménnyel történtek a „Kochillin”-nal való permetezések. Különösen Elsass-ból érkeztek nagyszámmal a Kochillin-t dicsérő jelentések. A különböző egyéb eljárások és száraz anyagokkal való védekezési kísérletek sikertelenek maradtak.

Neustadt, 1913. okt. 18.

A helybeli kísérleti állomáson vezetésem alatt végzett hivatalos kísérletek során kétségtelen beigazolást nyert a „Kochillin”-nak teljes mérvű szőlőmolypusztító hatása.

Prof. Schwanhart F. dr.

Kérünk sürgősen további 40 kg. Kochillint. *1913. jul. 1.*

Báró Hammerstein Richard urad. int. Horváth s. k.

Örömmel közlöm Önnek, hogy a Kochillin-nal végzett kísérleteim a szőlőmoly ellen teljes sikerrel jártak. Sajnálom, hogy nem az egész szőlőmet kezeltem vele. A kezelt parcella megtekintése nagyon tanulságos, mert a szőlő tökéletesen maradt. Ha személyesen jönne, egy a hőtén kérem, mert hétfőn szüretelni kezdünk, nehogy a nem kezelt szőlőt a moly teljesen elpusztítsa.

Kolmar (Elsass), 1913. szept. 10. Fr. Meyer.

Braden igazgató ur az egész környéken beható gyakorlati kísérleteket végeztetett az új és nagy reményekre jogosító szőlőmolyirtó szerrel, melynek során tényleg igaznak bizonyult, hogy a szer a moly hálóját szétrombolja és a kukacot legrejtettebb fészkekben is megöli. Hálával tartozunk neki, amiért a Kochillin megismertetésével módot nyújtott termézünk megmenteni.

Deutsche Reichszeitung. Bonn, julius 1.

Wein u. Obstbauschule. Örömmel értesítjük Önt, hogy az intézetünkben hivatalosan alkalmazott Kochillin, mint szőlőmolyirtószer jól bevált. Egyszeri 2%-os oldattal való permetezés a kukacokat megölte. Kártékony utóhatás, égési tünet nem volt észlelhető. A fészkekhalót tényleg tönkreteszi a Kochillin.

Kreuznach, 1913. aug. 6. Direktor Schulte s. k.

Landwirtschaftliche Zeitschrift, Bonn.

Több oldalról hívták fel figyelmünket a Kochillin nevű új szőlőmolyirtó szerre. Az ahrweileri kísérleti állomásból intézet kérdézősködésünkre Direktor Braden a következő felvilágosítást volt szives nyújtani. — Juni 19-én kezdődtek 2%-os Kochillin-oldattal revolverszóró felhasználásával az első kísérletek. A 21-én eszközölt felülvizsgálatnál az összes molyfészkeket üresen találtuk és a belőlük előbújt kukacokat döglött állapotban a földön vagy a leveleken. A 23-iki újabb kísérletnél pontosan megfigyeltük, amint a szer hatása alatt a kukacok rejtekhelyüket elhagyták és rövid idő múlva elpusztultak. Ugyancsak hasonló legjobb eredményre vezettek a Neustadti hivatalos eljárások. A szer főelőnye, hogy a hálós szövetekbe átissza magát és így a hernyót az állományban hozzáférhetővé teszi. Ezek alapján a szert általánosságban ajánlhatjuk, annál is inkább, mert káros utóhatások egy esetben sem mutatkoztak.